

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Význam veřejných zakázek pro podporu podnikatelské
činnosti ve zdravotnictví**

Karolína Heřmánková

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Karolína Heřmánková

Podnikání a administrativa

Název práce

Význam veřejných zakázek pro podporu podnikatelské činnosti ve zdravotnictví

Název anglicky

The importance of public procurement for the support of entrepreneurial activity in the health sector

Cíle práce

Hlavním cílem práce je vyhodnocení a prověření systému veřejných zakázek pro podporu podnikatelské činnosti v oblasti zdravotnické péče. Přínosem práce bude ověření efektivního financování z veřejných zdrojů pro rozvoj a podporu podniku působící v oblasti zdravotnictví. Na názorném příkladu vybraného zdravotnického zařízení bude ukázáno, jaký význam mají veřejné zakázky z hlediska zdravotnické podnikatelské činnosti. Bude prozkoumáno, zda jsou při nákupu komodit finanční prostředky efektivně využívány. Dílčím cílem bude analýza institutu veřejných zakázek celkově z jejich právní legislativy. Dalším dílčím cílem bude i prověření transparentnosti vybraných zakázek ve vybraném zdravotnickém zařízení.

Metodika

Metodika bude spočívat ve studiu legislativního rámce veřejných zakázek a jejich zadávání a legislativy podnikatelské činnosti. Nedílnou součástí bude prostudování dokumentů týkajících se odpovědného zadávání veřejných zakázek v podniku. Význam veřejných zakázek bude posouzen z hlediska využití ve zdravotnickém zařízení, kde budou významné veřejné zakázky rozpracovány a popsány. Hlavním metodickým rámcem budou strukturované analýzy zadané problematiky s aplikací na konkrétní společnost. Vyhodnocení bude provedeno pomocí jednoduchých statistických a ekonomických metod. Součástí výzkumu budou polořízené rozhovory se zástupci dotčené společnosti. Poznatky z výzkumů budou pomocí syntézy zpracovány do doporučujících strategií.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Veřejné zakázky, obchod, zdravotnictví, trh, podnik, léčiva, přístroje, komodita

Doporučené zdroje informací

BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-560-2.

ČESKO. *Veřejné zakázky ; Registr smluv ; Hospodářská soutěž ; Investiční pobídky ; Rejstřík k zákonu o zadávání veřejných zakázek : redakční uzávěrka 6.9.2019*. Ostrava: Sagit, 2005. ISBN 978-80-7488-369-9.

DVOŘÁK, David, Tomáš MACHUREK, Petr NOVOTNÝ a Milan ŠEBESTA, 2017. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář*. V Praze: C.H. Beck. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-651-7.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky : jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-644-8.

PAVEL, Jan. *Veřejné zakázky a efektivnost*. Praha: Ekopress, 2013. ISBN 978-80-87865-04-0.

Veřejné zakázky v praxi : aktuality, rady, názory a užitečné informace. Praha: Forum, 2013. ISSN 1805-8523.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Aleš Hes, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 18. 10. 2023

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Význam veřejných zakázek pro podporu podnikatelské činnosti ve zdravotnictví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Alešovi Hesovi PhD. za vedení mé diplomové práce a cenné rady při jejím zpracování. Dále bych ráda poděkovala celému kolektivu Oddělení veřejných zakázek Fakultní nemocnice Královské Vinohrady za podporu a trpělivost při psaní mé práce. V neposlední řadě bych ráda poděkovala mé rodině a příbuzným za jejich neskonalou podporu během studia.

Význam veřejných zakázek pro podporu podnikatelské činnosti ve zdravotnictví

Abstrakt

Předložená diplomová práce se věnuje významu veřejných zakázek ve zdravotnictví. Veřejné zakázky jsou posuzovány z hlediska úspory finančních prostředků a transparentnosti tohoto nástroje. V teoretické části jsou veřejné zakázky popsány z hlediska legislativy a jak jsou využívány v konkrétní ekonomické oblasti jako je zdravotnictví. Nedílnou součástí teoretické části je popis podnikatelské činnosti a výčet institucí, které veřejné zakázky kontrolují z hlediska jejich správnosti. Praktická část diplomové práce je zaměřena na vybrané zdravotnické zařízení, které je zde posuzováno z hlediska určitých finančních ukazatelů a z hlediska realizovaných veřejných zakázek ve sledovaném období. Dále jsou k vybrané nemocnici přiřazeny další zdravotnická zařízení, aby bylo možné lépe posoudit úsporu u vybraných veřejných zakázek. Nedílnou součástí je posouzení veřejných zakázek i z hlediska porušení právních předpisů. Hlavním výstupem práce je prokázání transparentnosti tohoto nástroje, který je vhodný k úspoře finančních prostředků.

Klíčová slova: veřejné zakázky, zdravotnictví, komodita, hospodářská soutěž, zdravotnický materiál, léčiva, IT technologie, obchod, trh, úspora

The importance of public procurement for the support of entrepreneurial activity in the health sector

Abstract

The submitted master's thesis is focused on the significance of public procurement in healthcare. Public procurement is assessed in terms of saving financial resources and the transparency of this tool. The theoretical part describes public procurement in terms of legislation and how it is utilized in specific economic sectors such as healthcare. An integral part of the theoretical section is a description of business activities and a list of institutions that oversee public procurement for its correctness. The practical part of the thesis is focused on a selected healthcare facility, which is evaluated based on specific financial indicators and the implementation of public procurement during the observed period. Additionally, other healthcare facilities are associated with the selected hospital to better assess savings from selected public procurements. An integral part is also the assessment of public procurement in terms of violations of legal regulations. The main outcome of the thesis is demonstrating the transparency of this tool, which is suitable for saving financial resources.

Keywords: public procurement, healthcare, commodity, economic competition, medical supplies, pharmaceuticals, IT technology, business, market, savings

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	13
2.2.1 Metodika teoretické části	13
2.2.2 Metodika praktické části	13
2.2.3 Vývojový diagram metodického postupu práce	15
3 Teoretická východiska	16
3.1 Veřejné zakázky	16
3.1.1 Druhy veřejných zakázek.....	18
3.1.2 Režimy veřejných zakázek	19
3.1.3 Podlimitní režim	22
3.1.4 Nadlimitní režim	23
3.1.5 Pojmy související s veřejnými zakázkami	25
3.1.6 Zásady zadávání veřejných zakázek	26
3.1.7 Principy veřejných zakázek v problematice 3E.....	28
3.2 Zadávání veřejných zakázek	28
3.2.1 Druhy zadávacích řízení	29
3.2.2 Profil zadavatele	29
3.2.3 Elektronické nástroje	30
3.2.4 Proces 3P zadávání veřejných zakázek.....	31
3.2.5 Příprava veřejná zakázky	33
3.2.6 Zadávací podmínky.....	34
3.2.7 Zadávací řízení.....	37
3.2.8 Konec zadávacího řízení.....	39
3.2.9 Metody hodnocení nabídek.....	40
3.3 Dynamický nákupní systém	43
3.4 Informační systémy o veřejných zakázkách	44
3.4.1 Věstník veřejných zakázek	44
3.4.2 Seznam kvalifikovaných dodavatelů	44
3.4.3 Systém certifikovaných dodavatelů	45
3.4.4 Národní struktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek	45
3.5 Kontrolní orgány institutu veřejných zakázek	46
3.6 Odpovědné veřejné zadávání ve zdravotnictví	47
3.7 Podnikatelská činnost.....	50
3.8 Sektor zdravotnictví	50

3.9	Efektivnost veřejných zakázek.....	51
4	Vlastní práce.....	52
4.1	Popis a profil vybrané společnosti	52
4.2	Typy zakázek realizovaných vybranou společností.....	55
4.2.1	Dělení dle soutěžené komodity a podle druhu veřejných zakázek.....	57
4.2.2	Dělení podle druhu zadávacího řízení a režimu veřejné zakázky.....	58
4.3	Hodnocení úspory vybraných VZ sledovaného zdravotnického zařízení.....	61
4.4	Rozbor vývoje veřejných zakázek ve vybraných zdravotnických zařízeních za rok 2022	63
4.4.1	Náklady jednotlivých zdravotnických zařízení.....	64
4.4.2	Posouzení podobných veřejných zakázek z roku 2022	65
4.5	Rozbor přestupků a pochybení u jednotlivých nemocnic v rámci veřejných zakázek.....	70
4.5.1	Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	70
4.5.2	Fakultní nemocnice Hradec Králové	72
4.5.3	Fakultní nemocnice Motol.....	74
4.5.4	Fakultní nemocnice Olomouc.....	76
4.5.5	Fakultní nemocnice Ostrava	77
4.5.6	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně.....	79
4.5.7	Ústřední vojenská nemocnice	81
4.5.8	Všeobecná fakultní nemocnice	82
5	Zhodnocení a doporučení	84
5.1	Efektivní využití finančních prostředků při veřejných zakázkách.....	84
5.1.1	Využití finančních prostředků u Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.....	84
5.1.2	Využití finančních prostředků u ostatních nemocnic	85
5.2	Zhodnocení správného zadávání veřejných zakázek v roce 2022 napříč nemocnicemi	87
5.2.1	Kontrolní akce Nejvyššího kontrolního úřadu.....	87
5.2.2	Případy řešené Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.....	87
5.2.3	Prokázání transparentnosti u veřejných zakázek	89
5.3	Doporučená strategie v oblasti zadávání veřejných zakázek	89
6	Závěr	90
7	Seznam použitých zdrojů	92
7.1	Knižní publikace	92
7.2	Internetové zdroje.....	93
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	99
8.1	Seznam obrázků	99
8.2	Seznam tabulek	99
8.3	Seznam grafů.....	100

8.4	Seznam použitých zkratek.....	100
Přílohy	103
Příloha A	Grafické znázornění průběhu zadávacích řízení	104
Příloha B	Seznamy	107
Příloha C	Účetní výkazy Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	110

1 Úvod

Veřejné zakázky jsou využívány ve všech oblastech ekonomických subjektů a jelikož jsou legislativně ustanoveny prostřednictvím zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), tak se jedná o spolehlivý institut při poskytnutí určitých dodávek, služeb či stavebních pracích. Jedná se především o administrativní proces, který může být v některých případech složitý, avšak zadavateli přináší úsporu finančních prostředků, a to ať už interních či externích. Je to jediný zákonný způsob, podle kterého by měly společnosti uzavírat smlouvy, jejichž výsledkem jsou již zmíněné dodávky, služby či stavební práce.

Pokud jsou zdravotnická zařízení státními institucemi, tak veškeré jejich obchody by měly být soutěženy prostřednictvím veřejných zakázek. Je proto důležité, aby byly zadávány správně a nedocházelo k nejrůznějším přestupkům. Může se jednat o přestupky závažnějšího charakteru, kdy samotní zadavatelé nedodrží zásady, které jim ZZVZ ukládá či dojde k opomenutí určitých částí zadávacích řízení, a tím pádem musí být veřejná zakázka zrušena. Na druhou stranu může docházet k pochybením, jež se ve zdravotnických zařízeních objevují z důvodu nedostatku personálních kapacit a tyto přestupky se mohou týkat především na nedodržení zákonných lhůt.

Dalším důležitým předpokladem veřejných zakázek je úspora finančních prostředků a efektivní využití finančních prostředků, jež jsou ve zdravotnictví určeny právě pro realizaci předmětů veřejných zakázek. I veřejných zakázek se dotkla koronavirová pandemie, jež v roce 2020 zahltla zdravotnictví, a proto i ve sledovaném období, kterým je rok 2022 je stále možné pozorovat její dopady. Nejenom, že došlo k přesunu některých veřejných zakázek na elektronické portály, a tím byla započata éra elektronických aukcí, ale také se stát snažil především zdravotnickým zařízením pomoci prostřednictvím finančních injekcí. Tato podpora měla zdravotnictví nastartovat, a především odměnit zaměstnance, jež byly v tuto dobu nepostradatelní.

Primárně sledovaným zdravotnickým zařízením byla Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, která mi poskytla veškeré interní dokumenty nezbytné a důležité k naplnění cíle mé diplomové práce. Dále bylo sledováno dalších 10 zdravotnických zařízení, které poskytovaly dostupné a důvěryhodné informace, které byly potřebné k posouzení významu veřejných zakázek ve zdravotnictví.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Diplomová práce se věnuje oblasti veřejných zakázek zadávaných ve zdravotnictví a jejich efektivnímu využití. Hlavním cílem předložené práce je vyhodnotit využití institutu veřejných zakázek k soutěžení komodit ve zdravotnictví (např. léčiv, spotřebního zdravotnického materiálu, zdravotnické techniky atd.) z pohledu efektivního hospodaření s finančními prostředky. Na vybraném zdravotnickém zařízení bude tento cíl ukázán a bude vyhodnocena úspora finančních prostředků za sledované období roku 2022.

K naplnění tohoto cíle budou důkladně přezkoumány veřejné zakázky od počátku jejich vyhlášení až po jejich ukončení. Sledované vyhlášené veřejné zakázky ve vybraném období budou rozděleny podle vybraných komodit, předmětů plnění, druhu a režimů veřejných zakázek. Pro souhrnnější přehled o tom, jak jsou finanční prostředky efektivně využívány budou zhodnoceny náklady a výdaje za rok 2022 u vybraného zdravotnického zařízení.

Dílčím cílem bude hodnocení veřejných zakázek i u dalších zdravotnických zařízeních pro lepší a komplexnější přehled v porovnání s vybraným zdravotnickým zařízením. Mezi institucemi budou porovnány veřejné zakázky se stejnými předměty, vyhlášenými ve sledovaném období a podobnými zadávacími podmínkami, bude-li to možné. U těchto veřejných zakázek bude především hodnocena úspora finančních prostředků a také jak zadavatelé postupovali při hodnocení nabídek.

Nedílnou součástí práce bude i prověření veřejných zakázek z pohledu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, při kterém budou vybraná zdravotnická řízení sledována prostřednictvím dvou orgánů, kterými jsou Nejvyšší kontrolní úřad a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Zde bude prověřen i další dílčí cíl diplomové práce, a to prokázání transparentnosti veřejných zakázek. Nejenom zásada transparentnosti je u veřejných zakázek vyžadována, ale i zásada zákazu diskriminace, zásada přiměřenosti a další.

V závěru diplomové práce budou navržena doporučení pro zdravotnická zařízení, která by měla vést ještě více k zefektivnění používání veřejných zakázek a hospodárnému využívání finančních prostředků, a to ať už interních či externích, např. z dotačních titulů.

2.2 Metodika

Metodický rámec diplomové práce bude spočívat především ve studiu literárních a knižních zdrojů týkajících se veřejných zakázek. Vzhledem k elektronizaci veřejných zakázek neexistuje mnoho knižních publikací věnujících se této problematice, ale veškeré informace je možné najít v internetových zdrojích.

2.2.1 Metodika teoretické části

V teoretické části je studována literatura týkající se veřejných zakázek, kam lze především zařadit zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dále jsou popsány odborné dokumenty vydávané ve spolupráci s Evropskou unií, jež by měly přispět k zefektivnění veřejných zakázek v oblasti sociální, environmentální atd.

Do teoretické části je dále zahrnut průzkum internetových informačních systémů, které jsou při zadávání veřejných zakázek nedílnou součástí administrace. Dále je popsán sektor zdravotnictví, jakožto specifický sektor vyspělé ekonomiky České republiky a podnikatelská činnost z hlediska zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. V teoretické části je popsáno hodnocení efektivnosti institutu veřejných zakázek podle knižních zdrojů.

2.2.2 Metodika praktické části

Praktická část diplomové práce je koncipována do tří částí. První částí je charakteristika vybraného zdravotnického zařízení (Fakultní nemocnice Královské Vinohrady) nejen z historického hlediska, ale i z hlediska ekonomického – finanční stability fakultní nemocnice a vyhodnocení nákladového a výdajové rozložení finančních prostředků za sledované období.

Nejprve byla vypočítána u sledované společnosti finanční stabilita dle následujícího vzorce (Finanční analýza, neuvedeno, s. 4):

$$\text{ukazatel finanční stability} = \frac{\text{vlastní zdroje}}{\text{celková aktiva}} \quad (1)$$

Dále byla provedena stručná finanční analýza prostřednictvím ukazatele likvidity. Předním ukazatelem hodnocení byl výpočet likvidity. Tento ukazatel byl vypočítán dle níže uvedených vzorců. Okamžitá likvidita byla počítána dle Růčkové (2021, s. 231):

$$\text{okamžitá likvidita (L1)} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

Růčková (2021, s. 235) dále uvádí i vzorec pro výpočet pohotové likvidity s označením L2:

$$\begin{aligned} \text{pohotová likvidita (L2)} \\ = \frac{(\text{peněžní prostředky} + \text{finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky})}{\text{krátkodobé závazky}} \end{aligned} \quad (3)$$

A v posledním kroku byla vypočítána i likvidita pohotová (L3) dle Růčkové (2021, s. 235):

$$\text{běžná likvidita (L3)} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (4)$$

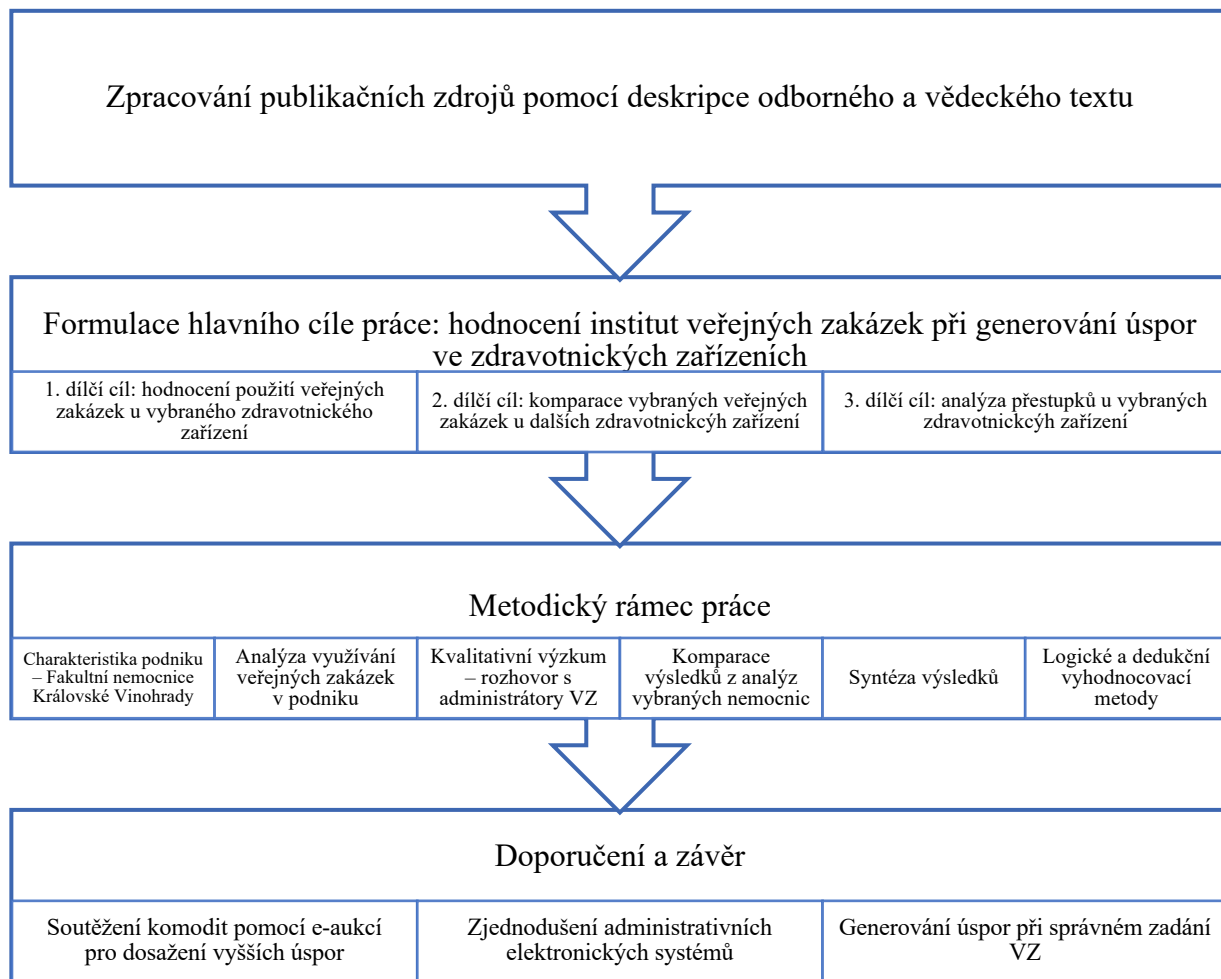
Dále jsou v této části dle interně dostupných informací vyhodnoceny zakázky dle druhu a režimu zadávacího řízení a dle soutěžených komodit a zároveň zde je vyhodnocena úspora veřejných zakázek vyhlášených ve sledovaném období. Nedílnou součástí této části je analýza úspory významných zakázek ve vybrané společnosti. Veřejné zakázky jsou hodnoceny kvalitativním výzkumem pomocí položených rozhovorů se zaměstnanci vybrané společnosti, jež dané veřejné zakázky administrovali.

V druhé části byla k vybrané nemocnici přiřazena další zdravotnická zařízení, aby bylo možné lépe posoudit efektivní využití finančních prostředků. Byla vybrána taková zdravotnická zařízení, která ve sledovaném období vyhlášovala veřejné zakázky se stejnými předměty plnění a podobnými zadávacími podmínkami. Tyto veřejné zakázky jsou opět komparovány z hlediska úspory finančních prostředků a z hlediska metod při hodnocení nabídek uvedených v zadávací dokumentaci. Úspora významných a jednotlivých veřejných zakázek byla vyhodnocena prostřednictvím logických, dedukčních a ekonomických metod.

A poslední část je věnována rozboru přestupků u veřejných zakázek ve vybraných zdravotnických zařízeních. K naplnění tohoto metodického rámce jsou zapotřebí tiskové zprávy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a kontrolní závěry Nejvyššího kontrolního úřadu.

V závěru jsou pomocí syntézy vyhodnoceny již uvedené cíle diplomové práce a navržena doporučení pro zadávání veřejných zakázek, které byly získány v průběhu zpracování diplomové práce.

2.2.3 Vývojový diagram metodického postupu práce

Zdroj: vlastní zpracování

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejné zakázky

Zadávání a legislativa veřejných zakázek (VZ) vychází v České republice z právního řádu a je upraveno zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů (ZZVZ). Zákon je rozdělen do patnácti částí, a v roce 2016 došlo k jeho první novelizaci. Zákon je zpracován dle příslušných předpisů Evropské unie a vymezuje především pravidla a administrativu zadávání veřejných zakázek. Dále legislativně upravuje povinnosti jednotlivých účastníků výběrových řízení, kterými jsou zadavatel a dodavatel, popř. dodavatelé. V právním předpisu jsou také vymezeny náležitosti, které musí být o veřejných zakázkách zveřejněny, informační systémy související s veřejnými zakázkami a v neposlední řadě i systémy kvalifikovaných a certifikovaných dodavatelů (§ 1, písm. c), f), g), h) ZZVZ). V červnu roku 2023 byl ZZVZ opět novelizován¹ a jednalo se o větší souhrnnou novelizaci již zmíněného zákona. Především byly pozměněny části, ke kterým se vyjadřovala Evropská komise. Dále pak novela zjednodušuje celý legislativní proces zadávání veřejných zakázek, a to zejména po stránce administrativní.

Veřejné zakázky jsou institutem, které společnosti používají téměř každý den. Jelikož se jedná o transparentní nástroj, při kterém, když je postupováno dle zákona, není možné se dopustit přestupku. Jednotlivé instituce se mohou do výběrových řízení zařadit jak z pohledu zadavatele, tak i z pohledu dodavatele (nikoliv však obě role během jednoho výběrového řízení). Tento fakt poté umožňuje lépe porozumět jednotlivým náležitostem při zadávání veřejných zakázek, ale i během jejich průběhu. Jak píše Jan Pavel (2013, str. 10): „*veřejná zakázka je tedy pouze způsob produkce určitých statků, a nikoliv nástroj pro dosahování jiných než ekonomických cílů*“.

V průběhu řízení, která jsou organizována pomocí veřejných zakázek je nutné dodržovat několik zásad. Zásady jsou popsány jak českým právním řádem (viz kap. 3.1.6), tak i v měřítku celosvětovém. Tyto principy jsou povinni dodržovat nejenom zadavatelé, ale i dodavatelé.

¹ Zákon č. 166/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů nabyt účinnosti 16.7.2023.

Jak již bylo zmíněno zásady popisuje nejenom ZZVZ, ale i např. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)², která v roce 2009 vydala dokument s názvem „*Principles for Integrity in Public Procurement (Zásady bezúhonnosti při zadávání veřejných zakázek)*“. V příručce je popsáno 10 základních principů, které by měly členské státy OECD dodržovat pro zachování integrity. Principy jsou rozděleny do čtyř skupin s názvy: „*Transparency (Transparentnost), Good Management (Dobré řízení), Prevention of Misconduct, Compliance and Monitoring (Prevence nevhodného chování, dodržování předpisů a monitorování) a Accountability and Control (Odpovědnost a kontrola)*“ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 5-6).

Pro první skupinu (***Transparency***), která se věnuje transparentnosti je stěžejní, aby celý proces zadávání veřejných zakázek byl spravedlivý a nestranný, a to především vůči potenciálním dodavatelům. Dále by společnosti měly klást důraz na transparentnost při výběrových řízeních (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 21-24).

Druhá kategorie (***Good Management***) říká, že by úředníci, kteří veřejné zakázky zadávají měli mít odpovídající a odborné znalosti a dovednosti týkající se dané problematiky³ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 30). Dále je pak nutné veřejné zakázky používat ve věcech veřejných dle zamýšlených účelů (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 28).

Třetí kategorie (***Prevention of Misconduct, Compliance and Monitoring***) doporučuje, aby byly „*zavedeny mechanismy, které zabrání rizikům bezúhonnosti při zadávání veřejných zakázek*“ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 34). Dále pak klade důraz na spolupráci mezi vládou a soukromým sektorem, a to především při řízení smluv (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 36). A v neposlední řadě je důležité, „*aby byly včas zjištěny pochybení a následně uplatněny případné sankce*“ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 38).

Poslední skupina (***Accountability and Control***) má název Odpovědnost a kontrola a jak již název vypovídá, je nutné mít ustálený koncept kontrol v rámci výběrových řízení.

² Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj vznikla před více než 60 lety ve Francii a spojuje 38 států celého světa včetně České republiky. Z tohoto důvodu si tyto státy osvojily principy OECD, kterými je dosaženo demokratické chování a rozvoj tržní ekonomiky světa i jednotlivých států (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009).

³ Především znalost ZZVZ.

Dále by zadavatelé na připomínky a stížnosti měli odpovídat potenciálním dodavatelům včas a spravedlivě (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 41-45). A poslední princip vyzývá k tomu, aby bylo „*upevněno postavení občanských společností, médií a také, aby se široká veřejnost podílela na důkladné kontrole veřejných zakázek*“ (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2009, s. 46).

Zadáváním veřejných zakázek se dle § 2, odst. 1 ZZVZ „*rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce*“. Jak uvádí Grandia a Volker (2023, s. 5): „*veřejné zakázky jsou definovány jako porřízení stavebních prací, dodávek nebo služeb vládními či veřejnými organizacemi z trhu nebo jiného vnějšího subjektu při současném vytváření a ochraně veřejné hodnoty z pohledu jejich vlastní organizace*“.

3.1.1 Druhy veřejných zakázek

V praxi hlavní předmět veřejné zakázky určuje druh veřejné zakázky. V české legislativě jsou vymezeny tři druhy veřejných zakázek:

- a. ***veřejná zakázka na dodávky,***
- b. ***veřejná zakázka na služby a***
- c. ***veřejná zakázka na stavební práce.***

Veřejná zakázka na dodávky je zákonem popsána jako „*veřejná zakázka, jejímž předmětem je porřízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce*“ (§ 14, odst. 1 ZZVZ). V případě veřejné zakázky na dodávky se jedná o koupi, nájem či pacht. Příkladem veřejné zakázky na dodávky mohou být především dodávky potravin do jídelen či dodávky různých přístrojů do zdravotnických zařízení.

Veřejná zakázka na služby je charakterizována zákonem v § 14, odst. 2 ZZVZ a jedná se o služby, které nejsou popsány ve třetím odstavci již zmíněného paragrafu. Veřejná zakázka tudíž nesmí být ani na dodávky a ani na stavební práce. Příkladem by mohlo být zajištění telekomunikačních služeb pro celý podnik nebo výuka anglického jazyka pro zaměstnance, jak uvádí Heřmánková (2022, s. 19).

Posledním druhem je veřejná zakázka na stavební práce, čímž se rozumí zhotovení stavby nebo poskytnutí projektových aktivit souvisejících se stavbou (§ 14, odst. 3 písm. b),

c) ZZVZ). Veřejná zakázka na stavební práce souvisí především s vybudováním nějaké stavby např. stavba nového heliportu pro nemocnici.

3.1.2 Režimy veřejných zakázek

Při určení režimu veřejné zakázky je nutné znát její předpokládanou hodnotu. Poté je možné veřejnou zakázku označit za:

- a. **nadlimitní**,
- b. **podlimitní** a
- c. **veřejnou zakázku malého rozsahu**.

Předpokládaná hodnota je stanovena zadavatelem před začátkem výběrového řízení a „je stanovena k okamžiku zahájení zadávacího řízení“ (§ 16, odst. 5 ZZVZ). Do předpokládané hodnoty jsou zahrnuty všechny předpokládané úplaty, hodnoty veškerých plnění a výše cen a dalších plateb, které zadavatel poskytne dodavatelům (§ 16, odst. 1-4 ZZVZ). V určitých případech bývají veřejné zakázky rozděleny do několika částí. Tento postup nejenom zjednodušuje výběr vítězného dodavatele, ale pro samotné zadavatele je poté přehlednější takovou veřejnou zakázku vyhlásit a administrovat. Při rozdělení zakázky na části je předpokládaná hodnota určena součtem jednotlivých částí (§ 18, odst. 1, ZZVZ). Při stanovení předpokládané hodnoty u veřejných zakázek pravidelné povahy⁴ je brána v potaz „skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky nebo služby stejného druhu během předcházejících 12 měsíců nebo předchozího účetního období...“ (§ 18, odst. 1, písm. a) ZZVZ).

Jak již bylo zmíněno, v právní úpravě jsou rozděleny veřejné zakázky do tří druhů podle předmětu zakázky. U každého druhu ZZVZ vymezuje zvláštní pravidla pro předpokládanou hodnotu. U veřejných zakázek na dodávky je nejdůležitější znát na jakou dobu je uzavírána budoucí smlouva. Jedná-li se o smlouvu na dobu určitou, tak je předpokládanou hodnotou „předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání smlouvy“ (§ 20, písm. a) ZZVZ). Naopak u smlouvy na dobu neurčitou je dle § 20, písm. b) ZZVZ předpokládaná výše úplaty určena za 48 měsíců. Veřejné zakázky, kterými jsou následně realizovány služby, mají přibližně stejnou klasifikaci zvláštních pravidel pro předpokládanou hodnotu jako u VZ na dodávky. U VZ na služby, u kterých se nestanoví celková smluvní cena „je rozhodná předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání

⁴ Příkladem veřejné zakázky pravidelné povahy jsou například dodávky potravin do závodních jídelen.

smlouvy“ (§ 21, odst. 1, písm. a) ZZVZ), pokud smlouva je na dobu 48 měsíců a kratší. Je-li smlouva signována na dobu delší než 48 měsíců či na dobu neurčitou, „je rozhodná předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců“ (§ 21, odst. 1, písm. b) ZZVZ). Do předpokládané hodnoty u veřejné zakázky na služby musí zadavatel zahrnout: „u pojišťovacích služeb pojistné, provizi a jiné související platby; u bankovních a finančních služeb poplatky, provize, úroky a jiné související platby; při projektové činnosti honoráře, provize a jiné související odměny“ (§ 21, odst. 2 ZZVZ). Zvláštní pravidla zákon definuje i pro veřejné zakázky týkající se stavebních prací, a to ve smyslu, pokud jsou dodavatelem zahrnuty i dodávky a další služby, tak je jejich hodnota zahrnuta do předpokládané hodnoty (§ 22 ZZVZ). V níže uvedené tabulce jsou shrnuty limity jednotlivých veřejných zakázek dle jejich režimů.

Tabulka 1 Limity jednotlivých veřejných zakázek dle režimů veřejných zakázek

Režimy VZ	Druh zadavatele	Veřejná zakázka na dodávky a služby		Veřejná zakázka na stavební práce	
		Předpokládaná hodnota VZ v Kč bez DPH		Předpokládaná hodnota VZ v Kč bez DPH	
		Od	do	od	do
Veřejná zakázka malého rozsahu	-	-	2 000 000	-	6 000 000
Podlimitní veřejná zakázka	Ústřední orgány státní správy (ČR a státní příspěvkové organizace)	2 000 000	3 653 000	6 000 000	140 448 000
	Veřejní zadavatelé na nižší úrovni (územní samosprávné celky, jejich příspěvkové org. a jiné PO)	2 000 000	5 610 000		
	Sektorový zadavatel ⁵	není uplatněn ZZVZ			
Nadlimitní veřejná zakázka	Ústřední orgány státní správy (ČR a státní příspěvkové organizace)	> 3 653 000	není určeno	> 140 448 000	není určeno
	Veřejní zadavatelé na nižší úrovni (územní samosprávné celky, jejich příspěvkové org. a jiné PO)	> 5 610 000	není určeno		není určeno
	Sektorový zadavatel	> 11 247 000	není určeno		není určeno

Zdroj: vlastní zpracování dle Nařízení vlády č. 172/2016 Sb. (2016)

Nyní je vhodné detailněji charakterizovat jednotlivé režimy veřejných zakázek. Prvním výše zmíněným režimem jsou **nadlimitní veřejné zakázky**. Dle zákona: „*Nadlimitní veřejnou zakázkou je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje finanční limit stanovený nařízením vlády zpracovávajícím příslušné předpisy Evropské unie.*“ (§ 25 ZZVZ). Tato charakteristika odkazuje na vládní nařízení, které bylo vydáno právě za účelem vymezení jednotlivých částek. Zmíněné nařízení vlády bylo vydáno

⁵ „Sektorový zadavatel je osoba vykonávající relevantní činnost na základě zvláštního či výhradního práva (koncese), nebo v případě, že nad danou osobou veřejný zadavatel může uplatňovat dominantní vliv.“ (Typy zadavatelů, neuvedeno)

v roce 2016. Pro účely nadlimitních veřejných zakázek na dodávky⁶ je stanoven finanční limit 3 653 000 Kč, stejná částka je stanovena i pro nadlimitní veřejné zakázky na služby. U nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce je finanční limit určen v hodnotě 140 448 000 Kč (Nařízení vlády č. 172/2016 Sb.)⁷. Výše uvedené peněžní částky jsou bez DPH.

Další formou jsou **veřejné zakázky malého rozsahu** (VZMR), kterým zákon vymezuje finanční limit do 2 000 000 Kč pro veřejné zakázky na dodávky a služby a do 6 000 000 Kč pro veřejné zakázky na stavební práce (§ 27 ZZVZ).

A poslední formou jsou **podlimitní veřejné zakázky**, které pokrývají prostor mezi VZMR a nadlimitními VZ. Což znamená, že u nich nesmí být překročen finanční limit pro nadlimitní veřejné zakázky, ale zároveň přesahují limity, které jsou určeny pro veřejné zakázky malého rozsahu.

3.1.3 Podlimitní režim

Zadavatel může veřejnou zakázku v podlimitním režimu aplikovat, pokud „*předpokládaná hodnota přesáhne 50 000 000 Kč*“ (§ 52, písm. a) ZZVZ). Musí však použít zjednodušené podlimitní řízení (ZPŘ), které upravuje § 53, ZZVZ.

Dle Dvořáka a kol. (2017, s. 329): „*zadavatel je oprávněn prostřednictvím ZPŘ zadávat všechny podlimitní veřejné zakázky na dodávky a na služby*“. Podlimitní VZ na stavební práce bude zadána v ZPŘ pouze, pokud předpokládaná hodnota nepřesáhne 50 mil. Kč, jak je uvedeno výše (Dvořák a kol., 2017, s. 329). Zjednodušené podlimitní řízení je zahájeno uveřejněním výzvy k podání nabídek, které na profil zadavatele vyvěšuje zadavatel. Následně je „*zadavatel oprávněn výzvu odeslat dodavatelům*“ (Dvořák a kol., 2017, s. 330). Avšak zadavatel tuto možnost nemusí využít, není to tedy povinnost. Pokud výzvu odešle, je nutné, aby bylo obesláno alespoň 5 dodavatelů.

Lhůta pro podání nabídek v ZPŘ je stanovena zákonem (§ 54, odst. 1 ZZVZ) alespoň na 11 pracovních dnů a nesmí být zkrácena. Lhůta pro podání nabídek v otevřeném řízení je stanovena v trvání minimálně 15 dnů od zahájení zadávacího řízení pro VZ na dodávky

⁶ Pouze je-li zadavatelem „*Česká republika, Česká národní banka, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace nebo jiná právnická osoba*“ (Nařízení vlády č. 172/2016 Sb.).

⁷ Došlo ke změně od 1.1.2022 a to prostřednictvím nařízení vlády č. 475/2021 Sb.

⁸ Pouze pokud se nejedná o veřejnou zakázku na stavební práce.

nebo na služby a v délce alespoň 20 dnů od zahájení zadávacího řízení pro VZ na stavební práce. Dle ZZVZ může zadavatel pro ZPŘ použít „jednotlivá pravidla pro zadávací řízení pro nadlimitní režim“ (§ 53, odst. 4).

V příloze A jsou uvedena schémata jednotlivých kroků u výše uvedených režimů VZ. Na obrázku č. 2 jsou uvedeny jednotlivé kroky již zmíněného ZPŘ. Otevřené a užší řízení (bude vysvětleno dále) je popsáno na schématu v příloze A na obr. č. 3 a 4.

3.1.4 Nadlimitní režim

Při zadávání veřejné zakázky v nadlimitním režimu může zadavatel „použít otevřené řízení nebo užší řízení...“ (§ 55 ZZVZ). Dále je možné při splnění všech podmínek použít i další druhy zadávacích řízení viz kapitola 3.2.1.

Otevřené řízení

Rozhodne-li se zadavatel pro otevřené řízení, tak celé řízení zahájí rozesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení. Zadavateli zákon neurčuje, kolik musí oslovit dodavatelů. Zákonem stanovená lhůta pro podání nabídek je nejméně 30 dnů od zahájení zadávacího řízení a může být prodloužena „o 5 dnů, jestliže zadavatel neumožní podávat nabídky prostřednictvím elektronického nástroje“ (§ 57, odst. 1, písm. a) ZZVZ). „Ode dne uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení je zadavatel povinen na svém profilu uveřejnit zadávací dokumentaci“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 7).

Během lhůty pro podání nabídek bývá zvykem, že se účastníci výběrového řízení obrací na zadavatele s žádostmi o vysvětlení zadávací dokumentace, či žádají o úpravu nebo změnu zadávacích podmínek. Pokud zadavatel účastníkům vyhoví a např. pozmění některou z již stanovených podmínek, musí brát v potaz povinnost prodloužení lhůty pro podání nabídek. Speciálně je pro zadavatele nutné se připravit na podání námitek ze strany dodavatelů. „Námítka lze podávat proti jakémukoliv úkonu zadavatele i v dalším průběhu zadávacího řízení“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 7). Povinností zadavatele je o námitkách rozhodnout.

Zadavatel nesmí být před ukončením lhůty pro podání nabídek s žádnou z nabídek seznámen. Pokud dojde k situaci, že během doby nebude podána žádná nabídka,

tak „*je zadavatel povinen zrušit zadávací řízení, čímž je zadávací řízení ukončeno*“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 8).

Při výběru vítězného dodavatele je možné využít dvou přístupů. Je možné posuzovat všechny nabídky podle jednoho kritéria, a to předpokládané ceny veřejné zakázky. Zadavatel vybírá podle nejvýhodnější ceny ze všech nabídek. Nebo je také možné, a především potřebné u veřejných zakázek určitého charakteru, přezkoumat celý obsah podané nabídky a vybrat vítězného dodavatele. (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 8-9)

Předposledním krokem bývá zveřejnění vybraného dodavatele na profilu zadavatele a také musí být sdělen výsledek výběrového řízení všem účastníkům. Po tomto oznámení musí zadavatel počítat s tím, že je možné opět podání námitek, jak bylo zmíněno výše. Také je zadavatel „*vázán tzv. blokační lhůtou, během níž nesmí uzavřít smlouvu*“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 9). Posledním krokem je uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky s vítězným dodavatelem a uveřejnit ji v registru smluv.

Schéma uvedené v příloze A na obrázku č. 3 znázorňuje průběh otevřeného řízení.

Užší řízení

V případě užšího řízení je jeho zahájení obdobné jako u otevřeného řízení veřejných zakázek. Na rozdíl od otevřeného řízení odesláním oznámení začíná plynout „*tzv. lhůta pro podání žádosti o účast*“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 11). Zákon o zadávání veřejných zakázek stanovuje minimální lhůty pro podání žádosti o účast u nadlimitních veřejných zakázek, která je 30 dnů (§ 59, odst. 1).

Stejně jako v případě otevřeného řízení je možné podávat žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace, podávat námítky proti postupu zadavatele či proti vymezeným zadávacím podmínkám (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 12). Jelikož stále běží „*pouze*“ lhůta pro podání žádosti o účast, tak po jejím uplynutí zadavatel zkontroluje, zda žadatelé o účast splnili všechny kvalifikované podmínky a jsou tak způsobilí k účasti. „*Pokud některý z účastníků zadávacího řízení neprokáže kvalifikaci v požadovaném rozsahu, popřípadě jím podaná žádost o účast je stížena jinou vadou, je zadavatel povinen takového účastníka ze zadávacího řízení vyloučit*“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 12).

Tímto vstupuje užší řízení do tzv. druhé fáze, která je ale určena již pro určitý okruh účastníků. V dalším kroku totiž dochází k podání jednotlivých nabídek (Stručný průvodce

zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 13). Lhůta pro podání nabídek v užším řízení u nadlimitních veřejných zakázek je zákonem stanovena na 25 dnů (§ 59, odst. 2 ZZVZ). Stejně jako u otevřeného řízení, je v případě neumožnění podání elektronických nabídek, tato lhůta prodloužena o 5 dnů (§ 59, odst. 2, písm. a) ZZVZ).

Nyní se výběrové řízení dostává do fází, které jsou popsány výše u otevřeného řízení. Zjednodušeně dochází k plynutí lhůty k podání nabídek, po uplynutí dojde k výběru vítězného dodavatele. Poté zadavatel informuje účastníky o výsledku výběrového řízení, oslovuje vybraného dodavatele k předmluvní součinnosti a zveřejňuje všechny potřebné informace na profilu zadavatele.

V příloze A na obrázku č. 4 je opět schéma, které se nyní týká užšího řízení a jeho dvou fází. Pro upřesnění „*v první fázi zadavatel vyzve neomezený okruh dodavatelů k projevení zájmu o účast v zadávacím řízení a u těch dodavatelů, kteří zájem projeví posoudí, kdo z nich je kvalifikovaný pro plnění veřejné zakázky dle jím předem stanovených podmínek*“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 11).

Potom jsou dodavatelé, jež splnili kvalifikované podmínky vyzváni k podání nabídek, které opět posuzuje zadavatel a v této fázi vybírá vítězného dodavatele.

3.1.5 Pojmy související s veřejnými zakázkami

Zákon o zadávání veřejných zakázek přesně vymezuje pojem **zadavatele**, kterým v České republice je samotná „*Česká republika, Česká národní banka, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek či jiná právnická osoba*“ (§ 4, odst. 1 ZZVZ). V tomto případě se jedná o *veřejného zadavatele*. Dalším zadavatelem, který je oprávněn vyhlásit veřejnou zakázku může být osoba, která použije na uhrazení „*podlimitní či nadlimitní veřejné zakázky 200 mil. Kč nebo více než 50 % peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu veřejného zadavatele⁹ či rozpočtu Evropské unie*“ (§ 4, odst. 1, písm. a), b) ZZVZ). A posledním příkladem zadavatele je *centrální zadavatel*, který pořízené dodávky či služby následně přenechá jednomu nebo více zadavatelům. Cena dodávek či služeb nemůže být vyšší, než za kterou byly pořízeny (§ 9, odst. 1, písm. a) ZZVZ). Centrální zadavatel také realizuje zadávací řízení, v němž jiný zadavatel či zadavatelé pořizují dodávky, služby či stavební práce (§ 9, odst. 1, písm. b) ZZVZ).

⁹ (§ 4, odst. 1, písm. a) – e) ZZVZ)

Obecně řečeno je zadavatelem instituce vyhlášující výběrové řízení veřejné zakázky za účelem daného plnění.

Na druhé straně výběrového řízení má velice významné postavení **dodavatel**. Jedná se o osobu, „*kteřa nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně*“ (§ 5 ZZVZ).

ZZVZ definuje, kdy se nejedná o zadávání veřejné zakázky, a to prostřednictvím vertikální a horizontální spolupráce. Za **vertikální spolupráci** je možné označit uzavření smlouvy mezi veřejným zadavatelem a jinou právnickou osobou jako dodavatelem, v případě, že danou právnickou osobu zadavatel ovládá¹⁰, či má v této právnické osobě majetkovou účast (§ 11, odst. 1, písm. a), b) ZZVZ). Na druhou stranu za **horizontální spolupráci** se považuje uzavření smlouvy pouze mezi veřejnými zadavateli (§ 12 ZZVZ).

Komunikace mezi výše uvedenými účastníky výběrového řízení „*probíhá zásadně písemně*“, jak píše Balýová (2020, s. 128). Je možné využít i ústní komunikace, ale pouze v případě, že je možné tuto komunikaci zdokumentovat pomocí „*zápisů, zvukových nahrávek nebo souhrnů hlavních prvků komunikace*“ (Balýová, 2020, s. 128). V dnešní době je preferována komunikace prostřednictvím elektronických nástrojů. Mezi tyto nástroje lze zařadit e-mail, komunikace přes profil zadavatele či pomocí datové schránky. Avšak v případě datové schránky odpadá nesrovnalosti ohledně včasného doručení. Je také možné určité dokumenty (převážně nabídky potencialních dodavatelů) doručit v listinné podobě, a to prostřednictvím osoby tomu určené, kurýrní službou anebo zprostředkovatelem s poštovní licencí.

3.1.6 Zásady zadávání veřejných zakázek

Při zadávání veřejných zakázek se musí zadavatel bezpodmínečně řídit zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dle § 6 je nutné, aby dodržoval **zásady transparentnosti a přiměřenosti**. V případě zásady transparentnosti je nutné, aby veřejná zakázka dosahovala, pokud možno nejvyšší míry průhlednosti daného řízení. Tato zásada umožňuje kontrolovat a přezkoumat dané řízení. Je nutné, aby zadavatel veškeré informace o veřejné zakázce zveřejňoval a pořizoval písemné záznamy týkající se jednotlivých úkonů.

¹⁰ Pokud zadavatel sám či s jinými zadavateli řídí právnickou osobu jako své jednotlivé organizační jednotky.

Je nutné také uveřejnit daná vysvětlení jednotlivých rozhodnutí a každý zadavatel musí zveřejnit uzavřenou písemnou smlouvu¹¹ (Balýová, 2020, s. 36).

Zásada přiměřenosti umožňuje zadavatelům jednotlivá stanoviska přizpůsobit jejich individuálním požadavkům. Dále zadavatel vůči dodavatelům musí přistupovat rovnocenně, a nikoliv s prvky diskriminace – *zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace* (§ 6, odst. 2 ZZVZ).

Zadavatel dle § 6, odst. 3, písm. a) ZZVZ nesmí v žádném případě omezit účast dodavatelům, kteří mají sídlo v „členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarské konfederaci, nebo jiném státě, který má s Českou republikou nebo s Evropskou unií uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce.“

Výčet výše zmíněných zásad je zákonem vyžadován, ale během procesu zadávání veřejných zakázek je nutné také dodržet zásady, které vymezuje právo Evropské unie. Jak uvádí Balýová (2020, s. 36-37), mezi nejvýznamnější zásady lze zařadit:

- *„zabezpečení hospodárného nakládání s veřejnými prostředky,*
- *podpora konkurenčního prostředí,*
- *přijetí nejvýhodnější nabídky,*
- *zamezení pletich a zvýhodňování vybraných subjektů,*
- *zásada formálnosti zadávacího řízení,*
- *zásada důvěrnosti nabídek,*
- *zásada veřejné soutěže,*
- *zásada nápravy a možnosti uložení sankce.“*

Již zmíněné zásady jsou při zadávacích řízeních požadovány souběžně a prolínají se. Tím, že zadavatel zásady dodržuje vede ke správnosti zadávacího řízení a v průběhu daných řízení nebudou vznikat případné komplikace. Dá-li si zadavatel pozor při vyhlášení veřejných zakázek, tak se může vyhnout všem případným prodloužením v průběhu řízení (Balýová, 2020, s. 36-37).

¹¹ V případě uzavřené písemné smlouvy si může protistrana, tj. dodavatel, vymezit, které informace budou tzv. obchodním tajemstvím. Dodavatel může zaslat společně se smlouvou i prohlášení o obchodním tajemství. V tomto případě zadavatel musí při zveřejnění smlouvy znečitelnit tyto informace.

3.1.7 Principy veřejných zakázek v problematice 3E

Během procesu, při nichž jsou využívány veřejné prostředky je potřeba dodržovat tzv. principů 3E. Jedná se o zkratku 3 slov převzatých z anglického jazyka – *hospodárnost, účelnost a efektivnost*¹². Pavel (2013, s. 17) uvádí, že při posuzování, zda jsou během veřejné zakázky dodrženy všechny zásady jsou posuzovány tyto tři principy současně a nikoliv jednotlivě, jak by se mohlo zdát. Současně jsou tyto principy potřebné uplatňovat se zásadami, které jsou popsány v předchozí kapitole a v ZZVZ v § 6.

Ukazatel hospodárnosti popisuje, jsou-li veřejné prostředky minimalizovány při zajištění daných cílů. Dále je potřeba kontrolovat, zda jsou „*zdroje dány k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, za plnění v přiměřené s co nejvýhodnější cenou*“ (Povinnost aplikace principů 3E při hospodaření územních samosprávných celků, 2022, s. 3-4). Především hodnota ceny je opravdu důležitá pro tento ukazatel, jelikož je jeho záměrem náklady minimalizovat.

Druhým ukazatelem je **účelnost**, který sleduje především, aby bylo poptáváno správně v případě služeb či věcí. V případě tohoto ukazatele je důležité, aby se dosažený efekt vyrovnal požadované potřebě.

Posledním principem je **efektivnost**, která je definována jako: „*dosažení nejlepšího vztahu mezi vynaloženými prostředky a dosaženými výsledky*“ (Povinnost aplikace principů 3E při hospodaření územních samosprávných celků, 2022, s. 3-4).

3.2 Zadávání veřejných zakázek

Během procesu zadávání veřejných zakázek je nutné, aby administrátor dodržel veškeré náležitosti, které určuje ZZVZ. Zadávání veřejných zakázek je možné rozdělit do čtyř částí. První částí je příprava veřejné zakázky, která zahrnuje předběžnou tržní komunikaci a přípravu zadávací dokumentace. V druhé části jsou stanoveny zadávací podmínky, podmínky účasti a vznikne kompletní zadávací dokumentace (ZD). Ve třetí části se jedná o samotné zadávací řízení (ZŘ) a jeho průběh a poslední částí zadávacího řízení končí. Ukončení zadávacího řízení je možné buď výběrem dodavatele a uzavřením smlouvy nebo dalšími skutečnostmi, které budou popsány v kapitole 3.2.8.

¹² Globálně a v originále je zkratka známá jako *Economy, Efficiency a Effectiveness* (Nemec a kol., 2021, s. 117).

3.2.1 Druhy zadávacích řízení

„Zadávací řízení je zákonem vymezený postup, v rámci, něhož zadavatel v ideálním případě dosáhne zadání veřejné zakázky a získá tak smluvního partnera, který pro něj získá poptávané plnění“ (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 3).

Dle § 3 zákona č. 134/2016 Sb. je vymezeno devět druhů zadávacího řízení, kterými jsou:

- *„zjednodušené podlimitní řízení;*
- *otevřené řízení (OŘ);*
- *užší řízení;*
- *jednací řízení s uveřejněním;*
- *jednací řízení bez uveřejnění;*
- *řízení se soutěžním dialogem;*
- *řízení o inovačním partnerství;*
- *koncesní řízení a*
- *řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.“*

Nejčastěji jsou společnostmi využívány zjednodušená podlimitní řízení a otevřená řízení. Při volbě zadávacího řízení se zadavatel řídí tím, co je předmětem plnění a jaký bude mít veřejná zakázka režim. Naopak při výběru veřejné zakázky malého rozsahu¹³ zadavatel musí dodržet veškeré zásady veřejných zakázek, ačkoliv tato veřejná zakázka neprobíhá v žádném z výše uvedených zadávacích řízeních.

Otevřené řízení a zjednodušené podlimitní řízení jsou popsány výše (kapitola 3.1.3 a 3.1.4) a v příloze jsou uvedena schémata s kroky, podle kterých zadavatelé postupují.

3.2.2 Profil zadavatele

„Profilem zadavatele se rozumí elektronický nástroj, který umožňuje neomezený dálkový přístup, a na kterém zadavatel uveřejňuje informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám“, jak definuje Balýová (2020, s. 132).

Jako profil zadavatele lze použít i jeho vlastní internetové stránky s přehledem vyhlášených zakázek. Jelikož je důležité, aby na profilu zadavatele byly uvedeny všechny podstatné informace, tak se společnosti ubírají směrem placených platform s profily

¹³ Veřejná zakázka malého rozsahu je upravena v § 27 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

zadavatelů. Důvodem může být i ten fakt, že tyto portály splňují všechny podmínky důležité pro zadávání VZ a z pohledu ZZVZ dle Balýové (2020, s. 132).

Převážně společnosti využívají internetové stránky Tender areny (www.tenderarena.cz), avšak certifikovaných portálů je mnohem více a je jen na zadavatelích, který z nich si zvolí. V praxi pak výše zmíněná komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem probíhá pomocí profilu zadavatele. Dále jsou na profilu zveřejněny všechny příslušné dokumenty týkající se celé veřejné zakázky a zadávacího řízení, např. zadávací dokumentace a její přílohy, vysvětlení a objasnění k podaným námitkám ze strany dodavatelů. Prostřednictvím profilu zadavatele jsou také podávány nabídky anebo již zmíněné námitky.

3.2.3 Elektronické nástroje

Jak již bylo výše popsáno, profily zadavatelů jsou vedeny elektronicky. Dále je zadavatel oprávněn použít elektronické nástroje pouze pokud to nijak nediskriminuje ostatní účastníky zadávacího řízení. Pokud se dle § 213, odst. 1, ZZVZ zadavatel rozhodne elektronického nástroje využít, nesmí tato služba být pro dodavatele zpoplatněna.

Podle § 28 odst. 1, písm. i), ZZVZ *„elektronickým nástrojem je programové vybavení, případně jeho součásti, které jsou spojeny se sítí nebo službou elektronických komunikací a umožňují prostřednictvím této sítě nebo služby příjem: nabídek, předběžných nabídek, žádostí o účast, žádostí o zařazení do systému kvalifikace, žádostí o účast nebo návrhů v soutěži o návrh, nebo aukčních hodnot v elektronické aukci, v elektronické podobě, včetně jejich zpracování zahrnujícího digitální kompresi a uchovávání dat a porřízení záznamů o provedených úkonech, jež jsou nedílnou součástí jejich programového vybavení.“*

Jak je výše uvedeno, prostřednictvím elektronického nástroje jsou přijímány i aukční hodnoty do vyhlášených elektronických aukcí. Elektronickou aukci může zadavatel použít a musí o této skutečnosti dát předem vědět účastníkům zadávacího řízení. Je také možné celé výběrové řízení vyhlásit prostřednictvím portálů, které rovnou elektronickou aukci zahájí. Příkladem takového portálu je Proebiz (www.proebiz.com). K elektronické aukci je tedy možné přistupovat dvěma způsoby:

1. veřejnou zakázku vyhlásit prostřednictvím platformy poskytující elektronické aukce, nebo

2. vyhlásit veřejnou zakázku jako vždy pomocí profilu zadavatele a s tím, že v zadávací dokumentaci zadavatel účastníky upozorní, že hodnocení nabídek bude prostřednictvím elektronické aukce.

V prvním případě probíhá veškerá komunikace prostřednictvím dané platformy a celé zadávací řízení se přesune do tohoto prostředí. Tento případ bývá využíván především u VZMR¹⁴, které jsou se svým objemem do 2 milionů Kč jednodušší na administraci.

V druhém případě se jedná o standardní postup vyhlášení VZ pouze se zmínkou v oznámení, že bude hodnocení zaslanych nabídek probíhat prostřednictvím e-aukce. V tomto případě se po zaslání nabídek zaslání částky zaevidují do jednoho z portálů, které elektronické aukce zprostředkují. Poté se koná samotná e-aukce, kam mohou dodavatelé zadávat vlastní snížené ceny a sám software vyhodnotí vítěze dané veřejné zakázky. Komunikace probíhá ať už na portálu e-aukce nebo prostřednictvím profilu zadavatele.

3.2.4 Proces 3P zadávání veřejných zakázek

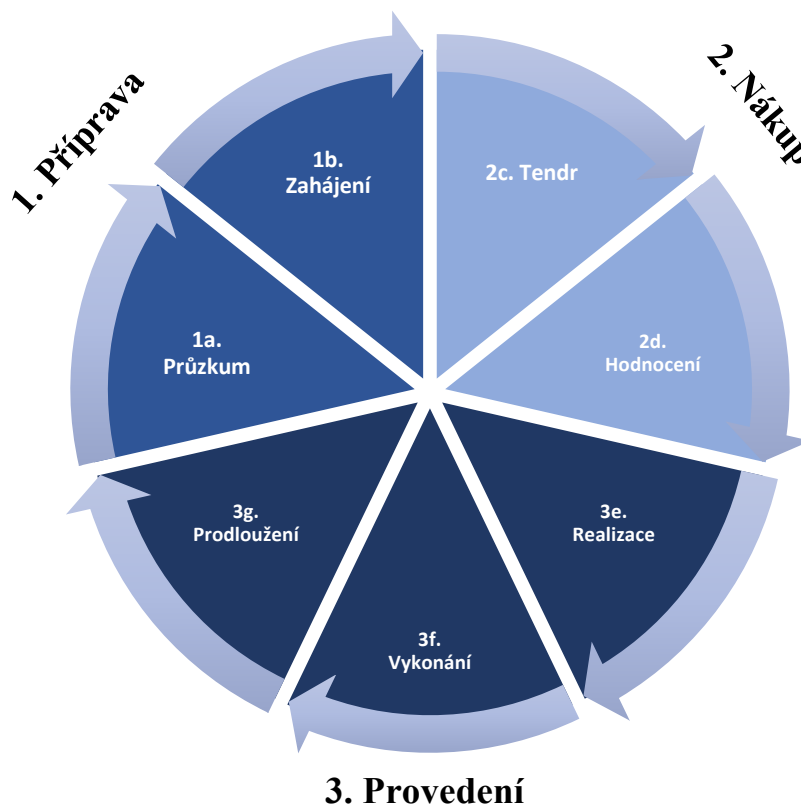
Pro pochopení jednotlivých kroků je možné rozdělit zadávání zakázek do tří hlavních skupin – kroků, které v sobě zahrnují další pod body, které ještě důkladněji charakterizují celý proces (viz obr. č. 1). Jednotlivé kroky budou popsány v následujících kapitolách podrobněji. Následující schéma je možné využít jako úvod k jednotlivým krokům a popisům daných kroků.

Jak uvádí Grandia a Volker ve své knize (2023, s. 7) třemi hlavními kroky jsou:

1. „*Příprava (Prepare)*
2. *Nákup (Purchase)*
3. *Provedení (Perform)*“.

¹⁴ Prostřednictvím elektronických aukcí ve zdravotnictví se nejčastěji vyhláší veřejné zakázky na dodávky léčivých prostředků, komodit používaných k běžnému chodu nemocničních zařízení (obvazový materiál, injekční stříkačky atd.) nebo na dodávky potravin.

Obrázek 1 Schéma procesu 3P zadávání veřejných zakázek

Zdroj: vlastní zpracování

Příprava

Do přípravné fáze je možné zahrnout dvě části. První z nich je *Průzkum (Explore)*, ve kterém jsou zahrnuty průzkumy nejenom potřeby veřejné zakázky ale celkově průzkum potřeby dané komodity, která bude předmětem veřejné zakázky. Dále do této první části lze zahrnout průzkum trhu, který ve většině případů určí předběžnou hodnotu dané veřejné zakázky. Druhou částí je *Zahájení (Intiate)*. Výsledkem této části bude ucelená zadávací dokumentace¹⁵ a vyhlášení celé veřejné zakázky. Je tedy nutné v této části k předmětu a předpokládané hodnotě doplnit druh a režim veřejné zakázky a specifikovat daný předmět. V této části je nezbytné, aby veškeré informace byly platné podle právní legislativy a v zadávací dokumentaci bylo na tyto zákonitosti odkazováno.

¹⁵ Součástí zadávací dokumentace bývají i přílohy, kterými jsou především: technická specifikace a také rámcová smlouva s nedoplňnými údaji.

Nákup

Fáze se opět skládá ze dvou částí, kterými jsou Tendra a Hodnocení. První část *Tendr (Tender)* zahrnuje celou proceduru veřejné zakázky po jejím vyhlášení. Zjednodušeně řečeno začnou běžet lhůty pro podání nabídek, námitek proti zadávací dokumentaci a zadavatel musí na tyto dotazy odpovídat. V části 2d. *Hodnocení (Assess)* dojde k uplynutí lhůty pro podání nabídek. Pokud dodavatelé neměli žádné dotazy, tak v tom případě zadavatel přistoupí k hodnocení nabídek. Dále je nutné zkontrolovat, zda jsou všechny dokumenty, které jsou potřebné k ověření způsobilosti dodavatele správně. A následně dojde k vytvoření smlouvy. V této části je při hodnocení nabídek možné požádat dodavatele o doplnění dokumentů, které dokládají potřebnou kvalifikaci.

Provedení

V poslední fázi jsou zahrnuty tři jednotlivé části. První z nich je *Realizace (Implement)*. V této části je smlouva přijata oběma stranami a podepsána, následně dojde k ukončení komunikace mezi účastníky výběrového řízení. V předposlední části *Vykonání (Execute)* celého cyklu je nutné zaplatit a plnit dle podepsané smlouvy. Úkolem zadavatele je, aby kontroloval, zda dochází ke správnému plnění dle smlouvy. A posledním krokem v celém procesu je *Prodloužení (Extend)*, čímž se rozumí „znovupoužití“ dané zakázky¹⁶. Nejenom u zakázek se stejnými předměty, ale i s podobnými předměty (Grandia a Volker, 2023, s. 7).

3.2.5 Příprava veřejná zakázky

Nyní je vhodné se na celý proces zadávání zakázek podívat trochu podrobněji. Výše uvedené schéma (viz obr. č. 1) zmiňuje první fázi cyklu a tím je příprava.

Jak již bylo řečeno, za prvé je potřeba uvážít, co bude předmětem veřejné zakázky a následně udělat průzkum trhu, aby byla zjištěna předběžná hodnota. Předběžnou tržní komunikaci upravuje i ZZVZ v § 33, kde je uvedeno, že „zadavatel je oprávněn vést tržní konzultaci s odborníky či dodavateli s cílem připravit zadávací podmínky a informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích, pokud to nenarušuje hospodářskou soutěž.“

¹⁶ Znovupoužitím se rozumí znovupoužití zadávací dokumentace s tím, že dojde k aktualizaci dat a informací či znovupoužití rámcové smlouvy. Není možné, aby byla veřejná zakázka s předmětem dodávky znovupoužita u zakázky s předmětem plnění různých stavebních prací atp.

Tímto ustanovením lze říci, že zákon předběžnou tržní komunikaci doporučuje, aby měl zadavatel o trhu daného předmětu veřejné zakázky přehled, avšak za podmínek, které neporuší postupy hospodářské soutěže.

Do přípravy veřejné zakázky lze zahrnout i úkon rozeslání předběžných oznámení. Zadavatel má právo zveřejnit předběžné oznámení s úmyslem vyhlášení a zahájení daného zadávacího řízení (§ 34 ZZVZ). Jak uvádí Balýová (2020, s. 38), při využití institutu předběžného oznámení „*má zadavatel možnost zkrátit lhůtu pro podání nabídek v otevřeném nadlimitním řízení*“ Tato lhůta může být zkrácena tak, aby dosahovala nejméně 15 dnů, avšak pouze u veřejných zakázek na dodávky či na stavební práce. Podmínkou zkrácení této lhůty je, aby předběžné oznámení bylo zasláno k uveřejnění minimálně 35 dnů a maximálně 12 měsíců před dnem, kdy bylo odesláno oznámení o zahájení zadávacího řízení (Balýová, 2020, s. 38).

Jak již bylo zmíněno v předchozí podkapitole, výsledkem této první fáze je vytvoření zadávací dokumentace, která bývá jak pro zadavatele, tak pro dodavatele¹⁷ stěžejním dokumentem celého zadávacího řízení.

3.2.6 Zadávací podmínky

V následující kapitole budou popsány zadávací podmínky, podmínky účasti dodavatelů a zadávací lhůta. Všechny tyto podstatné informace jsou uvedeny v zadávací dokumentaci.

Nejprve je důležité popsat, co jsou to zadávací podmínky. Ty stanovuje zadavatel sám a výsledkem stanovených zadávacích podmínek je snazší posouzení přijatých nabídek od dodavatelů. Zadávací podmínky musí vycházet z legislativy veřejných zakázek a tato skupina je neměnná. Dále pak zadávací podmínky vycházejí z předmětu plnění veřejné zakázky. Jak píše Balýová (2020, s. 39): „*zadávací podmínky musí být stanoveny transparentně a musí být umožněno dodavatelům, aby se s nimi mohli seznámit.*“ Do zadávacích podmínek lze dle Balýové (2020, s. 39) zařadit následující:

- a. *„podmínky průběhu zadávacího řízení,*
- b. *podmínky účasti zadávacího řízení,*
- c. *pravidla pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo snížení počtu předběžných nabídek nebo řešení,*

¹⁷ Zadávací dokumentace je velice důležitý dokument i v případě kontrol nadřazených institucí.

- d. pravidla pro hodnocení nabídek,
- e. další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku.“

Zadávací podmínky pochopitelně upravuje i ZZVZ v § 36. Dle ZZVZ je také možné poskytnout dodavatelům prohlídku místa plnění (§ 36, odst. 6) a to především jedná-li se o stavební práce. „Zadavatel musí umožnit prohlídku místa plnění nejpozději 10 pracovních dnů před koncem lhůty pro podání žádosti o účast nebo nabídky, a v případě podlimitních zakázek je to 5 pracovních dnů“ (Malý, 2021, s. 38). Zadávací podmínky je také možné, během již probíhajícího řízení upravit či změnit (§ 36, odst. 7 ZZVZ).

Dalšími podstatnými informacemi jsou podmínky účasti účastníků v zadávacích řízeních. Jak uvádí Balýová (2020, s. 41) a § 1 ZZVZ: „podmínky účasti jsou součástí zadávacích podmínek a zadavatel je může stanovit jako:

- a. podmínky kvalifikace,
- b. technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky včetně podmínek nakládání s právy k průmyslovému nebo duševnímu vlastnictví vzniklými v souvislosti s plněním smlouvy na veřejnou zakázku,
- c. obchodní nebo jiné smluvní podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky, nebo
- d. zvláštní podmínky plnění VZ, a to zejména v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, sociálních důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, hospodářské oblasti nebo inovací.“

Kvalifikaci jednotlivých dodavatelů je možné rozdělit do čtyř kategorií a těmi jsou: základní způsobilost, profesní způsobilost, ekonomická kvalifikace a technická kvalifikace. Předkládání dokladů, které dokazují způsobilost daného dodavatele upravuje ZZVZ v § 45. Dle této části zákona dodavatel předkládá kopie níže zmíněných dokladů nestanoví-li zákon či zadavatel jinak. „Zadavatel může postupem podle § 46 odst. 1¹⁸ požadovat předložení originálu nebo úředně ověřené kopie“ (§ 45, odst. 1 ZZVZ).

Dokazování základní způsobilosti je stanoveno zákonem a dodavatel musí potvrdit trestní bezúhonnost a svoji důvěryhodnost. Jak píše Malý (2021, s. 31): „základní způsobilost se prokazuje pomocí výpisu z Rejstříku trestů, potvrzení příslušného finančního úřadu,

¹⁸ „Zadavatel může pro účely zajištění řádného průběhu zadávacího řízení požadovat, aby účastník zadávacího řízení v přiměřené lhůtě objasnil předložené údaje, doklady, vzorky nebo modely nebo doplnil další nebo chybějící údaje, doklady, vzorky nebo modely. Zadavatel může tuto žádost učinit opakovaně a může rovněž stanovenou lhůtu prodloužit nebo prominout její zmeškání“ (§ 46 odst. 1 ZZVZ).

potvrzení příslušné okresní Správy sociálního zabezpečení, výpisu z obchodního rejstříku a čestným prohlášením.“

Druhou skupinou je profesní způsobilost, která bývá doložena výpisem z obchodního rejstříku a udává, zda je dodavatel zmocněn vykonávat činnost, která je předmětem VZ. Ekonomická kvalifikace udává, jaká je ekonomická situace dodavatele. Zadavatel tak může požadovat informaci o celkovém obratu dodavatele v dokumentu Výkaz zisku a ztrát (VZZ)¹⁹. A technickou kvalifikací zadavatel kontroluje, zda dodavatel má odborné schopnosti a zkušenosti, které jsou potřebné pro účast v daném zadávacím řízení. Seznam všech dokumentů, kterými lze doložit technickou kvalifikaci lze nalézt v § 79 ZZVZ. V praxi bývá technická kvalifikace dokládána prostřednictvím Výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů (Malý, 2021, s. 32; Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 33-37).

V zadávacích podmínkách jsou také uvedeny zadávací lhůty. *„Počátkem zadávací lhůty je konec lhůty pro podání nabídek“* (§ 40, odst. 1 ZZVZ). Zadávací lhůtu stanoví zadavatel podle typu zadávacího řízení a podle předmětu veřejné zakázky. Zadávací lhůta zavazuje účastníky zadávacího řízení k tomu, že během ní nesmí ze zadávacího řízení odstoupit a jsou v průběhu trvání zadávací lhůty vázáni nabídkami, které podali (Balýová, 2020, s. 44).

Dále je také nutné znát lhůty v zadávacím řízení. Níže jsou uvedeny zákonem stanovené minimální trvání lhůty pro podání nabídek či žádostí o účast dle jednotlivých režimů veřejných zakázek. V tabulce č. 2 jsou shrnuty tyto lhůty a rozděleny dle režimu veřejných zakázek.

¹⁹ V VZZ se jedná o položku Čistý obrat za účetní období.

Tabulka 2 Lhůty pro podání nabídek a žádostí o účast dle jednotlivých režimů veřejných zakázek

Typ zadávacího řízení	Režim veřejné zakázky	Minimální délka lhůty pro podání nabídky či žádosti o účast	Neumožnění podání elektronických nabídek
Otevřené řízení	Nadlimitní VZ	30 pracovních dnů pro podání nabídky	+ 5 pracovních dnů
	Podlimitní VZ	15 pracovních dnů pro podání nabídky (VZ na dodávky/služby)	
			20 pracovních dnů pro podání nabídky (VZ na stavební práce)
Užší řízení	Nadlimitní VZ	30 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	+ 5 pracovních dnů
		25 pracovních dnů pro podání předběžné nabídky	
	Podlimitní VZ	15 pracovních dnů pro podání žádosti o účast	
		15 pracovních dnů pro podání předběžné nabídky	
Zjednodušené podlimitní řízení	Nadlimitní VZ	-	-
	Podlimitní VZ	11 pracovních dnů pro podání nabídky	

Zdroj: vlastní zpracování dle Malý (2021, s. 38); Balýová (2020, s. 45)

Po shromáždění výše uvedených podmínek je možné vše sepsat do kompletní zadávací dokumentace a tu vyvěsit na profil zadavatele a zahájit tím zadávací řízení.

3.2.7 Zadávací řízení

Jak píše Balýová (2022, s. 43): „zadavatel postupuje v zadávacím řízení podle pravidel stanovených ZZVZ a je přitom povinen dodržet stanovené zadávací podmínky“. Zadávací podmínky a pravidla neplatí pouze pro zadavatele, ale i pro všechny účastníky zadávacího řízení. Dle § 47, odst. 1 ZZVZ se účastníkem zadávacího řízení stává dodavatel, který:

- a. „vyjádří předběžný zájem²⁰,
- b. podá žádost o účast nebo nabídku, nebo
- c. zahájí jednání se zadavatelem v zadávacím řízení.“

Dále je pak nutné, aby obě strany zadávacího řízení dodržovaly zásady výše zmíněné. V průběhu zadávacího řízení zadavatel vybírá nejvhodnějšího dodavatele, tj. vítěze

²⁰ Je nutné, aby účastník postupoval dle druhu zadávacího řízení. Jinak dodavatel vyjadřuje zájem v užším řízení – podání žádosti o účast (§ 58, odst. 5 ZZVZ) a jinak ve zjednodušeném režimu – písemnou formou (§ 129a, odst. 3 ZZVZ).

výběrového řízení především na základě „posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení a hodnocení nabídek“ (Balýová, 2020, s. 43).

V praxi bývají administrátorem kontrolovány a posuzovány tyto dvě náležitosti a poté přichází na řadu hodnotící komise. Komisi může přizvat zadavatel sám, aby dosáhl transparentnosti, protože je věrohodnější, když např. nabídky hodnotí více členů komise. Tuto skutečnost popisuje i ZZVZ v § 42. U zakázek, které přesahují předpokládanou hodnotu 300 000 000 Kč je uzákoněno, aby hodnotící komise čítala nejméně pět členů²¹. Dále pak zadavatel může při posouzení využít i posudků přizvaných odborníků (§ 42, odst. 2 a 3 ZZVZ).

V průběhu zadávacího řízení je velice nutné, aby nedocházelo k tzv. střetu zájmů. Je možné, aby zadavatel vyžadoval písemné doložení čestného prohlášení, a to u členů již zmíněné komise, přizvaných odborníků či u osob, které smluvně zastupují zadavatele²² (§ 44, odst. 1 ZZVZ). Zákon o zadávání veřejných zakázek (§ 44, odst. 2) definuje situace, během nichž dochází ke střetu zájmů jako: „*když zájmy osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, nebo mají nebo by mohli mít vliv na výsledek zadávacího řízení, ohrožuje jejich nestrannost nebo nezávislost v souvislosti se zadávacím řízením.*“ Střetem zájmu se rozumí zisk osobní výhody či snížení majetkového nebo i jiného prospěchu zadavatele (§ 44, odst. 3 ZZVZ).

V průběhu zadávacího řízení má zadavatel možnost vyloučit účastníka řízení. Jedná se o krajní postup zadavatele a ten k tomuto kroku přistoupí, pokud zadavatel nemůže své pochybení napravit. V ZZVZ jsou taxativně popsány důvody, které vedou k vyloučení účastníka ze zadávacího řízení. Účastník může být zadavatelem vyloučen, jestliže předložené údaje, doklady atd. nesplňují zadávací podmínky či je účastník nedoložil včas. Dalším důvodem je, pokud tyto předložené údaje nebyly doplněny po vyzvání zadavatelem. A poslední příčinou vyloučení daného účastníka může být, pokud předložil údaje a doklady, které „*neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohou mít vliv na posouzení podmínek účasti nebo na naplnění kritérií hodnocení*“ (§ 48, odst. 2 ZZVZ). Zadavatel má právo na vyloučení účastníka, který podal nabídku s velice nízkou nabídkovou cenou a tato nabídka neobsahuje odůvodnění takto nízké ceny (Balýová, 2020, s. 54). Dále je zadavatel

²¹ Členové komise musí mít alespoň většinově příslušnou způsobilost dle předmětu veřejné zakázky.

²² Zadavatel má právo se nechat v průběhu zadávacího řízení smluvně zastoupit jinou osobou dle § 43 ZZVZ. Zadavatel může být zastoupen advokátem nebo odborníkem v oblasti zadávání veřejných zakázek. Avšak se jedná o pouze administrativní zastoupení, a proto zástupce nesmí „*vybrat dodavatele, vyloučit účastníka zadávacího řízení, zrušit zadávací řízení, nebo rozhodnout o námitkách*“ (§ 43, odst. 2 ZZVZ).

oprávněn vyloučit účastníka, který není způsobilý, a to např. došlo-li ke střetu zájmů nebo k porušení hospodářské soutěže nebo pokud se účastník pokusil ovlivnit rozhodnutí zadavatele atd. (§ 48, odst. 5 ZZVZ).

Také je možné vyloučit účastníka, který uzavřel dohodu s dalšími osobami a porušil tím zákon o ochraně hospodářské soutěže²³ (§ 48, odst. 6, písm. a) ZZVZ). Je-li zadavatelem rozhodnuto o vyloučení účastníka, zadavatel vyloučeného obeznámí neprodleně prostřednictvím poslaného oznámení o jeho vyloučení s řádným odůvodněním (Balýová, 2020, s. 55).

Nastane-li situace, kdy během zadávacího řízení zadavatel zjistí, že postupoval v rozporu s ZZVZ, je nutné, aby učinil nezbytné přiměřené opatření k nápravě daného pochybení. Balýová (2020, s. 55) uvádí: „*zadavatel má možnost autoremedury²⁴ a není vázán pouze na případy, kdy jsou proti jeho postupu podány námitky.*“

3.2.8 Konec zadávacího řízení

Po hodnocení nabídek a vybrání vítězného dodavatele je zadavatel povinen odeslat oznámení o výběru všem účastníkům zadávacího řízení, které bude obsahovat identifikační údaje a důvod výběru právě vítězného dodavatele. Součástí zdůvodnění daného výběru musí být i detailní popis, jak byly nabídky hodnoceny, a podle čeho byla právě vítězná nabídka hodnocena jako nejvýhodnější. Výše zmíněné však neplatí pro zadávací řízení s jedním účastníkem (Balýová, 2020, s. 55-56; § 50 ZZVZ).

Zadávací řízení musí být ukončeno uzavřením smlouvy či rámcové dohody písemně. Avšak jsou situace, kdy takto jednoduchý konec zadávacího řízení není. Zadávací řízení může být zrušeno a to pokud „*všem účastníkům zadávacího řízení uplyne lhůta pro podání námitek proti zrušení zadávacího řízení zadavatelem, pokud námitky nejsou podány atd*“ (§ 51, odst. 2 ZZVZ).

S vítězný dodavatel bude uzavřena smlouva, pokud je jeho, jak píše Balýová (2020, s. 111) „*nabídka ekonomicky nejvýhodnější na základě hodnocení nabídek nebo na základě výsledku elektronické aukce, pokud byla použita.*“ Je-li v zadávacím řízení pouze jeden

²³ Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

²⁴ Autoremedura obecně vyjadřuje „*zrušení nebo změna rozhodnutí orgánem, který jej vydal (jako zvl. způsob vyřízení opravného prostředku*“ (Kraus a kol., 2005, s. 89).

účastník je nutné, aby zadavatel zkontroloval jeho způsobilost a splnění podmínek kvalifikace, ale nemusí být provedeno hodnocení nabídek (§ 122, odst. 2 ZZVZ).

Vybraný dodavatel je vyzván k předšmluvní součinnosti, aby mohlo dojít k úspěšnému uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Pokud již došlo k výběru dodavatele, odeslání oznámení o výběru dodavatele všem účastníkům, tak ještě není možné s dodavatelem uzavřít smlouvu. Nejprve je nutné dodržet lhůtu pro podání námitek proti rozhodnutí o výběru dodavatele či vyloučení účastníka. Byly-li podány námitky, je nutné, aby smlouva nebyla uzavřena do doby doručení rozhodnutí o námitkách stěžovateli a současně *„nesmí být uzavřena před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele“* (Balýová, 2020, s. 114). A jak již bylo zmíněno, zadavatel vyzve dodavatele k uzavření smlouvy z jeho strany a stanoví mu lhůtu k tomuto úkonu, která většinou trvá několik pracovních dnů. Je také možné, že je vybraný dodavatel vyloučen a poté dochází k uzavření smlouvy s dalším účastníkem zadávacího řízení dle pořadí vyhodnocených nabídek (§ 125 ZZVZ).

Zadavatel je povinen odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění *„a to nejpozději do 30 dnů od uzavření smlouvy“* (Balýová, 2020, s. 115).

3.2.9 Metody hodnocení nabídek

Pro zadavatele je velice důležité, aby věděl, jak bude přijaté nabídky od dodavatelů hodnotit. Dále je vhodné, aby zadavatel do zadávací dokumentace uvedl tzv. hodnotící kritéria, která budou kvantifikovatelná, jak píše Chalupa (2010, s. 25).

Je však možné rozdělit hodnotící kritéria na dvě skupiny, a to právě kvantitativní a kvalitativní. Mezi kvantitativní patří nákladová, užitková či časová kritéria a mezi ta kvalitativní je možné zařadit kritérium estetických vlastností a kvalitu jako takovou (Ochrana a kol., 2007, s. 45).

V praxi je možné využít čtyř metod hodnocení nabídek, jak uvádí Ochrana a kol. (2007, s. 66) a jsou uvedeny v následující tabulce č. 3. Dále budou popsány jednotlivé metody podrobněji.

Tabulka 3 Nákladově výstupové metody hodnocení veřejných zakázek

Název metody	Forma měření výstupu	Kritérium výběru
<i>CMA – Analýza minimalizace nákladů</i>	-	Minimalizace nákladů
<i>CBA – Analýza nákladů a přínosů</i>	Peněžní jednotky	Alternativa s nejnižším poměrem přínosů a nákladů (nejvyšší čistý užitek)
<i>CEA – Analýza efektivity nákladů</i>	Počet výstupových jednotek z realizované jednotky nákladů	Nejlepší relace nákladů na jednotku výstupu
<i>CUA – Analýza nákladů a užtku</i>	Užitek plynoucí z projektu	Nabídka, která přináší největší uspokojení s ohledem na cíle zakázky a předpokládané výdaje

Zdroj: Ochrana a kol. (2007, s. 66)

Analýza minimalizace nákladů (Cost-Minimization Analysis)

Jedná se o nejjednodušší metodu používanou v praxi. Podle Soukopové (2013, s. 1) „v případě hodnocení metodou CMA jsou hodnotícím kritériem náklady na projekt, tedy:

$$C \rightarrow \min \quad (5)$$

kde

C jsou náklady na projekt, pro jejich stanovení se používají různé metody“.

Soukopová (2013, s. 1) dále uvádí: „hodnotu celkových nákladů je možné vyjádřit následujícím vzorcem:

$$C = C_0 + \sum_{t=1}^n C_t \quad (6)$$

kde

C_0 je pořizovací cena,

C_t je náklad v období t ,

n je konečný časový horizont, kdy projekt završí svou životnost.“

Nevýhodou metody CMA je fakt, že nelze pomocí ní porovnávat projekty s různými dobami životnosti, a tak není možné zjistit přínos veřejné zakázky (Soukopová, 2013, s. 2).

Analýza nákladů a přínosů (Cost-Benefit Analysis)

Metodu CBA je možné označit za totožnou s metodou CMA, avšak analýza nákladů a přínosů bere v potaz, že užitek z projektu/veřejné zakázky je v čase nestálý. Jak uvádí Chalupa (2010, s. 30): „metoda CBA vybízí k peněžnímu vyjádření, a kde zadavatel takto náklady vyjádřit nemůže, použije stínové ceny“. Stínové ceny jsou odvozeny z ocenění nehmotných nákladů a přínosů z pohledu celospolečenského. Dalším úskalím této metody je nutné ponížení peněžního vyjádření nákladů a výnosů úrokovou mírou (Chalupa, 2010, s. 30; Ochrana a kol., 2007, s. 66-68).

Analýza efektivnosti nákladů (Cost-Effectiveness Analysis)

K využití metody CEA je přistoupeno, pokud je hodnocení podle metody CBA – ocenění přínosů v peněžních jednotkách obtížné. Při použití CEA jsou výstupy měřeny „prostřednictvím vhodných naturálních nebo fyzikálních jednotek“ (Soukopová, 2013, s. 3). Obecně je tedy možné definovat podmínky použití analýzy efektivnosti nákladů dle Soukopové (2013, s. 4) takto:

- „výstupy je možné ohodnotit peněžně;
- hlavní cíl je relativně jednoduchý a může být přímo měřen v nákladech na jednotku výstupu;
- výstupy jsou hmotné povahy;
- výstupy jsou stejnorodé.“

Soukopová (2013, s. 3) ve své knize uvádí: „metodu CEA je možné vyjádřit následujícím matematickým vzorcem:

$$S = \frac{C}{E} \rightarrow \min \quad (7)$$

kde

- S* je měrná investiční náročnost²⁵;
- C* jsou náklady
- E* je výstup (např. množství znečištění).“

²⁵ Investiční náročnost udává počet investic (prostředků), které jsou potřeba k dosažení k určitého výsledku.

Analýza nákladů a užitku (Cost-Utility Analysis)

Následující metoda vychází z analýzy nákladů a výstupů a oproti CBA zahrnuje i ekonomickou analýzu zdraví a místo kardinalistického přístupu²⁶ k užitku preferuje ten ordinalistický. V praxi bývá využívána především ve zdravotnictví či při hodnocení veřejných zakázek s technickými parametry. „Vznikla jako reakce na to, jak oceňovat výstupy, které nelze či není vhodné oceňovat peněžitě, kdy formou měření je užitečnost“ (Soukopová, 2013, s. 5, Chalupa, 2010, s. 31).

„Výsledky jsou měřeny. Speciální formou, nejčastěji pomocí získaných roků zlepšené kvality života (*Quality-Adjusted Life Year – QALY*²⁷). Užitky se měří v jednotkách, tzv. životnosti, upravené o kvalitu života. Rovněž se používá měření prostřednictvím i jiné nepeněžní míry, kdy je identifikován užitek pro pacienta (jiné alternativy *QALY*)“ (Soukopová, 2013, s. 5).

3.3 Dynamický nákupní systém

Zákon o zadávání veřejných zakázek vymezuje pro zadavatele institut s názvem Dynamický nákupní systém (DNS). Je upraven v Hlavě III v zákoně č. 136/2016 Sb. DNS může zadavatel použít zejména především „pro nákup spotřebního obrátkového zboží obdobné služby a stavební práce“, jak píše Balýová (2020, s.122).

Jedná se o plně elektronický a otevřený systém pro zadávání jednotlivých zakázek (§ 138, odst. 1, ZZVZ).

Dynamický nákupní systém (2022): „probíhá ve dvou fázích:

1. dochází k zavedení DNS, a to formou užšího řízení,
2. dochází k zadávání jednotlivých veřejných zakázek v zavedeném DNS, a to podle pravidel DNS.“

Obecně je možné o DNS říci, že se jedná o ulehčení práce jak pro zadavatele, tak i pro dodavatele. Dále pak DNS zaručuje použití jednoduchého procesu, což mohou uvítat především malé a střední podniky (Dynamický nákupní systém, 2022).

²⁶ V kardinalistické teorii užitku je užitek vyjádřen penězi, naopak v ordinalistické teorii není možné užitek, jakkoliv měřit.

²⁷ Jedná se o akademický standard měřící, jak jednotlivé složky zdravotnické péče prodlužují či zlepšují život pacienta (ICER, neuvedeno).

3.4 Informační systémy o veřejných zakázkách

Informačních systémů, které shromažďují jednotlivé informace o veřejných zakázkách je nespočet. Ale především informační systém, který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj – ISVZ poskytuje souhrnné statistické výstupy a také poskytuje souhrnnou metodickou oporu. Do ISVZ dle § 224, odst. 1 ZZVZ je možné zahrnout následující oblasti:

1. „*Věstník veřejných zakázek,*
2. *Seznam kvalifikovaných dodavatelů,*
3. *další informace, které jsou nutné pro elektronickou komunikaci při procesu zadávání veřejných zakázek.*“

Nová verze Informačního systému o veřejných zakázkách je dostupná na internetové adrese www.isvz.nipez.cz.

3.4.1 Věstník veřejných zakázek

Věstník veřejných zakázek (VVZ), jak již bylo zmíněno je spravován Ministerstvem pro místní rozvoj a součástí ISVZ. Následující portál, který shromažďuje veškeré informace o veřejných zakázkách je dostupný na adrese www.vvz.nipez.cz. Ministerstvo pro místní rozvoj také vydává metodické pokyny, které pomáhají při registraci ve VVZ, uveřejnění zakázky atd. ZZVZ vymezuje Věstník v § 225.

Ve Věstníku musí zadavatel dle určitého formuláře vyplnit, na jaké internetové adrese se bude nacházet jeho profil zadavatele. Na této adrese totiž budou shromážděny veškeré podstatné informace týkající se veřejných zakázek. „*Prostřednictvím VVZ zadavatel odesílá informace o zahájení, změnách, zrušení či zadávání veřejné zakázky, a to v závislosti na režimu a druhu zadávacího řízení včetně zvláštních postupů a koncesního řízení*“ (QCM 2020).

3.4.2 Seznam kvalifikovaných dodavatelů

Do seznamu kvalifikovaných zadavatelů (SKD) je možné se nechat zapsat dobrovolně. Pokud se dodavatel takto rozhodne, je nutné poskytnout údaje uvedené v § 227 ZZVZ. Zapsáním se do této databáze může pak dodavateli výrazně ulehčit dokládání příslušné způsobilosti – především základní a profesní ve výběrovém řízení (§ 226–227 ZZVZ).

Nejenom zapsání, ale MMR může rozhodnout o vyřazení dodavatele z daného seznamu, a to, pokud již dodavatel nesplňuje podmínky pro zápis nebo pokud údaje, které dodavatel poskytl jsou nepravdivé (§ 232 ZZVZ).

SKD prostřednictvím ISVZ obstarává „*vedení seznamu kvalifikovaných dodavatelů, poskytování informací o zapsaných dodavatelích formou vydávání výpisů ze seznamu, poskytování těchto informací s možností vyhledávání podle kritérií a poskytování metodické podpory při zápisu, změnách zápisu a vyřazení ze seznamu formou šablon a metodických postupů*“ (Seznam kvalifikovaných dodavatelů, 2023).

3.4.3 Systém certifikovaných dodavatelů

Systém certifikovaných dodavatelů je upraven v části dvanácté ZZVZ (§ 233-240) a je spravován Ministerstvem pro místní rozvoj prostřednictvím ISVZ.

Balýová (2020, s. 147) dále zmiňuje, že obdobně jako je možné výpisem z SKD doložit určitou způsobilost dodavatele, má tuto funkci i Systém certifikovaných dodavatelů. Systém nevydává výpisy, ale certifikáty splňující určitou činnost dodavatele. Certifikát je vydáván na základě žádosti dodavatele a obsahuje určité náležitosti, které popisuje § 239 ZZVZ.

3.4.4 Národní struktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek

„*Národní infrastruktura zadávání veřejných zakázek neboli NIPEZ je soustava informačních systémů podporující procesy elektronizace zadávání veřejných zakázek*“ (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek, 2023).

NIPEZ obsahuje informační systémy, které pokrývají všechny části procesu zadávání veřejných zakázek, tj. od uveřejnění informací až po elektronickou komunikaci mezi jednotlivými stranami výběrového řízení. Většina systémů je ve správě Ministerstva pro místní rozvoj a zbytek ve správě soukromých poskytovatelů.

Do NIPEZu jsou zařazeny následující informační systémy:

- Věstník veřejných zakázek (správa MMR),
- Informační systém o veřejných zakázkách (správa MMR),
- Národní elektronický nástroj (správa MMR),
- Individuální elektronické nástroje (správa soukromých poskytovatelů),

- IS ESPD – European Single Procurement Document (správa MMR).

V současné době probíhá modernizace NIPEZ na NIPEZ 2.0 a tato aktualizace by měla přinést nový Věstník veřejných zakázek, nový Statistický modul pro práci s daty o trhu veřejných zakázek, nový Seznam kvalifikovaných dodavatelů a pochopitelně zajištění komunikace se systémy eGovernmentu při digitalizaci České republiky (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek, 2023).

Národní elektronický nástroj (NEN) je poskytován všem uživatelům zdarma a plní následující funkce: „profil zadavatele, elektronická realizace zadávacího řízení, elektronické aukce, rámcové dohody, DNS, elektronickou realizaci soutěží o návrh a elektronického katalogu“ (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek, 2023).

Individuální elektronické nástroje (IEN) jsou zpoplatněny a může je zadavatel používat pouze po udělení výjimky, jinak je nutné použít NEN (Malý, 2021, s. 38). V příloze B tabulce č. 20 jsou uvedeny certifikované elektronické nástroj.

IS ESPD je „česká verze tzv. jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky a bývá využívána jako předběžný doklad o splnění podmínek požadovaných v zadávacích řízeních“ (Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek, 2023).

TED neboli **Evropský věstník veřejných zakázek**²⁸ (Tenders Electronic Daily) je vyhrazen pro evropské veřejné zakázky a je povinné v něm zveřejňovat nadlimitní veřejné zakázky (TED Tender Electronic Daily, 2023).

Nedílnou součástí NIPEZ jsou i **e-tržišť**. Jsou to webové aplikace, které se zaměřují především na zadávání VZMR a jsou pro společnosti přínosné zejména u opakujících se veřejných zakázek. Příklady elektronických tržišť jsou následující: www.tendersystem.cz nebo www.gemin.cz. Používat e-tržišť je povinné pro ústřední orgány státní správy²⁹ (ÚOSS) a podřízeným organizacím jednotlivých ÚOSS.

3.5 Kontrolní orgány institutu veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou financovány z veřejných zdrojů, a proto je nutné, aby byla prováděna kontrola jak zadavatelů, tak dodavatelů třetími stranami. Mezi kontrolní orgány

²⁸ Jedná se o Dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie.

²⁹ Ústředními orgány státní správy jsou správní úřady, které stojí v čele správní hierarchie a je jim nadřazena zpravidla jen vláda. Typickými příklady jsou různá ministerstva. Dále pak ústředními orgány mohou být Národní bezpečnostní úřad, Český statistický úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže atd.

je možné zařadit především dva – Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). V praxi je také běžné, že jsou společnosti kontrolovány např. zřizovatelskými orgány, např. nemocnice zřizována ministerstvem zdravotnictví (MZ) je kontrolována právě tímto ministerstvem.

Prvním ze zmíněných úřadů – **Nejvyšší kontrolní úřad** je nezávislý orgán, jehož cílem je kontrola hospodaření státu. Jeho působnost je zakotvena v Ústavě ČR a legislativně v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. V čele NKÚ stojí prezident Ing. Miloslav Kala od roku 2013. NKÚ kontroluje veřejné zakázky z hlediska jejich hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti (tedy principy 3E). (Malý, 2021, s. 44, NKÚ, 2023)

Druhým zmíněným – **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže** je také nezávislý orgán, který klade důraz na férovost jednotlivých soutěží. Od roku 2020 je předsedou ÚOHS doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D. Činnost ÚOHS je zakotvena v zákoně č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. ÚOHS má pravomoci ke kontrole „v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, monitoringu a koordinace veřejné podpory, kontroly zneužití významné tržní síly“ (ÚOHS, 2023).

3.6 Odpovědné veřejné zadávání ve zdravotnictví

Odpovědné veřejné zadávání (OVZ) je možné percipovat, jak píše Horová a kol. z MPSV (2022, s. 2): „jako proces, při kterém zadavatel nakupuje zboží, služby a stavební práce, které potřebuje, s cílem získat maximální hodnotu za vynaložené finance a současně i vytvořit prospěch pro společnost a ekonomiku s minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.“

OVZ je nejenom sociálně zaměřený přístup zadavatelů k nákupu, ale i environmentální. Výše zmíněná platforma řeší problémy na více úrovních, kterými dle Horové a kol. (2022, s. 2) jsou:

- „na úrovni VZ se snaží eliminovat nekvalitní plnění, bránit využívání nelegální práce, zohledňovat rizika v oblasti pracovních podmínek nebo zajišťovat, aby dodavatelé neplatili poddodavatelům opožděně;
- na úrovni zadavatele se snaží jednak řešit vyšší nezaměstnanost a s ní spojené lokální problémy či místní špatné situace z hlediska životního prostředí, ale také motivovat k ochraně životního prostředí;

- *ve vztahu k celé společnosti se snaží podporovat její národní priority, dále se snaží podporovat národní závazky a cíle v oblasti životního prostředí.*

Z výše uvedeného vyplývá, že výsledkem OVZ je zabezpečení dodávek, služeb nebo stavebních prací, které svým charakterem plní potřebu zadavatele, co se efektivnosti, hospodárnosti a účelovosti týká a zároveň "*disponují i přidanou hodnotou celospolečenského charakteru*" (Horová a kol., 2022, s. 2).

Dále je možné vyvodit, že zadavatelé, kteří se řídí platformou OVZ se snaží promítat hodnoty, které OVZ zaštiťuje do svých zadávacích řízeních. Tyto hodnoty lze rozdělit do čtyř skupin a je možné k nim uvést i příklady. Kategorie hodnot³⁰ dle Horové a kol. (2022, s. 4-8) jsou následující:

1. *„Sociální kategorie – Společnost – lidé*
2. *Sociální kategorie – Společnost – podniky*
3. *Kategorie – Životní prostředí*
4. *Kategorie – Inovace.*“

Do první kategorie je možné zařadit např. *„podporu zaměstnanosti³¹, podporu vzdělávání, rekvalifikací, praxí atd., a nezbytnou součástí je i podpora důstojných pracovních podmínek a bezpečnosti práce, ...“* (Horová a kol., 2022, s. 4-5).

Druhá kategorie zaměřující se na podniky zahrnuje *„podporu účasti sociálních podniků na plnění VZ, podporu účasti malých a středních podniků ve VZ, dodržení férových vztahů v dodavatelském řetězci a respektování etických kodexů³²“* (Horová a kol., 2022, s. 5).

Třetí kategorie přihlíží k environmentálnímu odpovědnému zadávání, tj. využití ekologicky šetrných řešení při nákupech atd. A poslední kategorie klade důraz nejenom na inovace ve smyslu nových technologií, ale především zadávání VZ pomocí nových, lepších a efektivnějších řešení (Horová a kol., 2022, s. 7-8).

³⁰ MPSV se tyto hodnoty rozhodlo rozdělit podle tzv. příležitosti.

³¹ Klasickým příkladem podpory zaměstnanosti, který uvádí Horová a kol. (2022, s. 5) je, *„aby dodavatel při plnění zapojil určitý počet nebo procento osob znevýhodněných na trhu práce nebo osob dlouhodobě nezaměstnaných do plnění VZ.“*

³² Zajištění férových podmínek může poskytnout přijetí dokumentu s názvem: *„Etický kodex dodavatele veřejné správy“* (Horová a kol., 2022, s. 6).

Předměty plnění OVZ ve zdravotnictví

OVZ rozděluje předměty plnění do několika kategorií. Samostatnou kategorií je i zdravotnictví, ve kterém je nespočet předmětů plnění, avšak je možné tuto kategorii rozdělit do dvou základních skupin. Horová a kol. (2022, s. 14) tyto skupiny dělí na:

- a. *„veřejné zakázky s předměty spíše běžnými a obvyklými napříč všemi oblastmi;*
- b. *veřejné zakázky s předměty plnění specifickými pouze pro oblast zdravotnictví.“*

Do veřejných zakázek s běžnými předměty lze zařadit dodávky kancelářských potřeb, nábytku (celkově vybavení interiérů), oděvů, pořízení úklidových služeb nebo VZ na stavební práce (OVZ, 2022).

Do druhé skupiny s předměty specifickými spadají následující kategorie, jak uvádí OVZ (2022):

- I. *„léčivé přípravky, léčiva a léky;*
- II. *dezinfekční prostředky;*
- III. *zdravotnické přístroje a zařízení, zdravotnický materiál, zdravotnické služby a servis;*
- IV. *speciální zařízení a technologie, speciální materiál a speciální služby a servis.“*

Kategorie *léčiv a léčivých přípravků (LP)* zahrnuje dodávky buď originálních³³ anebo generických³⁴ LP. Tato skutečnost pochopitelně hraje roli při zadávání VZ, a to konkrétně u definování zadávacích podmínek. Příkladem originálu je lék na vysoký tlak s aktivní látkou ACE inhibitory a názvem Renpres a generikum je Spirapril hydrochlorid, který je jedním z několika generik této skupiny.

Dezinfekční prostředky jsou chemické sloučeniny a jsou využívány k likvidaci mikroorganismů. Do kategorie je možné zahrnout následující podkategorie: *„dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou; pro dezinfekci kůže, sliznic a operačního pole; pro dekontaminaci ploch, povrchů a předmětů; pro dezinfekci malých ploch“* (OVZ, 2022).

Do skupiny *zdravotnických přístrojů a zařízení* lze zařadit např. *„operační techniku, diagnostickou techniku, laboratorní techniku, vybavení operačních sálů a ostatní nezbytné vybavení pro provoz zdravotnických zařízení“* (OVZ, 2022).

³³ Jak uvádí OVZ (2022): *„Originální LP jsou léčiva, která obsahují doposud neznámou léčivou látku, kterou neobsahoval žádný jiný lék. Účinná látka je chráněna patentem a po dobu této ochrany nesmí na trh vstoupit jiný výrobce s touto léčivou látkou.“*

³⁴ *„Zkráceně generika jsou legálními a registrovanými léčivy obsahujícími originální léčivou látku, ale oproti originálním LP, mohou obsahovat i jiné pomocné látky“* (OVZ, 2022).

Příklady poslední podkategorie je vybavení odborných ambulancí a lůžkových oddělení³⁵ či vybavení podpůrných pracovišť³⁶. Do zdravotnického materiálu patří tzv. „*implantabilní zdravotnické prostředky (implantáty, endoprotézy) a samozřejmostí je i jednorázový materiál (roušky, návleky, rukavice, šicí materiál atd.)*“ (OVZ, 2022).

Poslední kategorie zahrnuje „*technické zázemí zdravotnických pracovišť – vzduchotechnické systémy, úpravy vody pro specializovaná pracoviště, dodávky medicinálních plynů a služeb s tím spojených.*“ Podstatnou součástí této kategorie je i „*sběr, přeprava, odvoz a likvidace nebezpečných a biologických odpadů*“ (OVZ, 2022).

3.7 Podnikatelská činnost

Podnikatelskou činnost neboli podnikání v české legislativě upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Živnostenský zákon podnikání vymezuje jako soustavnou činnost, která je vykonána samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku (§ 2, zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon).

Jak uvádí živnostenský zákon, živnostenský list je vydáván a živnost je udělována příslušným obecním živnostenským úřadem. Je možné si nechat vyhotovit živnostenský list na živnost koncesovanou či ohlašovací. Živnosti ohlašovací mohou být vykonávány na základě ohlášení a živnost koncesovaná smí být provozována na základě koncese. Živnost ohlašovaná se dále člení na řemeslnou, vázanou a volnou. Příkladem řemeslné živnosti je kadeřnice nebo elektrikář (Vysvětlení pro začínající OSVČ + příklady, 2022). Vázaná živnost je podmíněna odbornou způsobilostí a příkladem může být masér či oční optik. A v poslední řadě živnost volná je typická u povolání fotograf, programátor či překladatel (Vysvětlení pro začínající OSVČ + příklady, 2022).

3.8 Sektor zdravotnictví

Jelikož je předložená práce zaměřena na zdravotnictví, tak je nutné znát, co přímo do sektoru zdravotnictví zařadit. Do sektoru zdravotnictví dle Horové a kol. (2022, s. 14) patří:

- „*orgány a instituce: ministerstvo zdravotnictví, zdravotní pojišťovny,*

³⁵ Např.: „*pacientská a jiná lůžka, plicní ventilátory či měřicí přístroje*“ (OVZ, 2022).

³⁶ Např.: „*vířivky, a elektroléčebné systémy či balící systémy*“ (OVZ, 2022).

- *organizace a společnosti: lékařská komora, odborné lékařské společnosti, česká asociace sester,*
- *zdravotnická zařízení, resp. poskytovatelé zdravotních služeb: nemocnice, ambulantní zařízení, léčebné ústavy,*
- *pracovníci ve zdravotnictví,*
- *služby a činnosti: léčebně-preventivní péče, hygienická služba, zdravotnická záchranná služba, lékárenská služba, výchova ke zdraví, vědecký výzkum, zdravotnické školy.“*

Dalším kritériem rozdělení zdravotnických zařízení je orgán, který je jejím zřizovatelem. Zdravotnická zařízení je možné rozdělit na státní, ta, která jsou zřizována Ministerstvem zdravotnictví a na nestátní, kde jsou zřizovatelem většinou kraje, města, církve, jiná právnická či fyzická osoba. Příloha B tabulka č. 21 obsahuje seznam veškerých organizací zřizovaných Ministerstvem zdravotnictví České republiky.

3.9 Efektivnost veřejných zakázek

Pavel (2013, s. 90-95) popisuje, že je možné klasifikovat efektivnost veřejných zakázek pomocí dvou způsobů. Prvním z nich je porovnání, jak si při zadávání veřejných zakázek vedou veřejní zadavatelé a jak sektoroví zadavatelé. Z důvodu velkých datových souborů a také neúplných dat, není možné toto hodnocení provést. Druhou možností je hodnocení ukazatelů ziskovosti³⁷ u firem, které získávají veřejné zakázky. Druhá varianta je spíše posuzována z pohledu dodavatelů, což není cílem této práce.

³⁷ Mezi ukazatele ziskovosti (rentability), které jsou sledovány patří rentabilita tržeb, rentabilita nákladů, rentabilita aktiv (ROA) a rentabilita vlastního kapitálu (ROE) (Pavel, 2013, s. 95; Čechová, 2012, s. 34).

4 Vlastní práce

4.1 Popis a profil vybrané společnosti

Pro účely této diplomové práce byla vybrána Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (FNKV). Nemocnice se nachází na Praze 10 ve Šrobárově ulici č. 50. Nemocnice byla založena v květnu roku 1902 a jejím zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Ředitelem nemocnice je MUDr. Jan Votava, MBA.

Součástí FNKV je 32 zdravotnických pracovišť, z toho je 23 klinik, 4 oddělení (Oddělení alergologie a klinické imunologie, Oddělení klinické psychologie, Oddělení psychiatrie a Transfúzní oddělení) a 3 ústavy (Ústav laboratorní diagnostiky, Ústav patologie a Ústav soudního lékařství). Nedílnou součástí je i Ústavní lékárna FNKV. Fakultní nemocnice je známá pro svoji Klinikou popáleninové medicíny, která patří mezi nejstarší specializovaná popáleninová pracoviště nejenom v Praze, ale i v celé České republice.

V příloze C je možné vidět účetní výkazy za rok 2022 a 2021. A je možné z nich analyzovat finanční situaci FNKV.

V tabulce č. 22 v příloze C je zapsán výsledek hospodaření za rok 2022, který k 31.12.2022 činil 162 091 tis. Kč, což je nárůst o 22,3 % oproti minulému roku 2021. Z rozvahy (viz. příloha C tabulka č. 22) je možné určit celkovou finanční stabilitu³⁸ nemocnice, tj. podíl vlastního kapitálu na celkovém majetku společnosti, který činí 75,8 %, což znamená, že společnost je schopna uhradit své závazky okamžitě, a to finančním majetkem nebo z krátkodobých pohledávek.

Dalším z finančních ukazatelů jsou ukazatele likvidity (viz tabulka č. 4). Níže je možné vidět, jak je na tom FNKV z pohledu likvidity. Výsledky je možné shrnout a říci, že se nemocnice nachází v intervalech optimálních hodnot. Je tedy možné říci, že nemocnice je schopna uhradit své dluhy, aniž by prodala své zásoby (viz běžná likvidita v tab. č. 4). Dále nemocnice zvládá své běžné potřeby krýt svými peněžními prostředky (viz pohotová likvidita v tab. č. 4). A také je nemocnice schopna hradit své splatné dluhy okamžitě, jelikož dává do poměru krátkodobý finanční majetek a krátkodobé závazky.

Obecně je tedy možné o Fakultní nemocnici Královské Vinohrady říct, že podnik je finančně stabilní, jeho výsledek hospodaření se pohybuje v přibližně ve stejných rádech

³⁸ Jedná se o doplňkový ukazatel zadluženosti podniku a tento údaj je důležitý především pro akcionáře. Vedení podniku by se mělo snažit najít optimální poměr mezi financováním podniku z vlastních zdrojů a cizích zdrojů (Finanční analýza, neuvedeno, s. 4).

za poslední tři roky. FNKV je nedílnou součástí sítě nemocnic nejenom v Praze, ale i v celé České republice především kvůli Klinice popáleninové medicíny.

Tabulka 4 Ukazatele likvidity Fakultní nemocnice Královské Vinohrady za rok 2022

	Optimální hodnota	Hodnota FNKV za rok 2022
<i>Běžná likvidita</i>³⁹	1,5 - 2,5	1,601
<i>Pohotovlá likvidita</i>⁴⁰	1 - 1,5	1,444
<i>Okamžitá (celková) likvidita</i>⁴¹	0,2 - 1,1	0,617

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Ve výše uvedené tabulce č. 4 byly zjištěny optimální hodnoty z literárních publikací. Optimální hodnotu běžné a pohotovostní likvidity popisuje Knápková a kol. (2017, s. 399-400). A optimální hodnota okamžité likvidity je určena v rozmezí od 0,2 – 1,1 dle Růčkové, (2015, s. 212).

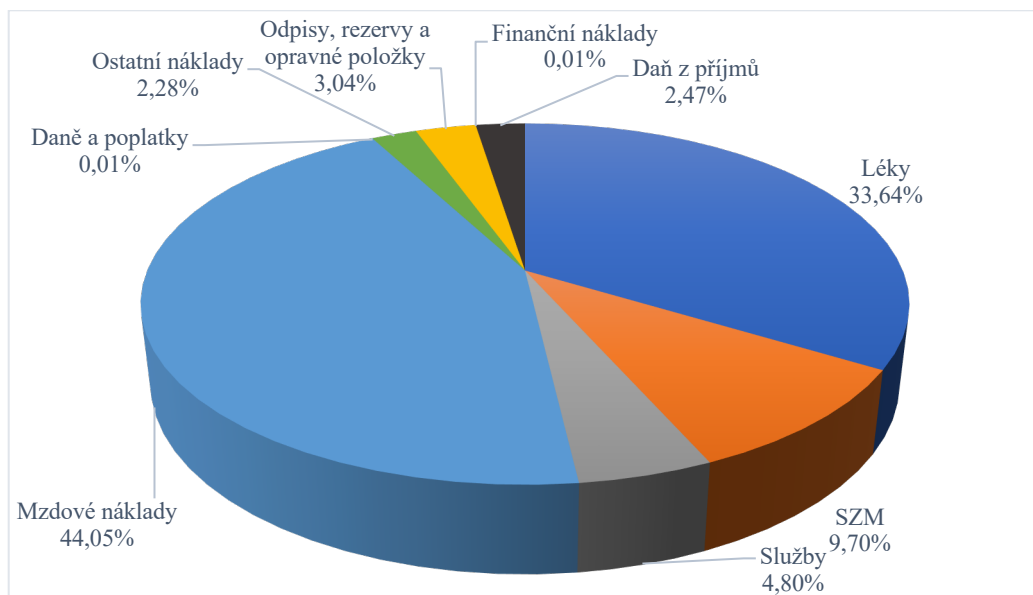
U sledované nemocnice je dále nezbytné zjistit, jaké je její nákladové rozložení, a ve kterých částech běžného chodu nemocnice jsou nejvíce spotřebovávány finanční prostředky.

³⁹ Poměr oběžných aktiv na krátkodobých závazcích.

⁴⁰ Poměr oběžných aktiv ponížených o zásoby na krátkodobých závazcích.

⁴¹ Poměr krátkodobého finančního majetku na krátkodobých závazcích.

Graf 1 Nákladové rozložení ve FNKV za rok 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy FNKV za rok 2022 (2023)

Ve výše uvedeném grafu č. 1 je možné pozorovat, že téměř polovinu činí osobní náklady. Na druhé příčce v nákladovém rozložení nemocnice se umístily náklady na spotřebované nákupy, které lze rozdělit na dvě části nákupy léků a nákupy spotřebního zdravotnického materiálu⁴² (SZM). Objemově jsou nákupy léku nákladnější a v roce 2022 dosáhly necelých 34 % z celkových nákladů FNKV. Nákupy SZM jsou také velice významnou položkou, avšak v roce 2022 jejich podíl na celkových nákladech byl necelých 10 %. Dalšími významnými položkami v nákladech jsou pochopitelně služby⁴³ (necelých 5 %) a odpisy, rezervy a opravné položky (3 %). Dalším nákladem, který je možné zmínit je daň z příjmu, která tvoří necelých 2,5 %.

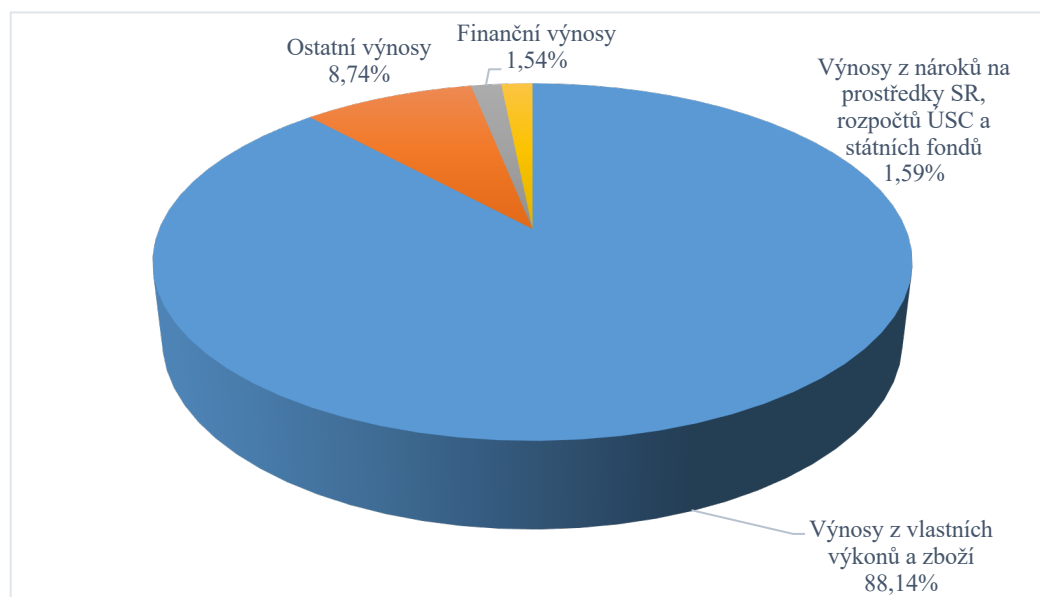
Aby byl kompletně popsán Výkaz zisků a ztrát, je nutné zhodnotit i výnosy (viz graf č. 2), které v roce 2022 FNKV nabyly. Procentně nejvyšší položkou jsou jednoznačně výnosy z vlastních výkonů a zboží, což je pochopitelné, jelikož nemocnice poskytuje služby pacientům. Za zmínku stojí i položka výnosů z nároků na prostředky státního rozpočtu (SR), rozpočtů územně samosprávných celků (ÚSC) a státních fondů. Mezi významné prostředky, které byly v roce 2022 realizovány ve FNKV patří především REACT-EU.

⁴² Mezi spotřební zdravotnický materiál je možné zařadit např. gázu, odsávačku, rukavice, injekční stříkačku, vatu apod.

⁴³ Mezi služby je možné zařadit poradenské služby, poštovné a telekomunikační poplatky, školení, kursy, energie atd.

Prostřednictvím tohoto programu byly zmodernizovány a vybaveny vybraná pracoviště ve FNKV – Gynekologicko-porodnická klinika a Onkogynekologické centrum. Do finančních výnosů je možné zařadit úroky, kurzové zisky a výnosy z přecenění reálnou hodnotou⁴⁴. Z dostupných účetních výkazů nelze popsat, které další položky jsou zahrnuty do účtu ostatních výnosů, avšak je možné říct, že FNKV do této položky zařadila výnosy z prodeje pozemků.

Graf 2 Rozložení výnosů ve FNKV za rok 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Výroční zprávy FNKV za rok 2022 (2023)

Nyní je možné přejít k rozboru zakázek realizovaných Fakultních nemocnicí Královské Vinohrady v roce 2022.

4.2 Typy zakázek realizovaných vybranou společností

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady administruje veřejné zakázky přímo pomocí Oddělení veřejných zakázek, které je zařazeno do Úseku ředitele FNKV a mimo jiné i pomocí externích firem či osob. Tyto firmy jsou buď poradenské právní společnosti,

⁴⁴ Jedná se o „výnosy, které vyplývají z přecenění majetku a závazků na reálnou hodnotu včetně výnosů z přecenění majetku určeného k prodeji na reálnou hodnotu k okamžiku jeho prodeje“ (Vyhláška č. 410/2009 Sb., § 38, písm. c)).

nebo jednotliví právníci specializující se primárně na veřejné zakázky a jejich legislativu. U takto velkých společností je velice pravděpodobné, že vypisují výběrová řízení právě na tyto poradenské a právní služby. Důvodem externích firem či osob zašitujících VZ je především složitá administrace u určitých typů VZ. V případě FNKV se jedná o VZ, které byly financovány z fondů Evropské unie či jiných dotací.

V roce 2022 byly vyhlášeny tři VZ, které byly financovány z externích prostředků a jedná se o projekt IROP⁴⁵, REACT-EU⁴⁶ a dále pak dotace z Ministerstva zdravotnictví České republiky.

FNKV v roce 2022 financovala pomocí prostředků z projektu IROP 26 dodávky software a hardware pro potřeby projektu tzv. EPZP (Evropský průkaz zdravotního pojištění). Prostřednictvím projektu REACT-EU byla zrekonstruována již výše zmiňovaná Gynekologicko-porodnická klinika a dále bylo pořízeno vybavení neonatologie a onkologie. Prostřednictvím dotace z MZČR byla provedena rekonstrukce Kliniky popáleninové medicíny FNKV.

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady realizuje určitou část VZ – především VZMR prostřednictvím elektronických aukcí dle § 120 a § 121 ZZVZ. Portál, na kterém jsou tyto e-aukce uskutečněny je Proebiz.

Předmětem diplomové práce jsou ekonomické výsledky vybrané nemocnice, především úspora u jednotlivých veřejných zakázek. V roce 2022 byly vyhlášeny veřejné zakázky v objemu 1, 3 mld. Kč bez DPH a z dostupných informací je možné považovat za uzavřené veřejné zakázky zaokrouhleně v objemu 907 mil. Kč bez DPH. Část zakázek je stále v přípravě a některé zakázky jsou pouze vyhlášené, a tudíž zde nebyla uvedena konkrétní smluvní částka. V roce 2022 bylo realizováno celkem 92 veřejných zakázek (některé zakázky se skládaly z několika částí) a jejich struktura dle soutěžené komodity, druhu VZ a ZŘ a režimu VZ je popsána níže.

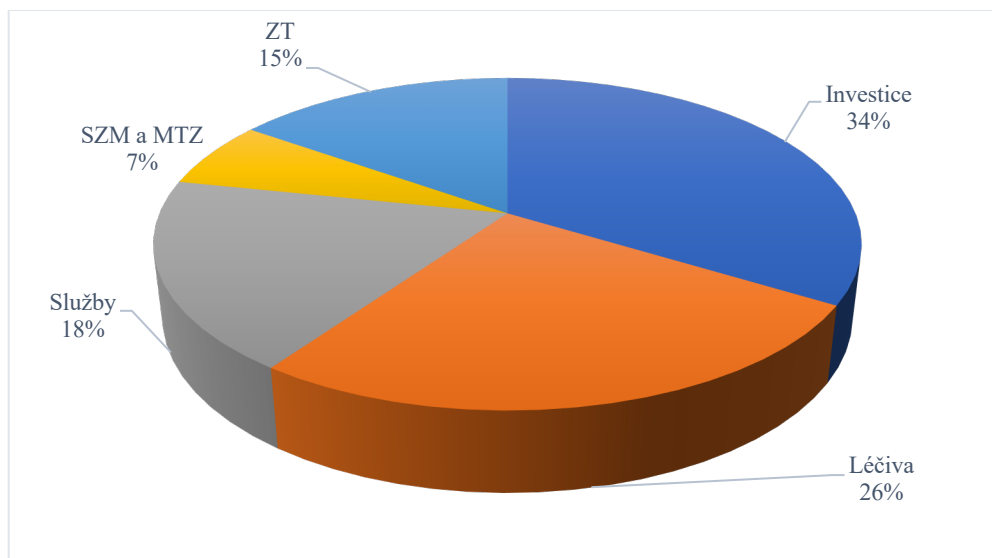
⁴⁵ IROP neboli Integrovaný regionální operační program je projekt, jejímž poskytovatelem je Evropská unie a již proběhla první vlna tohoto projektu v letech 2014-2020. Projekt byl následně rozšířen o další oblasti, které podporuje a byla představena nová vlna pro roky 2021-2027. Prostřednictvím tohoto projektu bylo České republice poskytnuto 117 mld. Kč z evropských fondů. (Infostránka IROP 2021-2027, 2024)

⁴⁶ V projektu REACT-EU se jedná o finanční prostředky z Evropské unie, které jsou poskytovány pro „zotavení se z krize způsobené pandemií Covidu-19“ (Připravení pomáhat. Díky REACT-EU, 2024). České republice bylo během let 2020–2022 poskytnuto 30 mld. Kč, které Ministerstvo pro místní rozvoj rozdělilo do více než 600 vybraných projektů (Připravení pomáhat. Díky REACT-EU, 2024).

4.2.1 Dělení dle soutěžené komodity a podle druhu veřejných zakázek

Na grafu č. 3 je možné pozorovat, jaké komodity v roce 2022 dominovaly ve vyhlášených VZ.

Graf 3 Procentuální podíl dle soutěžené komodity za rok 2022 ve FNKV

Zdroj: vlastní zpracování dle interních údajů FNKV

Nejčastější komoditou jsou investice. Investicemi se v tomto případě rozumí buď veřejné zakázky financované z dotačních programů popsanych výše a také se většinou jedná o stavební práce (rekonstrukce či havarijní opravy). Dalšími komoditami jsou léčiva s 26 %.

Dále se umístily služby, kam je možné zařadit úklidové služby, pomocné práce na určitých odděleních nemocnice či právní služby aj. Na předposledním místě se umístila zdravotnická technika (ZT). Za příklad zdravotnické techniky je možné označit např. laparoskopickou sestavu, operační mikroskop atd.

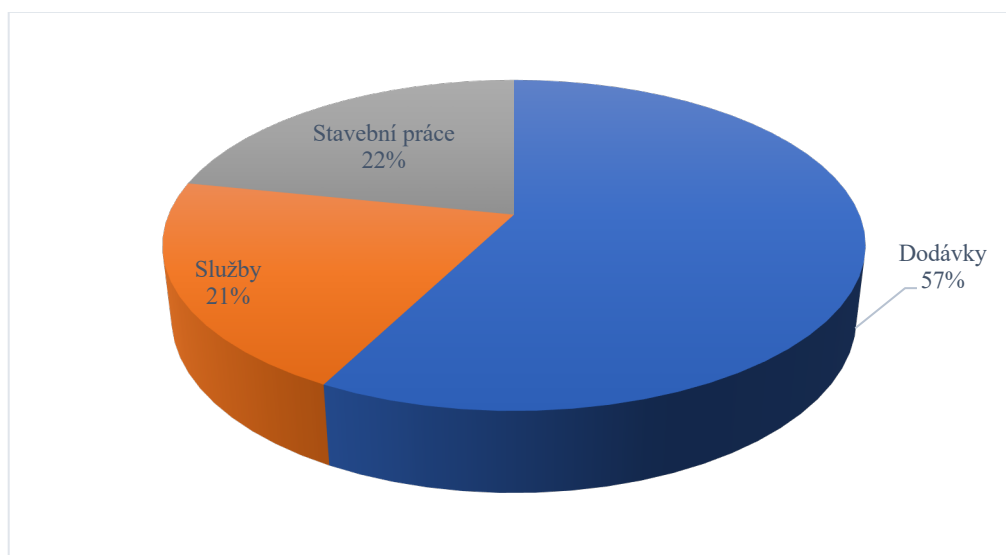
Nejméně soutěženou komoditou je SZM a MTZ (materiálně technické zabezpečení). Do této kategorie je možné zařadit nejenom běžné kancelářské potřeby – např. dodávka tonerů pro FNKV, ale také dodávky dezinfekčních prostředků či dodávky neuromodulačních systémů⁴⁷. Komodita SZM a MTZ byla soutěžena pouze v šesti případech z celkových 92 veřejných zakázek.

⁴⁷ Neuromodulačními systémy jsou využívány především při léčbě chronické bolesti na ambulancích bolesti. Jedná se o metody, které pomocí léků nebo elektrické energie pomáhají pacientům s chronickými bolestmi stimulovat jejich centrální i periferní nervový systém. Do centrálního nervového systému lze zařadit mozek a míchu a jako periferní nervový systém jsou označovány míšní nervy hlavové nervy a autonomní nervový systém (Základní neuromodulační metody v léčbě chronické bolesti, 2019; Gimunová, 2021).

U veřejných zakázek s označením komodity investice je nejčastěji možné pozorovat, že byly v kompetenci externí administrativní společnosti. Aby bylo možné lépe rozlišit komoditu SZM a MTZ od ZT, tak je případně možné označit dodávky určitých předmětů zařazených do komodity SZM a MTZ jako předměty běžné potřeby (viz tonery či dodávky diagnostik). U zdravotnické techniky je typické, že se jedná o odborné přístroje a nástroje, které jsou nezbytné při určitých zdravotnických vyšetřeních či úkonech.

Nyní lze přejít k hodnocení roku 2022 ve FNKV z pohledu druhů veřejných zakázek dle § 14 ZZVZ. Na grafu č. 4 je možné pozorovat, který druh VZ byl nejčastěji využíván v roce 2022. Ve většině případů se jednalo o dodávky, poté o stavební práce a nakonec služby. Z celkových 92 VZ realizovaných v roce 2022 bylo 53 případů dodávkami nejrůznějších předmětů. Mezi stavebními pracemi a službami byl rozdíl jednoho případu.

Graf 4 Procentuální podíl dle druhu veřejných zakázek v roce 2022 ve FNKV

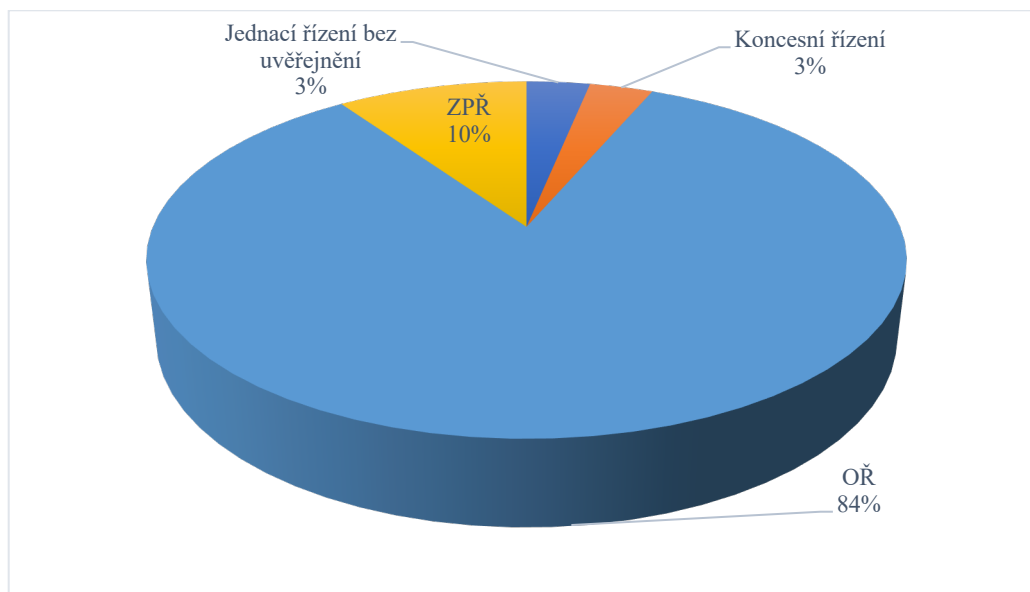

Zdroj: vlastní zpracování dle interních údajů FNKV

4.2.2 Dělení podle druhu zadávacího řízení a režimu veřejné zakázky

Je důležité zjistit, jaké druhy zadávacího řízení ve FNKV se jednalo (viz graf. 5) a jaké režimy byly ve sledovaném období preferovány (viz graf č. 6)

Graf 5 Procentuální podíl dle druhu zadávacího řízení v roce 2022 ve FNKV

Zdroj: vlastní zpracování dle interních údajů FNKV

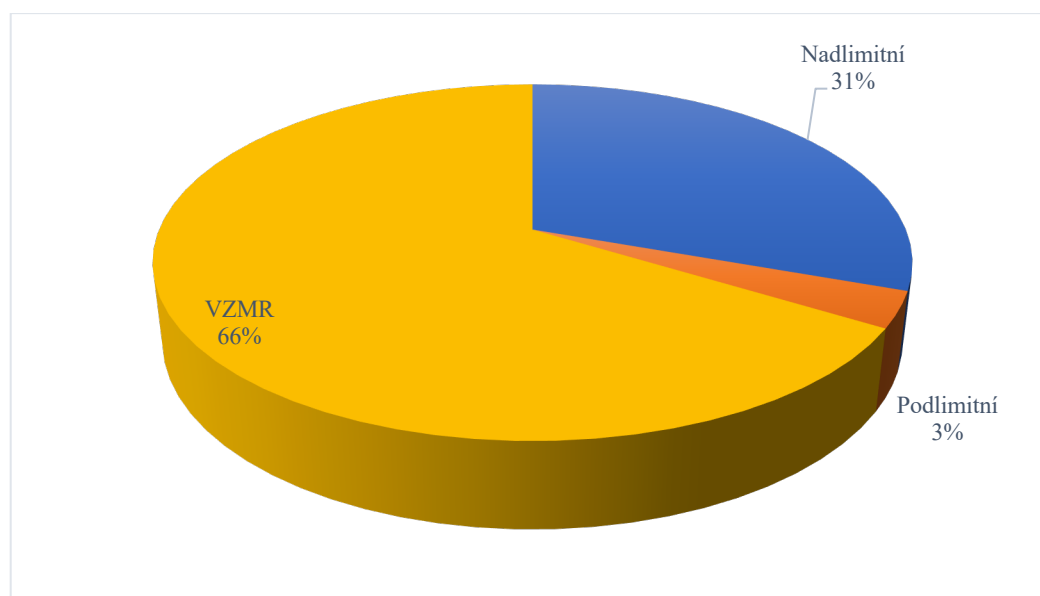
Jak je možné pozorovat, tak nejčastěji realizovaným druhem zadávacího řízení (dle § 3 ZZVZ) bylo otevřené řízení (viz graf č. 5) a také režim VZMR (viz graf č. 6). Jednací řízení bez uveřejnění a koncesní řízení byly zrealizovány v obou případech pouze jednou. Zjednodušené podlimitní řízení bylo použito při třech veřejných zakázkách.

Z celkových 92 veřejných zakázek vyhlášených v roce 2022 bylo celkem 61 z nich v režimu VZMR. Tento krok je pochopitelný, protože jejich administrace je jednodušší oproti podlimitnímu a nadlimitnímu režimu. Proto je také typické, že zodpovědné osoby za jednotlivé VZ, kteří jsou zaměstnanci dané nemocnice administrují více VZMR najednou. Ani jedna veřejná zakázka malého rozsahu nebyla administrována externími společnostmi či osobami. Veřejné zakázky malého rozsahu jsou využívány ve všech třech druzích veřejných zakázek a nejčastějšími komoditami v roce 2022 ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady jsou investice, ZT, léčiva a služby. VZMR v tomto roce byly vyhlášeny za předpokládanou hodnotu 109 687 519 Kč, což je necelých 12 % z celkového objemu všech VZ za rok 2022. Jak je uvedeno v teoretické části, VZMR mají omezené předpokládané objemy, aby právě mohly být vyhlášeny v tomto režimu, proto je logické, že jejich suma předpokládané hodnoty není až tak vysoká. Je důležité říci, že v tomto roce

byly ve FNKV vyhlašovány i elektronické aukce⁴⁸, pomocí nichž FNKV soutěží především menší objemy léků na dva roky. V tomto roce jich bylo vyhlášeno 19 a na 3 z nich nebyla podána ani jedna nabídka. Důvodem, proč dodavatelé nepodají nabídku může být několik, ale ve většině případů se v tomto roce jednalo o problém s dodávkami určitých léků. Tím pádem společnosti nemohly určit, zda nepřekročí požadovanou předpokládanou hodnotu a zda mohou jít s cenou níže. A také, jestli vůbec společnosti můžou požadované množství dodat.

S druhem zadávacího řízení souvisí i režim veřejných zakázek. Jak je na grafu č. 6 možné vidět několik veřejných zakázek bylo realizováno v režimu nadlimitním (28 veřejných zakázek) a pouze 3 veřejné zakázky byly vyhlášeny v režimu podlimitním. Veřejné zakázky realizované v nadlimitním režimu tvoří většinu objemu předpokládané hodnoty VZ v roce 2022.

Graf 6 Procentuální podíl dle režimu veřejné zakázky v roce 2022 ve FNKV

Zdroj: vlastní zpracování dle interních údajů FNKV

Závěrem této podkapitoly lze popsat, že FNKV realizuje nejvíce investičních veřejných zakázek z hlediska soutěžených komodit. Nejčastějším druhem VZ jsou dodávky a většina veřejných zakázek vyhlašovaných FNKV v roce 2022 byly veřejné zakázky malého

⁴⁸ Jak již bylo řečeno, jedná se především o dodávky léčivých přípravků, ale Oddělení stravovacího provozu FNKV přes e-aukce soutěží i potraviny dodávané do závodní jídelny a kuchyně. Jedná se především o pravidelné dodávky soutěžené na krátké časové období.

rozsahu. Pokud se však nejednalo o VZMR, tak FNKV zvolila otevřená řízení. Z interních údajů je také možné říci, že ve většině případů nemocnice administrovala sama svoje VZ a při VZ, které byly financovány z externích prostředků FNKV zvolila externí administrativní společnosti.

4.3 Hodnocení úspory vybraných VZ sledovaného zdravotnického zařízení

Jak již bylo v předchozí kapitole zmíněno, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady za rok 2022 vyhlásila 92 veřejných zakázek v objemu (jedná se o předpokládanou hodnotu) 1 290 342 984 Kč bez DPH. Z dostupných informací je možné říci, že konečná hodnota dosáhla 907 433 435 Kč bez DPH, což pro FNKV znamená úsporu necelých 30 % finančních prostředků (382 909 549 Kč bez DPH).

Byly vybrány 3 veřejné zakázky, na kterých bude ukázána úspora určitých zakázek. Jedním případem je VZMR, druhým podlimitní režim a třetím nadlimitní režim.

Režim VZMR – Dodávky léčivého přípravku: Cefepim

Jedná se o elektronickou aukci, která byla vyhlášena za předpokládanou hodnotu 1 608 800 Kč bez DPH. Tato VZMR je správně zařazena do režimu VZMR, protože její hodnota nepřesahuje 2 000 000 Kč bez DPH u dodávek.

E-aukce se skládala ze dvou částí, tzn. byly soutěženy dvě stejné účinné látky (stejná ATC skupina), ale jen v jiné síle. U obou částí bylo předpokládané množství 4 000 ks injekčních lahviček na dva roky, tzn. celkem 8 000 ks injekčních lahviček.

Výslednou částkou byla hodnota 974 320 Kč bez DPH za obě části. E-aukce se účastnily dvě společnosti s tím, že obě části vyhrála pouze jedna firma. Došlo k úspoře 634 480 Kč bez DPH. Výhodou elektronické aukce je, že účastníci nesmí překročit maximální vyvolávací cenu a tím pádem tato forma zadávacího řízení zaznamenává veliké úspory.

Režim nadlimitní – Operační mikroskop

Tato veřejná zakázka byla vyhlášena s předpokládanou hodnotou 5 000 000 Kč bez DPH a jedná se o nadlimitní otevřené řízení. Tato VZ spadala do komodity zdravotnická technika.

Předmětem této veřejné zakázky byla dodávka operačního mikroskopu pro Oftalmologickou kliniku FNKV. Předpokládaná hodnota 5 000 000 Kč byla zároveň maximální přípustnou nabídkovou cenou. Výběrového řízení se účastnily dvě společnosti a vítězná společnost vyhrála s nabídkovou cenou 3 349 120 Kč bez DPH. Úspora této zakázky byla 1 650 880 Kč.

Režim podlimitní – Stavební úpravy prostor Arytmologického oddělení v 1. PP Kardiologické kliniky v pavilonu S

Poslední ukázkou úspory vybraných veřejných zakázek byla VZ na stavební práce v režimu podlimitním a jednalo se o ZPŘ. Dle komodit byla tato VZ zařazena mezi investice.

Předpokládanou hodnotou této VZ bylo 50 000 000 Kč bez DPH a doba této zakázky byla stanovena na 5 měsíců. Výběrového řízení se účastnila pouze jedna firma. A výsledná cena byla 38 191 193 Kč bez DPH, což je úspora ve výši 11 808 80 Kč.

Tabulka 5 Seznam vybraných veřejných zakázek realizovaných v roce 2022 ve FNKV

Název VZ	Režim VZ	Předpokládaná hodnota⁴⁹	Výsledná hodnota	Úspora
<i>Dodávky léčivého přípravku: Cefepim</i>	VZMR	1 608 800,0 Kč	974 320,0 Kč	634 480,0 Kč
<i>Operační mikroskop</i>	nadlimitní	5 000 000,0 Kč	3 349 120,0 Kč	1 650 880,0 Kč
<i>Stavební úpravy prostor Arytmologického oddělení v 1. PP Kardiologické kliniky v pavilonu S</i>	podlimitní	50 000 000,0 Kč	38 191 193,0 Kč	11 808 807,0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních údajů FNKV

V tabulce č. 5 je možné vidět porovnání předpokládaných hodnot a částku výsledných úspor u těchto veřejných zakázek.

⁴⁹ Veškeré hodnoty v tabulce jsou uvedeny bez DPH.

4.4 Rozbor vývoje veřejných zakázek ve vybraných zdravotnických zařízeních za rok 2022

V níže zmíněné tabulce č. 6 je uveden seznam všech sledovaných nemocnic a umístění jejich profilu zadavatele.

Tabulka 6 Seznam sledovaných nemocničních zařízení a jejich profilů zadavatele

Pořadí	Název nemocnice	Profil zadavatele
1.	<i>Fakultní nemocnice Bulovka</i>	Tender arena
2.	<i>Fakultní nemocnice Hradec Králové</i>	Tender arena
3.	<i>Fakultní nemocnice Královské Vinohrady</i>	Tender arena
4.	<i>Fakultní nemocnice Motol</i>	Tender arena
5.	<i>Fakultní nemocnice Olomouc</i>	Tender arena
6.	<i>Fakultní nemocnice Ostrava</i>	Tender arena
7.	<i>Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně</i>	Tender arena
8.	<i>Institut klinické a experimentální medicíny</i>	Tender arena a NEN
9.	<i>Nemocnice Na Homolce</i>	Tender arena
10.	<i>Ústřední vojenská nemocnice</i>	NEN a PVU
11.	<i>Všeobecná fakultní nemocnice</i>	Tender arena

Zdroj: vlastní zpracování

Ve většině případů mají zdravotnická zařízení profil zadavatele prostřednictvím Tender areny. U dvou případů je vidět využití i Národního elektronického nástroje (NEN). Ojedinelým případem je Institut klinické a experimentální medicíny (IKEM), který k administraci svých veřejných zakázek využívá jak Tender arenu, tak i NEN.

Ústřední vojenská nemocnice v Praze (ÚVN) využívá k zadávání veřejných zakázek i platformu PVU. Portál pro vhodné uveřejnění (PVU), je provozován společností QCM, s.r.o. a je určen pro malé a střední podniky. Jeho základní funkce jsou zdarma, obdobně jako registrace na Portálu. PVU rozděluje služby pro zadavatele, a i pro dodavatele, pro které má speciální portál s názvem „Portál dodavatele“. Hlavním rozdílem v tarifech na profilu zadavatele je, kolik zakázek má zadavatel možnost vyhlásit. U základní verze (která je zdarma) jsou to pouze 4 veřejné zakázky. Společnost QCM, s.r.o. nabízí celkem 5 možností tarifu s názvy Free, Profi, Premium, Full a E-ZAK Smart. E-ZAK Smart je dostupný od listopadu 2019 a jeho cena je 18 000 Kč. Jelikož tarifů je nepřehledné množství a pokud se společnost rozhodne k administraci VZ využít PVU, tak je nutné brát v úvahu především počet zakázek, které bude pomocí PVU vyhlášovat. Na internetových stránkách je přehledný ceník s konkrétními funkcemi jednotlivých tarifů. (QCM, s.r.o., 2021)

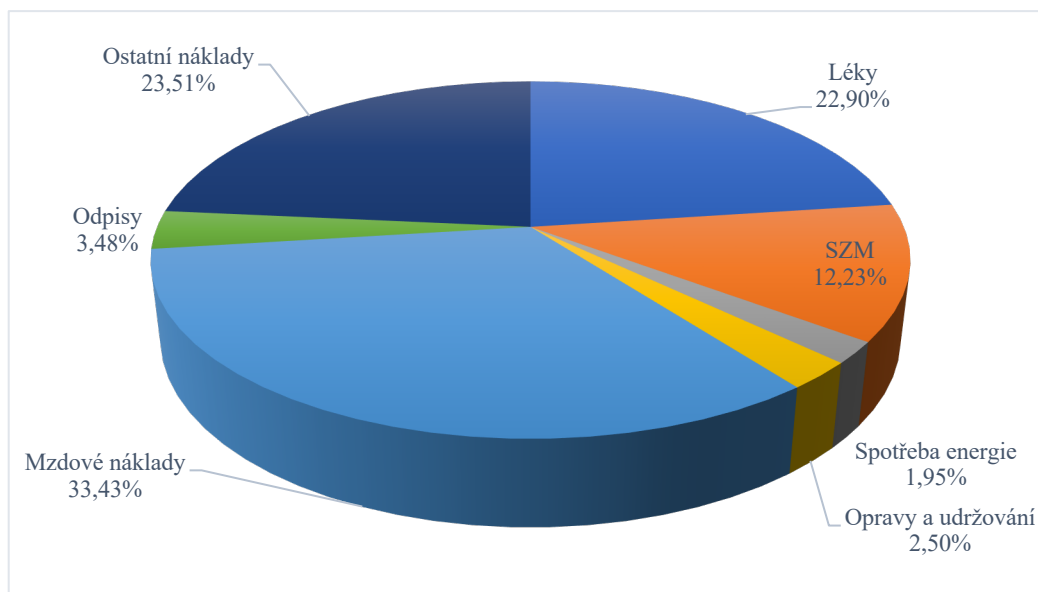
Pro účel diplomové práce byly vybrány nemocnice zřizované Ministerstvem zdravotnictví a jedna nemocnice zřizovaná Ministerstvem obrany ČR. Některé nemocnice jsou označeny jako fakultní (FN), což znamená, že spolupracují s lékařskými fakultami místních vysokých škol. Důvodem tohoto výběru byla dostupnost podkladů pro vypracování nákladového rozložení. Dalším kritériem výběru byly u některých nemocnic podobné či stejné veřejné zakázky vypsané v roce 2022, které by bylo možné porovnat se sledovaným zdravotnickým zařízením Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.

Zdravotnická zařízení také využívají v hojném počtu elektronické aukce. Mezi uživatele e-aukcí patří FN Bulovka, FNKV, FN Motol, FN Olomouc, Nemocnice Na Homolce a Všeobecná fakultní nemocnice (VFN). V předchozích letech využívaly elektronické aukce i FN Hradec Králové, FN Ostrava, IKEM a ÚVN. U Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně nebyl nalezen žádný záznam o použití e-aukcí v minulosti.

4.4.1 Náklady jednotlivých zdravotnických zařízení

Byla provedena analýza Výkazů zisků a ztrát (VZZ) u zdravotnických zařízení uvedených v tabulce č. 6. Tento rozbor byl důležitý především pro ukázkou toho, jaké mají nemocniční zařízení náklady. Sledovaným obdobím byl rok 2022 a VZZ z tohoto roku. V níže uvedeném grafu č. 7 je zaznamenáno nákladové rozložení vybraných zdravotnických zařízení za sledované období.

Graf 7 Nákladové rozložení vybraných nemocnic za rok 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Výročních zpráv jednotlivých nemocnic za rok 2022 (2023)

Na grafu č. 7 je možné pozorovat, že nejpočetnějšími náklady vybraných nemocnic za rok 2022 byly jednoznačně mzdové náklady. Dalšími položkami jsou léky stejně jako tomu bylo i jednotlivě u FNKV. Nemalou část nákladových položek tvoří i SZM. Dále je nutné zmínit odpisy, opravy a udržování a spotřebu energie. Druhou největší položkou jsou ostatní náklady. Jedná se o položku zahrnující např. náklady z drobného dlouhodobého majetku, náklady z prodaného majetku dlouhodobého hmotného a nehmotného (DHM a DNM) a další. Ve většině případů nejsou ve VZZ popsány ostatní náklady podrobně, a proto není možné plně určit, které položky do této kategorie spadají.

4.4.2 Posouzení podobných veřejných zakázek z roku 2022

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady realizovala 92 veřejných zakázek v období od 1.1.2022 do 31.12.2022. Z výše uvedených nemocničních zařízeních v tabulce č. 6 byly vybrány ty, které realizovaly veřejné zakázky se stejným předmětem a ve stejném období. Celkově byly hodnoceny 3 podobné zakázky, které byly v tomto roce uskutečněny. Jedná se o VZ týkající se léčivého přípravku Adalimumab, s předmětem mobilní rentgen s C-ramenem a na dodávku operačního mikroskopu.

Dodávky léčivého přípravku Adalimumab

Tato veřejná zakázka byla ve výše uvedeném období realizována čtyřmi nemocnicemi: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Fakultní nemocnice Motol, Fakultní nemocnice Olomouc a Ústřední vojenská nemocnice.

Ve všech zmíněných nemocnicích byla tato veřejná zakázka vyhlášena jako nadlimitní v otevřeném řízení dle § 56 ZZVZ. Jelikož se jedná o dodávku léčivého přípravku určité skupiny ATC, v tomto případě Adalimumab, tak se v tomto případě zadavatelé uchylují k rozdělení VZ na několik částí⁵⁰ či položek⁵¹. Ve FN Motol a v ÚVN byla tato VZ rozdělena do tří položek, ve FNKV se jednalo o čtyři položky a ve FN Olomouc byla VZ rozdělena na tři části. U Fakultní nemocnice Olomouc bylo možné zjistit, že jedna z částí byla zrušena, a proto je smluvní cena o trochu nižší. Tato veřejná zakázka vyhlášená nemocnicí ÚVN je specifická tím, že ÚVN byla v této VZ centrálním zadavatelem, u které dle Písemné zprávy ÚVN (2022, s. 1). byla sjednána cena 30 503 700, 80 Kč bez DPH a u pověřujícího zadavatele Vojenská nemocnice Olomouc (VNOL) byla ujednána smluvní cena 17 351 291, 20 Kč bez DPH, což způsobuje takový cenový rozdíl v níže uvedeném grafu. Do grafu byla totiž zapsána pouze smluvní cena náležící ÚVN, jelikož VNOL není posuzována.

V grafu č. 8 je možné vidět rozdíl mezi předpokládanou hodnotou bez DPH a následnou smluvní cenou opět bez DPH. Je důležité zmínit, že u FNKV, FN Motol a ÚVN byly nabídky hodnoceny pomocí elektronické aukce. Jak již bylo zmíněno, FN Olomouc rozdělila tuto VZ na tři části. První z nich byla hodnocena dle bodové hranice, kterou si nemocnice sama vytvořila, jež se skládala ze čtyř částí. Ostatní dvě části byly posuzovány dle nejnižší nabídkové ceny uvedené v krycím listu (Zadávací dokumentace LP s obsahem adalimumabu 2022 FN Olomouc, 2022, s. 8-13).

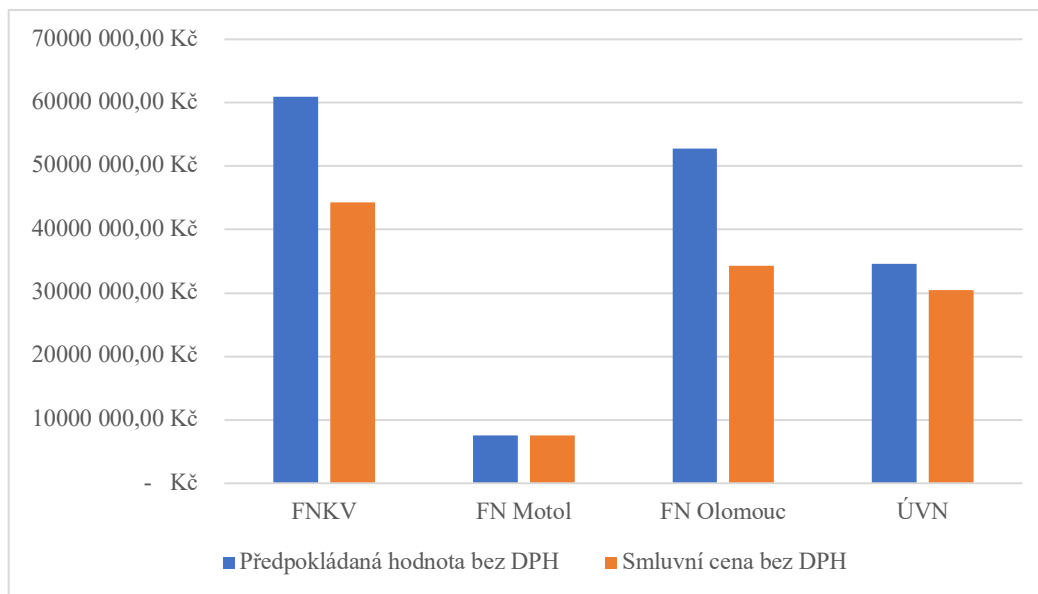
Dále je možné pozorovat, že FNKV v této VZ ušetřila více než 16,6 mil. Kč bez DPH, což je více než 27 % z předpokládané hodnoty celkové VZ. Ve FNKV byla tato VZ vyhlášena na dva roky a počet položek v této zakázce byl čtyři. FNKV touto veřejnou

⁵⁰ Veřejné zakázky mohou být rozděleny na části a položky. VZ rozdělená na části je taková zakázka, která se skládá z několika částí, a tím pádem musí být u každé jednotlivé části určena i předpokládaná hodnota a jednotlivé zadávací podmínky vypsané ke každé části VZ zvlášť dle § 101 ZZVZ. Dalo by se říct, že při rozdělení VZ na části je to podobné, jako kdyby nebyla jedna VZ na daný předmět, ale více VZ na daný předmět.

⁵¹ Při rozdělení VZ na jednotlivé položky je ve výsledku posuzována celková nabídková cena, nikoliv cena za jednotlivé části.

zakázkou ušetřila značnou část finančních prostředků, a ještě k tomu jako další dvě nemocnice využila elektronický nástroj e-aukci.

Graf 8 Porovnání jednotlivých nemocnic u VZ Dodávky léčivého přípravku Adalimumab

Zdroj: vlastní zpracování

U Ústřední vojenské nemocnice bylo nutné vypočítat z celkové ceny VZ jen předpokládanou hodnotu pro ÚVN, aby zde nebyla zahrnuta i cena pro VNOL. Jak lze na grafu č. 8 vidět, úspora např. oproti FNKV nebyla až tak velká. Jednalo se o částku 4 mil. Kč bez DPH. Výše je uvedena i smluvní cena pro VNOL (17 351 291, 20 Kč bez DPH) a její předpokládaná hodnota je 19 511 393, 92 Kč bez DPH.

U Fakultní nemocnice Motol nedošlo k žádné úspoře finančních prostředků, ačkoliv byla VZ hodnocena pomocí e-aukce. Toto se stává většinou v případech, kdy se v zadávacím řízení objeví pouze jeden účastník, což byla situace i u této VZ.

Mobilní rtg s C-ramenem

Veřejná zakázka byla s tímto předmětem vyhlášena u tří nemocničních zařízení, kterými jsou FNKV, Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Fakultní nemocnice Bulovka. U této veřejné zakázky nelze určit úsporu u všech tří nemocnic, protože údaje k tomu potřebné nejsou dostupné. U FNKV není uvedena v zadávací dokumentaci a ani na profilu zadavatele předpokládaná hodnota VZ. U FNB není VZ ukončena na profilu zadavatele

a tím pádem není možné zaznamenat cenu uvedenou ve smlouvě. U FNB je zajímavé, že tato VZ byla financována pomocí externích finančních prostředků z Ministerstva pro místní rozvoj.

V tabulce č. 7 je možné pozorovat, že u FNUSA byla úspora 26 000 Kč bez DPH, což není příliš velká úspora. Dále je možné pozorovat, že zadavatelé se rozhodli využít podlimitního a nadlimitního řízení.

Tabulka 7 Seznam nemocničních zařízení s VZ Mobilní rtg s C-ramenem

Společnost	Předpokládaná hodnota bez DPH	Smluvní cena bez DPH	Druh VZ	Druh ZŘ
<i>FNKV</i>	neuvedeno v ZD	2 450 000,00 Kč	podlimitní	-
<i>FNUSA</i>	1 986 000,00 Kč	1 960 000,00 Kč	nadlimitní	OŘ
<i>FNB</i>	8 690 000,00 Kč	neukončeno	nadlimitní	OŘ

Zdroj: vlastní zpracování

Dle zadávacích dokumentací je možné zjistit, že FNKV a FNUSA se rozhodla hodnotit veřejnou zakázku dle nejnižší nabídkové ceny. Fakultní nemocnice Bulovka hodnotila veřejné zakázky podle ekonomické výhodnosti, a to konkrétně dle nejnižších nákladů životního cyklu.

Jelikož nejsou informace úplné, tak není možné určit úsporu finančních prostředků v porovnání napříč nemocnicemi.

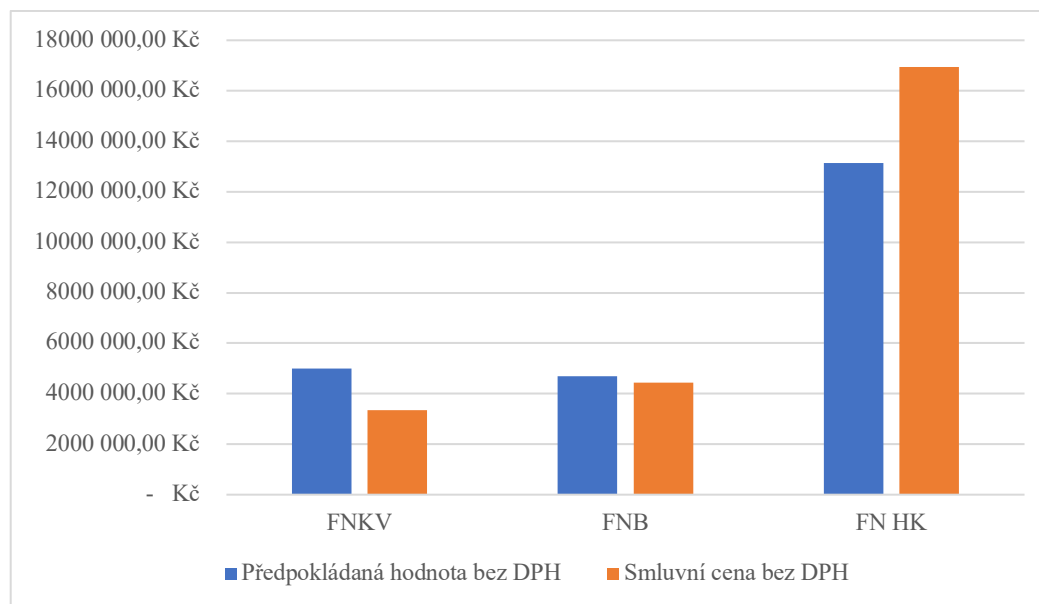
Operační mikroskop

V období od 1.1.2022 do 31.12.2022 byla vyhlášena veřejná zakázka s předmětem dodávky operačního mikroskopu u třech sledovaných nemocnic. Těmito nemocnicemi byly FNKV, FN Bulovka a Fakultní nemocnice Hradec Králové. Veřejná zakázka FN Bulovky byla spolufinancována prostřednictvím dotací z MMR. U poslední zmíněné byl předmětem VZ nejen operační mikroskop, ale i exoskop. A jelikož byla tato zakázka rozdělena na dvě části a obě části měly samostatnou předpokládanou hodnotu a smluvní cenu, tak byla do hodnocení zahrnuta pouze první část právě s předmětem operační mikroskop.

Všechny veřejné zakázky byly nadlimitní a byly zadány v otevřeném řízení. FNKV hodnotila nabídky na tuto VZ dle nejnižší nabídkové ceny FN Bulovka a FN HK vybraly vítězného dodavatele dle nejnižších nákladů životního cyklu. Jak již bylo zmíněno FN HK

měla rozdělenou VZ na dvě části a druhá část (exoskop) byla hodnocena podle dvou kritérií – celkové náklady životního cyklu a kvalita.

Graf 9 Porovnání jednotlivých nemocnic u VZ Operační mikroskop

Zdroj: vlastní zpracování dle ZD a profilů zadavatele

U FNKV a FN Bulovky je možné dle grafu č. 9 vidět, že se zde objevuje nepatrná úspora finančních prostředků. Naopak u FN Hradec Králové je možné vidět nárůst smluvní ceny z předpokládaných 13 130 181, 82 Kč bez DPH na smluvní cenu 16 952 000 Kč. Důvod pochopitelně není vysvětlen ze strany zadavatele, ale důvodem mohl být nárůst servisních položek, které jsou součástí VZ. Tento rozdíl by neměl zadavatele obviňovat za nekalé jednání, protože tato předpokládaná hodnota není maximálně přípustnou hodnotou a je složena ze tří položek, které zřejmě mohou být pohyblivé. Především se jedná o pozáruční servis, který FN HK požaduje v délce 48 měsíců.

Pro porovnání je možné posoudit i druhou část VZ v FN HK na předmět operační exoskop, jejíž předpokládaná hodnota 10 677 353,37 Kč bez DPH a smluvní cena byla stanovena na 13 115 923,77 Kč bez DPH. I v této části došlo k nárůstu ceny o přibližně 3 mil. Kč bez DPH. V závěru je možné tuto zakázku označit za nevýhodnou, protože došlo k výraznému navýšení smluvní ceny. Účastníkem byla pouze jedna společnost, jež vyhrála zadávací řízení, jež převyšovala předpokládanou celkovou hodnotu zakázky o 6 260 000 Kč

bez DPH. Je neobvyklé, že FN HK nepřistoupila spíše ke zrušení celého zadávacího řízení než o tolik finančních prostředků navýšit původně předpokládanou hodnotu.

4.5 Rozbor přestupků a pochybení u jednotlivých nemocnic v rámci veřejných zakázek

Aby bylo možné lépe zhodnotit institut veřejných zakázek z pohledu dodržení legislativy, bylo vyhledáno pomocí internetové databáze Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a konkrétně prostřednictvím Sbírek rozhodnutí. V níže uvedených podkapitolách jsou popsány jednotlivé spisy, které byly posuzovány v roce 2022. Nedílnou součástí jsou i kontrolní závěry Nejvyššího kontrolního úřadu z roku 2023, kdy bylo několik nemocnic posuzováno z hlediska využití peněžních prostředků za rok 2022.

4.5.1 Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Bylo nutné do podrobnějšího rozboru zahrnout i sledovaný podnikatelský subjekt, tzn. Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Ta se však v roce 2022 nedopustila žádného přestupku, který by byl řešen prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Avšak v roce 2023 byla FNKV společně s dalšími nemocnicemi kontrolována prostřednictvím Nejvyššího kontrolního úřadu.

Kontrolní akce NKÚ

Důvodem kontrolní akce byl majetek a peněžní prostředky, se kterými hospodaří vybrané nemocnice. Kontrolovanými subjekty byla již zmíněná FNKV a dále pak Fakultní nemocnice Bulovka (FNB), Fakultní nemocnice sv. Anny v Brně (FNUSA) a Ministerstvo zdravotnictví. *„Cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda hospodaření vybraných fakultních nemocnic probíhá v souladu s právními předpisy a je účelné a hospodárné a zda Ministerstvo zdravotnictví plní roli jejich zřizovatele a zda poskytovalo prostředky v souladu s právními předpisy“* (Stárek, 2023, s. 1).

U fakultních nemocnic byl kontrolován objem 2,4 mld. Kč a u MZ se jednalo o částku ve výši 4,8 mld. Kč. Co se týká fakultních nemocnic, tak uplatnění výše uvedených prostředků bylo dle Stárka (2023, s. 3-6) rozděleno do pěti částí:

1. *„Oddlužení fakultních nemocnic,*
2. *Odměny pracovníkům vystavených riziku onemocnění Covid-19,*

3. *Záložní zdravotnické zařízení*⁵²,
4. *Pořizování léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.*
5. *Registr smluv*⁵³.

Kontrola probíhala v období od června 2022 do ledna 2023.

V první zmíněné části – oddlužení fakultních nemocnic bylo sledáno pochybení u dvou ze tří kontrolovaných nemocnic. Výše nevhodně použitých prostředků u Fakultní nemocnice Bulovka byla 88,4 mil. Kč a u Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně dosahovala 38,5 mil. Kč. Výsledkem této části je povinnost vykonat opatření, která zajistí vyrovnání rozdílu mezi náklady a výnosy, pokud jejich skutečné plánované výnosy a náklady neodpovídají plánovanému objemu a tím pádem by mohlo dojít ke zhoršení plánovaného hospodářského výsledku.

V druhé části byly opět sledovány pochybení v procesu odměňování pracovníků vystavených riziku onemocnění Covid-19. Fakultní nemocnice nepostupovaly podle metodických plánů uvedených ve dvou dotačních programech⁵³. NKÚ však neuvádí konkrétní chyby, kterých se fakultní nemocnice dopustily.

Ve třetí části pochybila pouze Fakultní nemocnice Bulovka, která nevyužívala peněžní prostředky k účelům jim stanoveným, tj. zajištění provozu záložního zdravotnického zařízení. Dále FN Bulovka zažádala o úhradu výdajů, které nesplňovaly podmínku provozních neinvestičních výdajů.

Ve čtvrté části této kontrolní akce a pro posouzení z hlediska diplomové práce nejdůležitější se dopustily chyb všechny tři zmíněné nemocnice. Nemocnice při pořizování léčivých přípravků či zdravotnických prostředků nepostupovaly v souladu s ZZVZ a na úhradu některých veřejných zakázek použily jiné finanční prostředky. Celkem došlo ke škodě ve výši 41,6 mil. Kč včetně DPH a u jednotlivých nemocnic byly tyto škody vyčísleny následovně v uvedené tabulce č. 8.

⁵² Jedná se o záložní polní nemocnici, která byla vybudována v pražských Letňanech při mimořádné události epidemie onemocnění Covid-19.

⁵³ Jedná se konkrétně o dva dotační programy: „*Program podpory mimořádného finančního ohodnocení zaměstnanců přímo řízených poskytovatelů lůžkové péče v souvislosti s epidemií COVID-19 formou mimořádného příspěvku zřizovatele (rok 2020) a Podpora mimořádného finančního ohodnocení zaměstnanců poskytovatelů lůžkové péče v souvislosti s epidemií COVID-19 pro rok 2021 (rok 2021)*“ (Stárek, 2023, s. 4).

Tabulka 8 Výše finančních prostředků použitých v rozporu se ZZVZ

	FNB	FNKV	FNUSA
<i>Finanční prostředky použité v rozporu se ZZVZ</i>	2,0 mil. Kč	16,2 mil. Kč	23,4 mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Stárek (2023)

A v poslední části došlo opět k pochybení u všech tří nemocnic, „*kteřé nezaslaly k uveřejnění celkem 123 smluv prostřednictvím registru smluv*“ (Stárek, 2023, s. 6). Nejvyšší kontrolní úřad vyčíslil toto pochybení v minimální výši 2,1 mil. Kč.

Ministerstvo zdravotnictví se zaručilo, že bude dohlížet na fakulní nemocnice a jejich hospodaření po jejich oddlužení, avšak této skutečnosti nedostálo, a proto bylo jako subjekt zřizovatele kontrolováno společně s výše zmíněnými fakulními nemocnicemi.

Jak je z kontrolního závěru patrné, fakulní nemocnice porušily hned několik předpisů⁵⁴ a jedním z nich již zmiňovaný Zákon o zadávání veřejných zakázek. Ministerstvo zdravotnictví porušilo právní předpisy, kterými je vázáno coby ve funkci zřizovatele již zmíněných nemocnic. U výše uvedené částky, která byla MZ poskytnuta ze státního rozpočtu, nebyla následně provedena kontrola při hospodaření jednotlivých nemocnic.

Nejedná se o ojedinělý případ, kdy nejenom Ministerstvo zdravotnictví pochybilo. V letech 2014 až 2016 došlo též ke kontrole tří fakulních nemocnic. Tentokrát se jednalo o Fakulní nemocnici v Motole (FNM), Ústřední vojenskou nemocnici (ÚVN) a také Fakulní nemocnici Bulovka. I během této kontrolní akce byly shledány nevhodně využitá finanční prostředky, a to především při nákupu léčiv a léčivých prostředků a při pořízení zdravotnických prostředků (Stárek, 2018, s. 2).

4.5.2 Fakulní nemocnice Hradec Králové

Fakulní nemocnice v Hradci Králové byla Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže posuzována v roce 2022 pouze jednou. Jedná se o případ týkající se veřejné zakázky „*Informační systém pro stravovací provoz FN HK*“, která byla vyhlášena v srpnu 2022.

⁵⁴ Dále se jednalo o rozpočtové předpisy – zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících předpisů), o zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, a o zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Návrh podala jedna ze společností, která se výběrového řízení účastnila, v prosinci roku 2022.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl tak, že zadavatel, kterým byla Fakultní nemocnice Hradec Králové „nedodržel pravidlo pro zadání veřejné zakázky stanovené v § 48 odst. 2 písm. a)⁵⁵ ZZVZ, když na základě oznámení o vyloučení ze dne 8.11.2022 vyloučil navrhovatele – ANETE spol. s r. o.“ (ÚOHS-S0601/2022/VZ, 2023, s. 1-2).

Zadavateli je zakázáno uzavřít smlouvu na zmiňovanou veřejnou zakázku, dále ÚOHS ruší úkony, které jsou popsány v oznámení zadavatele o vyloučení navrhovatele a ruší i všechny ostatní úkony učiněné v zadávacím řízení na tuto VZ. Dále je zadavateli uloženo uhradit náklady řízení ve výši 30 000 Kč, jedná se o náklady řízení, které musí zadavatel uhradit do dvou měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí ÚOHS.

Důvodem zrušení celé veřejné zakázky bylo pochybení ze strany fakultní nemocnice, která společností ANETE spol. s r. o. v dokumentu Oznámení o vyloučení účastníka sdělila, že byla vyloučena ze zadávacího řízení. Avšak společnost ve správně stanovené lhůtě podala námitky, které byly ze strany zadavatele odmítnuty (ÚOHS-S0601/2022/VZ, 2023, s. 3).

Navrhovatel v návrhu prohlašuje, že splnil podmínky, které byly uvedeny v zadávací dokumentaci a toto prohlášení uvedl i v námitkách, které byly zadavatelem zamítnuty. Úřad shledal návrh zúčastněné společnosti za podstatné a jejich návrh byl pro navrhovatele vyřešen kladně. V tabulce č. 9 jsou uvedeny základní údaje týkající se veřejné zakázky, v níž Úřad pro ochranu hospodářské soutěže objevil pochybení ze strany zadavatele.

Tabulka 9 Základní informační údaje k VZ

Název veřejné zakázky	Informační systém pro stravovací provoz FN HK
Režim veřejné zakázky	Nadlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	dodávky
Předpokládaná hodnota VZ	7 000 000 Kč bez DPH ⁵⁶

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Informační systém pro stravovací provoz FN HK (2022)

⁵⁵ „Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení, pokud údaje, doklady, vzorky nebo modely předložené účastníkem zadávacího řízení nespĺňují zadávací podmínky nebo je účastník ve stanovené lhůtě nedoložil, ...“ (§ 48 odst. 2. písm. a) ZZVZ)

⁵⁶ Maximální přípustná hodnota VZ byla 10 600 000 Kč bez DPH, protože součástí byla i servisní podpora v délce trvání 120 měsíců.

4.5.3 Fakultní nemocnice Motol

V roce 2022 byla Fakultní nemocnice Motol posuzována Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže hned ve třech případech. Jednalo se o jednu veřejnou zakázku vyhlášenou v tomtéž roce a dvě zpětně posuzované VZ z období od 2018 do 2021.

Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022–2026

Prvním z případů byla veřejná zakázka „*FN Motol – Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022–2026*“, která byla vyhlášena v dubnu 2022. Výsledek tohoto šetření byl, že „*správní řízení se podle § 257 písm. c) ZZVZ zastavuje, neboť nedošlo ke složení kauce na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v souladu s § 255 ZZVZ, tedy ve lhůtě pro doručení návrhu*“ (Usnesení ÚOHS-S0315/2022/VZ, 2022, s. 2).

Navrhovatel se ve svém návrhu dožadoval přezkoumání úkonů Fakultní nemocnice Motol, které byly vykonány při zadávání veřejné zakázky.

Důvodem zrušení toho správního řízení bylo již zmiňované nesložení kauce ze strany navrhovatele. Výše kauce je dle § 255 odst. 1 ZZVZ stanovena na „*1 % z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění veřejné zakázky nebo za dobu prvních čtyř let plnění v případě smluv na dobu neurčitou, nejméně však ve výši 50 000 Kč, nejvýše ve výši 10 000 000 Kč.*“

V tabulce č. 10 jsou uvedeny základní údaje o posuzované veřejné zakázce získané ze zadávací dokumentace uvedené na profilu zadavatele Fakultní nemocnice Motol.

Tabulka 10 Základní informační údaje k VZ

<i>Název veřejné zakázky</i>	FN Motol – Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022–2026
<i>Režim veřejné zakázky</i>	Nadlimitní režim
<i>Druh zadávacího řízení</i>	Otevřené řízení
<i>Druh veřejné zakázky</i>	dodávky
<i>Předpokládaná hodnota VZ</i>	69 000 000 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022-2026 (2022)

VZMR v letech 2019–2021

Další řešený případ zahrnuje několik jednotlivých veřejných zakázek malého rozsahu vyhlášených Fakultní nemocnicí Motol v letech 2019 až 2021. ÚOHS posuzoval jednání především „ve věci možného spáchání přestupku podle § 268 odst. 1 písm. a) ZZVZ“ (Rozhodnutí ÚOHS-S0356/2022/VZ, 2022, s. 1).

Konkrétně posuzovanými VZMR byly: „PC_Dell_3070“ z prosince r. 2019, „PC Dell 3070“ z března r. 2020, „Pracovní stanice NIS“ z prosince r. 2020 a „Pracovní stanice PC NIS“ vyhlášena v lednu roku 2021. Na všechny tyto uvedené VZMR byly uzavřeny smlouvy, kterým nepředcházela zadávací řízení.

ÚOHS rozhodl, že zadavatel nedodržel pravidlo pro zadávání VZ, které je uzákoněno v § 2 odst. 3 ZZVZ⁵⁷, když v období od 2019 do 2021 úplatně pořídil osobní počítače pouze na základě objednávek. ÚOHS spatřil pochybení, protože nebylo uskutečněno zadávací řízení a tím pádem mohl ovlivnit výběr dodavatele.

Za spáchání tohoto přestupku se zadavateli ukládá pokuta ve výši 100 000 Kč., která je splatná do dvou měsíců. Dále je zadavateli nařízeno uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč splatné od dvou měsíců. Splatnost veškerých přestupků je od nabytí právní moci příslušného rozhodnutí.

Tabulka 11 Základní informační údaje k VZ

Název VZ	PC_Dell_3079	PC_Dell_3079	PC_Dell_3079	PC_Dell_3079
Režim VZ	VZMR	VZMR	VZMR	VZMR
Druh VZ	dodávky	dodávky	dodávky	dodávky
Předpokládaná hodnota VZ	1 922 700,00 Kč bez DPH	1 917 500,00 Kč bez DPH	1 996 330,00 Kč bez DPH	1 810 200,00 Kč bez DPH
Konkrétní výše VZ	4 577 150,00 Kč bez DPH	3 980 650,00 Kč bez DPH	4 512 390,00 Kč bez DPH	4 586 020,00 Kč bez DPH
Rozdíl	2 654 450,00 Kč bez DPH	2 063 150,00 Kč bez DPH	2 516 060,00 Kč bez DPH	2 775 820,00 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Rozhodnutí ÚOHS-S0356/2022/VZ (2022)

⁵⁷ V ZZVZ v § 2 je uzákoněno, že zadavatel je povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení. A jelikož výsledkem veřejné zakázky je uzavření smlouvy, což rozporuje uzavření smlouvy ve výše zmíněných VZMR.

V tabulce č. 11 jsou uvedeny předpokládané hodnoty jednotlivých VZMR. Jelikož došlo k uzavření smluv bez zadávacího řízení, tak ÚOHS zjistil překročení výše uvedených předpokládaných hodnot VZ. Nejenom, že došlo k překročení hodnot uvedených v tabulce, ale byly překročeny limity pro veřejné zakázky malého rozsahu (konkrétní výše VZ).

Pořízení léčivého přípravku Uromitexan

Obdobným případem je i pořízení léčivého přípravku Uromitexan v období od 1.1.2018 do 31.12.2018. Fakultní nemocnice Motol úplatně pořídila již zmiňovaný předmět bez provedení zadávacího řízení nebo jiného možného postupu předvídaného v § 2 odst. 3 ZZVZ.

Za spáchání tohoto přestupku byla obviněnému subjektu uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a dále musel obviněný uhradit náklady na řízení v částce 1 000 Kč. Obě částky byly splatné do dvou měsíců od nabytí právní moci náležejícího rozhodnutí (Rozhodnutí ÚOHS-S0272/2022/VZ, 2022, s. 3).

ÚOHS provedl výpočet, při kterém sečetl veškeré náklady, které se k jednotlivým objednávkám vztahovaly a dospěl k závěru, že veškeré objednávky překročily výši limitu pro režim veřejné zakázky VZMR. Dle tohoto závěru měla Fakultní nemocnice Motol postupovat podle § 2 odst. 3 ZZVZ a to tak, že měla zadat veřejnou zakázku řádným způsobem.

Kdyby FN Motol postupovala řádně dle ZZVZ mohlo dojít k úspoře finančních prostředků.

4.5.4 Fakultní nemocnice Olomouc

Olomoucká fakultní nemocnice byla v roce 2022 posuzována „*ve věci přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejné zakázky s názvem Digitální transformace klinických procesů formou nemocničního informačního systému...*“ vyhlášenou v červenci 2022 (Rozhodnutí ÚOHS-S0424/2022/VZ, 2022, s. 1).

V této věci rozhodl ÚOHS tak, že „*zadavatel stanovil zadávací podmínky v rozporu a § 36 odst. 1 ZZVZ, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 73 odst. 6 písm. b). ZZVZ a zásadou přiměřenosti zakotvenou v § 6 odst. 2 ZZVZ*“ (Rozhodnutí ÚOHS-S0424/2022/VZ, 2022, s. 1-2).

Zadavatel požadoval v části Technická kvalifikace v zadávací dokumentaci předložení významných služeb provedených v posledních pěti letech, avšak uvedl zmínku o tom, že „*system vykazování péče musí splňovat platnou legislativu České republiky*“ (Rozhodnutí ÚOHS-S0424/2022/VZ, 2022, s. 2). Tímto tvrzením výrazně omezil účast určitých společností, které realizují pouze zahraniční zakázky, ačkoliv k tomu nebyl významný důvod. Toto rozhodnutí ze strany zadavatele znemožnilo účast některých dodavatelů a porušení zásady zákazu diskriminace.

Tabulka 12 Základní informační údaje k VZ

Název veřejné zakázky	Digitální transformace klinických procesů formou nemocničního informačního systému
Režim veřejné zakázky	Nadlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	dodávky
Předpokládaná hodnota VZ	80 680 000 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Digitální transformace klinických procesů formou nemocničního informačního systému pro FN Olomouc (2022)

Ve výše uvedené tabulce č. 12 je možné vidět předpokládanou hodnotu ve výši 80 680 000 Kč bez DPH. Tato částka se skládá ze dvou složek. První z nich je část pořízení a implementace vč. záruky po dobu 5 let, která činí 50 380 000 Kč bez DPH. A druhou částí je servisní podpora na dobu neurčitou, ale výpočet je učiněn na dobu 4 let ve výši 30 300 000 Kč bez DPH.

4.5.5 Fakultní nemocnice Ostrava

Proti Fakultní nemocnici Ostrava byla zahájena celkem dvě správní řízení v roce 2022.

Rekonstrukce fasády a střechy

První zmíněné správní řízení týkající se veřejné zakázky s názvem „*Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy*“ vyhlášené v dubnu 2022, bylo zahájeno v květnu téhož roku (Rozhodnutí ÚOHS-S0230/2022/VZ, 2022, s.1).

Návrh navrhovatele byl po posouzení Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže zamítnut podle ustanovení § 256 písm. a) ZZVZ, protože nebyly zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření.

Navrhovatel spatřoval pochybení ze strany zadavatele především v zadávacích podmínkách. Především je v návrhu zmíněno porušení zákona u stanovených podmínek doby plnění. Dle navrhovatele jsou stanovené termíny neadekvátní a přehnaně nepřiměřené. Avšak ÚOHS tento návrh po důkladném přezkoumání zamítl.

U této veřejné zakázky Fakultní nemocnice Ostrava předpokládala spolufinancování s Evropskou unií a v níže uvedené tabulce č. 13 jsou uvedeny základní informace dané VZ (Zadávací dokumentace pro Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy, 2022).

Tabulka 13 Základní informační údaje k VZ

Název veřejné zakázky	Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy
Režim veřejné zakázky	Nadlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	stavební práce
Předpokládaná hodnota VZ	155 659 810, 85 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy (2022)

Rekonstrukce oddělení ORL

Druhým zmíněným správním řízením bylo zahájeno „ve věci přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejné zakázky FN Ostrava – rekonstrukce oddělené ORL v objektu Polikliniky“ (Usnesení ÚOHS-S0037/2022/VZ, 2022, s. 1).

Navrhovatel měl výhrady proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení práve společnosti, která byla navrhovatelem. Konkrétní problém měl navrhovatel s tím, že zadavatel nedostatečně a nepřiměřeně posoudil podmínky účasti navrhovatele a tím pádem porušil Zákon o zadávání veřejných zakázek (Usnesení ÚOHS-S0037/2022/VZ, 2022, s. 2).

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl, že správní řízení bylo zastaveno podle § 257 písm. e) ZZVZ, protože navrhovatel nedoručil návrh v příslušné lhůtě podle § 251 odst. 3 ZZVZ. Vymezená lhůta je dle § 251 odst. 3 ZZVZ stanovena takto:

„návrh musí být doručen Úřadu (ÚOHS) a zadavateli nejpozději do 25 dnů ode dne odeslání námitek stěžovatelem.“

V tabulce č. 14 je možné vidět, jaké byly údaje ke sledované veřejné zakázce uvedené v zadávací dokumentaci umístěné na profilu zadavatele Fakultní nemocnice Ostrava.

Tabulka 14 Základní informační údaje k VZ

Název veřejné zakázky	FN Ostrava – rekonstrukce oddělení ORL v objektu Polikliniky
Režim veřejné zakázky	Podlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	stavební práce
Předpokládaná hodnota VZ	34 789 265, 52 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro FN Ostrava – rekonstrukce oddělení ORL v objektu Polikliniky (2022)

4.5.6 Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně byla Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2022 posuzována ve dvou případech. V prvním správním řízení se jednalo o dodávky s výpůjčkou a v druhém případě byly předmětem nákupy léčivých přípravků.

Dodávky reagensů s výpůjčkou analyzátoru III

Toto správní řízení bylo zahájeno na návrh navrhovatele týkající se veřejné zakázky s názvem „*Dodávky reagensů s výpůjčkou analyzátoru III*“, která byla vyhlášena zadavatelem v prosinci 2021 (Usnesení ÚOHS-S0062/2022/VZ, 2022, s. 1).

Navrhovatel se domníval, že zadavatel nedodržel lhůty pro vyřízení námitek, které byl nucen navrhovatel podat, protože zadávací dokumentace byla vyhotovena diskriminačním způsobem. Navrhovatel spatřoval pochybení v tom, že zadavatel měl rozhodnout o námitkách do 1. 2. 2022 (tj. 15 dnů od doručení námitek) a zadavatel rozhodnutí o námitkách odeslal až 2.2. 2022 (Usnesení ÚOHS-S0062/2022/VZ, 2022, s. 2). Úřad pro ochranu hospodářské soutěže „*rozhodl, že správní řízení se podle ustanovení § 257 písm. g) ZZVZ zastavuje, neboť zadavatel zadávací řízení na výše uvedenou zakázku zrušil*“ (Usnesení ÚOHS-S0062/2022/VZ, 2022, s. 1). Zadavatel toto zadávací řízení zrušil konkrétně 14.2.2022, čímž správní řízení ztratilo na významu.

V tabulce č. 15 je uvedena předpokládané hodnota veřejné zakázky, která je zamýšlena na čtyři roky.

Tabulka 15 Základní informační údaje k VZ

Název veřejné zakázky	Dodávky reagensů s výpůjčkou analyzátoru III
Režim veřejné zakázky	Nadlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	dodávky
Předpokládaná hodnota VZ	5 872 000 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Dodávky reagensů s výpůjčkou analyzátoru pro FN u sv. Anny v Brně (2022)

Nákup léčivých přípravků

Toto správní řízení se týkalo hned několika objednávek léčivých přípravků a to konkrétně: „Betaferon, Haemocomplettan P, Imunor, Keppra Mimpara, Tecfidera a Zebinix“, které byly dle ÚOHS pořízeny úplatně. Jednalo se o období od 1.1.2018 do 31.12.2018. Z výše uvedených názvů jednotlivých léčiv je možné rozpoznat, že se jedná o firemní názvy jednotlivých léčivých přípravků, protože zde nejsou uvedeny jednotlivé ATC skupiny, podle kterých bývají běžně nakupována léčiva při zadávacích řízeních.

ÚOHS vydal příkaz, ve kterém popisuje, že se obviněný – Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně „dopustila pokračování v přestupku podle § 268 odst. 1 písm. a) ZZVZ tím, že nedodržela pravidlo stanovené v § 2 odst. 3 ZZVZ“ (Příkaz ÚOHS-S0559/2022/VZ, 2022, s. 2-11).

Za toto pochybení byla obviněnému uložena pokuta ve výši 70 000 Kč se splatností do jednoho měsíce od nabytí právní moci vystaveného příkazu (Příkaz ÚOHS-S0559/2022/VZ, 2022, s. 11-12).

Důvodem tohoto příkazu bylo, že konečné částky, za které byly výše zmíněné léčivé přípravky pořízeny přesahovaly limity nadlimitních či podlimitních veřejných zakázek a tímto činem Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně mohla manipulovat s výsledky při výběru dodavatele.

V tabulce č. 16 jsou uvedeny výsledné ceny za jednotlivé léčivé přípravky. U některých léčiv se na celkové ceně podílelo více dodavatelů. Počet dodávek je počítán

dle počtu dodacích listů. Některé dodací listy byly vystaveny ve stejné dny, ačkoliv na různé části, proto je počet dodávek u dvou léčivých přípravků tak vysoký.

Tabulka 16 Výsledná cena k jednotlivým léčivým přípravkům

<i>Název LP</i>	<i>Počet dodávek</i>	<i>Cena bez DPH</i>
Betaferon	11	6 759 819,60 Kč
Haemocoplettan P	16	7 020 096,00 Kč
Imunor	109	3 217 576,17 Kč
Keppra	109	2 763 194,23 Kč
Mimpara	27	3 780 000,00 Kč
Tecfidera	27	9 111 819,71 Kč
Zebinix	80	3 557 299,95 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Příkazu ÚOHS-S0559/2022/VZ (2022)

4.5.7 Ústřední vojenská nemocnice

Ústřední vojenská nemocnice, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo vnitra ČR, a nikoliv Ministerstvo zdravotnictví ČR byla ve správním řízení vedeném Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2022 šetřena pouze jednou.

Správní řízení bylo vedeno „ve věci přezkoumání úkonů zadavatele učiněných při zadávání veřejné zakázky Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem magnetické rezonance“ (Usnesení ÚOHS-S0353/2022/VZ, 2022, s. 1).

ÚOHS se rozhodl správní řízení zastavit, protože navrhovatel se rozhodl vzít návrh zpět (Usnesení ÚOHS-S0353/2022/VZ, 2022, s. 1-2).

Jak je z dokumentu Zadávací dokumentace této zakázky patrné, jedná se o VZ, které měla být spolufinancována prostřednictvím Evropské unie a programu IROP (Zadávací dokumentace pro Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem, magnetické rezonance pro ÚVN, 2022, s. 1).

V tabulce č. 17 je možné pozorovat údaje uvedené v Zadávací dokumentaci ÚVN pro tuto veřejnou zakázku.

Tabulka 17 Základní informační údaje o VZ

Název veřejné zakázky	Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem magnetické rezonance
Režim veřejné zakázky	Nadlimitní režim
Druh zadávacího řízení	Otevřené řízení
Druh veřejné zakázky	dodávky
Předpokládaná hodnota VZ	282 211 570, 25 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem magnetické rezonance pro ÚVN (2022)

4.5.8 Všeobecná fakultní nemocnice

Všeobecná fakultní nemocnice byla ve správním řízení posuzována v roce 2022 pouze kvůli jedné veřejné zakázce. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vedl správní řízení týkající se veřejné zakázky „*Mobilní pumpy pro parenterální výživu a příslušný spotřební materiál*“ vyhlášenou v březnu 2017 (Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ, 2022, s. 1).

Výsledkem správního řízení bylo vydání příkazu, jelikož bylo shledáno, že obviněný „*se dopustil přestupku podle § 269 odst. 1 písm. a) ZZVZ tím, že v rozporu s § 126 ve spojení s § 212 odst. 3 písm. b) ZZVZ neodeslal oznámení o výsledku zadávacího řízení na část č. 1 a č. 2 k uveřejnění ve Věstníku veřejných zakázek a v Úředním věstníku Evropské unie do 30 dnů od uzavření smlouvy ...*“ (Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ, 2022, s. 1-2).

Dále „*se obviněný dopustil přestupku podle § 269 odst. 1 písm. e) ZZVZ tím, že v rozporu s § 217 odst. 5 ZZVZ neuveřejnil na profilu zadavatele písemnou zprávu o zadávacím řízení na část 1 do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení na jmenovanou část VZ*“ (Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ, 2022, s. 2).

Dalším přestupkem bylo neuveřejnění kupní smlouvy včetně všech jejích příloh na profilu zadavatele na obě vypsané části do 15 dnů od jejího uzavření. Jednalo se o přestupek dle § 269 odst. 2 ZZVZ (Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ, 2022, s. 3).

Obviněnému byla za tyto přestupky udělena pokuta ve výši 30 000 Kč se splatností do jednoho měsíce od nabytí právní moci příslušného příkazu (Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ, 2022, s. 4).

Tabulka 18 Základní informace o VZ

<i>Název veřejné zakázky</i>	Mobilní pumpy pro parenterální výživu a příslušný spotřební materiál
<i>Režim veřejné zakázky</i>	Nadlimitní režim
<i>Druh zadávacího řízení</i>	Otevřené řízení
<i>Druh veřejné zakázky</i>	dodávky
<i>Předpokládaná hodnota VZ</i>	13 662 000 Kč bez DPH

Zdroj: vlastní zpracování dle Zadávací dokumentace pro Mobilní pumpy pro parenterální výživu a příslušný spotřební materiál pro VFN (2022)

Ve výše uvedené tabulce č. 18 je možné vidět základní údaje, které byly součástí zadávací dokumentace uvedené na profilu zadavatele Všeobecné fakultní nemocnice. Dalších přestupků řešených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže se VFN nedopustila

5 Zhodnocení a doporučení

5.1 Efektivní využití finančních prostředků při veřejných zakázkách

V diplomové práci pro lepší posouzení významu veřejných zakázek a jejich efektivního financování bylo hodnoceno zvlášť sledované zdravotnické zařízení a zvlášť vybrané nemocnice s dostupnými informacemi o veřejných zakázkách. Nejprve byly hodnoceny náklady vybrané nemocnice a jaké veřejné zakázky v období od 1.1.2022 do 31.12.2022 sledovaná fakultní nemocnice realizovala. Dále byly zhodnoceny celkově náklady vybraných nemocnic a veřejné zakázky, které ve výše zmíněném období určité nemocnice realizovaly.

5.1.1 Využití finančních prostředků u Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Primárně sledovaným zdravotnickým zařízením byla Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, která v roce 2022 realizovala 92 veřejných zakázek za předpokládanou hodnotu 1,3 mld. Kč bez DPH. Nejčastějším druhem VZ byly dodávky a nejčastějšími komoditami byly investice, které v tomto případě znamenají např. stavební práce budov v havarijním stavu nebo jejich rekonstrukce. Dále jsou do investic zahrnuty veřejné zakázky financované z dotačních programů či dalších externích prostředků poskytnutých nemocnici. U FNKV byly nejčastěji vyhlášovány veřejné zakázky malého rozsahu anebo nadlimitní zakázky v otevřeném řízení. Co se týká nákladového rozložení, tak nejvíce finančních prostředků nemocnice je utraceno skrze mzdové a osobní náklady a druhou položkou v nákladovém rozložení jsou náklady na léky.

Dle hodnocení vybraných zakázek realizovaných FNKV bylo možné pozorovat úsporu u všech tří hodnocených VZ (viz tabulka č. 5). Fakultní nemocnice Královské Vinohrady často využívá elektronické aukce, u kterých ve většině případů generuje úsporu svých financí. V tabulce č. 5 byla hodnocena také jedna elektronická aukce, při které nemocnice dosáhla úspory vyšší než 634 tis. Kč bez DPH. Elektronické aukce ve FNKV jsou realizovány většinou u veřejných zakázek v režimu veřejná zakázka malého rozsahu. Do budoucna by bylo vhodné zvážit využití elektronických aukcí i u nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek, jelikož tímto způsobem může nemocnice realizovat vyšší úsporu financí. Ale i u nadlimitních a podlimitních VZ zaznamenala ve výše zmíněném období FNKV úsporu. Celková úspora v roce 2022 za 92 veřejných zakázek činila

382 909 549 Kč bez DPH, protože konečná hodnota realizovaných zakázek byla 907 433 435 Kč bez DPH.

5.1.2 Využití finančních prostředků u ostatních nemocnic

Z hlediska nákladového rozložení bylo sledováno 11 nemocničních zařízení, které jsou zřizovány Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Výjimkou byla Ústřední vojenská nemocnice jejímž zřizovatelem je Ministerstvo obrany České republiky.

Stejně jako u samostatného nákladového hodnocení Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, i zde byly hlavní nákladovou položkou osobní náklady. Dalšími významnými položkami jsou opět náklady na léky a na spotřební zdravotnický materiál. Jelikož účetní výkazy nejsou u nemocnic jednotné, byly zahrnuty další nákladové položky do ostatních nákladů, a proto jsou také významnými položkami nákladového členění vybraných nemocnic.

Z profilů zadavatele nemocnic uvedených v tabulce č. 6 byly vybrány veřejné zakázky se stejným předmětem a realizované v období 1.1.2022 až 31.12.2022. U těchto veřejných zakázek bylo možné vyhodnotit rozdíly mezi předpokládanou hodnotou a smluvní cenou a dle jednotlivých zadávacích dokumentací bylo možné porovnat, jak zdravotnická zařízení hodnotí zaslané nabídky. Byly hodnoceny veřejné zakázky s následujícími předměty: dodání léčivého přípravku adalimumab, dodávka mobilního rentgenu s C-ramenem a dodávka operačního mikroskopu. První zmíněnou veřejnou zakázku vyhlásily čtyři nemocniční zařízení, kterými byly FN Motol, FN Olomouc, FNKV a ÚVN. Druhá zakázka byla vyhlášena třemi nemocnicemi, a to FN Bulovka, FNKV a FNUSA. A poslední zakázka byla vyhlášena také třemi nemocnicemi, kterými byly FN Bulovka, FNKV a FN HK.

U první hodnocené veřejné zakázky byla u tří ze čtyř nemocnic zjištěna úspora, jež dosahovala vysokých částek. U FNKV byla úspora 27,26 % a u ÚVN dosáhla úspora 11,74 %. U Fakultní nemocnice Olomouc byla úspora vysoká a to 35,04 %, hlavním důvodem byla úspora více než 17 mil. Kč bez DPH u první části veřejné zakázky a dále pak dalším důvodem bylo zrušení třetí části VZ, jež měla zanedbatelnou předpokládanou hodnotu v porovnání s celkovým objemem VZ – 345 461 Kč bez DPH (Zadávací dokumentace LP s obsahem adalimumabu 2022 FN Olomouc, 2022, s. 12). U tohoto typu veřejné zakázky se tři (FNKV, FN Motol a ÚVN) ze čtyř nemocnic rozhodly přestoupit

k elektronickému hodnocení nabídkové ceny, a to prostřednictvím elektronických aukcí. FN Olomouc si zvolila pro hodnocení vlastní bodovací stupnici, kterou uvedla i v zadávací dokumentaci na tuto zakázku (2022, s. 8-13).

U druhé zmíněné veřejné zakázky bohužel nebylo možné určit úsporu u jednotlivých nemocnic. Důvodem bylo, že FNKV ve své zadávací dokumentaci a ani na profilu zadavatele neuvedla předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Avšak dle tabulky č. 1 je možné říci, že předpokládaná hodnota této podlimitní zakázky se pohybovala v intervalu od 2 000 000 Kč bez DPH do 5 610 000 Kč bez DPH. Ačkoliv by bylo u tohoto předmětu VZ nutné provést podrobnější průzkum trhu, aby bylo možné lépe určit předpokládanou hodnotu mobilního rentgenu s C-ramenem. A ani u FN Bulovka nebylo možné vyhodnotit výslednou úsporu této VZ, protože na profilu zadavatele nebyla uvedena smluvní cena, jelikož zakázka je označena jako neukončená. Důvodem tohoto kroku ze strany zadavatele může být pozáruční servis, který byl také součástí předmětu VZ, a proto není ještě možné určit přesnou smluvní cenu, kterou FN Bulovka uhradila. Pouze u FNUSA bylo možné vyhodnotit konečnou úsporu u této zakázky, jež dosáhla 26 tis. Kč bez DPH. Zde zadavatelé hodnotili přijaté nabídky dle nejnižší nabídkové cen (FNKV a FNUSA) a FN Bulovka se rozhodla zhodnotit přijaté nabídky podle nejnižších nákladů životního cyklu, což odkazuje na kap. 3.6, jež právě environmentální stránku veřejných zakázek posuzuje.

U poslední hodnocené veřejné zakázky s předmětem operačního mikroskopu zaznamenaly dvě fakultní nemocnice úsporu. První z nich Fakultní nemocnice Královské Vinohrady měla úsporu u této VZ ve výši necelých 1, 7 mil. Kč bez DPH. U FN Bulovky byla úspora nižší a to necelých 237 tis. Kč bez DPH. Zajímavým příkladem byla FN Hradec Králové, jež v této VZ zaznamenala převýšení předpokládané hodnoty a to o 3 821 818 Kč bez DPH, což je více než 29 % z celkové předpokládané hodnoty. Otázkou je, jaké byly důvody tohoto překročení předpokládané hodnoty. Z dostupných informací lze zjistit, že účastník zadávacího řízení byl pouze jeden. Avšak není možné podívat se do jeho nabídky, kde by byla podrobná kalkulace všech nabídkových položek. Je možné posoudit, že během pozáručního servisu došlo k více opravám, než FN HK předpokládala, a proto došlo k navýšení celkové smluvní ceny. Tato veřejná zakázka vyhlášená FN HK byla rozdělena na dvě části, kde druhou částí byla dodávka exoskopu, ve které také došlo k navýšení smluvní ceny o přibližně 2, 4 mil. Kč bez DPH. Zde byly nabídky hodnoceny dle nejnižší nabídkové ceny u FNKV a podle nejnižších nákladů životního cyklu u FN Hradec Králové a u FN Bulovka.

5.2 Zhodnocení správného zadávání veřejných zakázek v roce 2022 napříč nemocnicemi

Zdravotnická zařízení byla hodnocena dle kontrol ze státních institucí Nejvyšší kontrolní úřad a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Nejvyšší kontrolní úřad provedl v roce 2022 kontrolní akci, ve které byly kontrolovány tři vybrané nemocnice – FNKV, FNUSA, FN Bulovka a také Ministerstvo zdravotnictví. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se zabýval 11 případy, ve kterých bylo potřeba prozkoumat jednotlivé zakázky v roce 2022. Některé veřejné zakázky byly vyhlášeny před pár lety, avšak ÚOHS je kontroloval v roce 2022.

5.2.1 Kontrolní akce Nejvyššího kontrolního úřadu

V roce 2022 se NKÚ zabýval případem, ve kterém Ministerstvo zdravotnictví ČR rozdělilo finanční prostředky výše zmíněným nemocnicím na pět oblastí, které bylo potřeba v tomto roce posílit. Jednalo se oblast oddlužení nemocnic, mzdové odměny pro zaměstnance nemocnic, pořizování léčiv, oblast registru smluv a záložního zdravotnického zařízení jakožto finanční injekce po covidové pandemii (Stárek, 2023, s. 3-6).

Nejvyšší kontrolní úřad posuzoval, v jaké výši byly částky, které fakultní nemocnice použily v rozporu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. U Fakultní nemocnice Bulovka se jednalo 2 mil. Kč, u Fakultní nemocnice Královské Vinohrady to byly finance ve výši 16,2 mil. Kč a u Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně se jednalo o finanční prostředky ve výši 23,4 mil. Kč.

V závěru kontrolní akce je uvedeno, že se nemocnice dopustily hned několika porušení právních předpisů ZZVZ, Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a další. Ministerstvo zdravotnictví se dopustilo porušení své úlohy ve funkci zřizovatele výše zmíněných nemocničních zařízení.

5.2.2 Případy řešené Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v roce 2022 kontroloval celkem 11 případů u sedmi vybraných zdravotnických zařízení.

U šesti správních řízení byly nemocnice nuceny uhradit pokuty ve výši od 30 000 do 100 000 Kč a pět správních řízení bylo bez výsledku, a to proto, že buď byl návrh zrušen nebo navrhovatelé nezaplatili poplatky kauce či byly některé návrhy vzaty zpět.

Tabulka 19 Veřejné zakázky sledované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

Zdravotnické zařízení	Název VZ	Výsledek
FN HK	<i>Informační systém pro stravovací provoz FN HK</i>	úhrada nákladů řízení ve výši 30 000 Kč
FN Motol	<i>Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022–2026</i>	zrušení správního řízení
	<i>VZMR v letech 2019–2021</i>	pokuta ve výši 30 000 Kč + úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč
	<i>Pořízení léčivého přípravku Uromitexan</i>	pokuta ve výši 100 000 Kč + úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč
FN Olomouc	<i>Digitální transformace klinických procesů formou nemocničního informačního systému</i>	úhrada nákladů řízení ve výši 30 000 Kč
FN Ostrava	<i>Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy</i>	návrh zamítnut
	<i>FN Ostrava – rekonstrukce oddělení ORL v objektu Polikliniky</i>	pozastavení správního řízení
FNUSA	<i>Dodávky reagentů s výpůjčkou analyzátoru III</i>	zastavení správního řízení
	<i>Nákup léčivých přípravků</i>	pokuta ve výši 70 000 Kč
ÚVN	<i>Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem magnetické rezonance</i>	pozastavení správního řízení – návrh byl vzat zpět
VFN	<i>Mobilní pumpy pro parenterální výživu a příslušný spotřební materiál</i>	pokuta ve výši 30 000Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce č. 19 je zobrazeno, jaké výsledky měla jednotlivá správní řízení, a která správní řízení byla bez výsledku.

5.2.3 Prokázání transparentnosti u veřejných zakázek

Z příkladů správních řízení zahájených v roce 2022 je možné říci, že veřejné zakázky jsou spolehlivým institutem. Ve většině případů se zadavatelé dopustili především nedodržení zásadních částí zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dále pak nebyly dodrženy zákonné lhůty či zadavatelé nevyhlásili samotnou veřejnou zakázku a pouze udělali objednávku na dané komodity, čímž nemocnice přišla o vysoké finanční prostředky, protože nemohlo dojít k soutěži.

Již zmíněným problémem je nedodržení lhůt, což bývá ve většině případů pochybení lidského faktoru. Z praxe je možné říci, že jsou oddělení vyhlášení veřejné zakázky zahlceny několika zadávacími řízeními najednou. Tento problém není záležitostí veřejných zakázek, ale problémem jsou nedostatečnými kapacitami lidských zdrojů ve fakultních nemocnicích.

V roce 2022 nebyly řešeny jen veřejné zakázky vyhlášené v tentýž roce, ale i zakázky z jiných období např. z let 2017 a 2018.

Je možné říci, že veřejné zakázky budou i nadále pro společnosti úsporným řešením, a především pokud budou společnosti postupovat dle ZZVZ budou dodrženy i všechny náležitosti i zásady veřejných zakázek.

5.3 Doporučená strategie v oblasti zadávání veřejných zakázek

V budoucnu by bylo vhodné, aby zdravotnická zařízení více využívala elektronické nástroje při zadávání veřejných zakázek, jelikož tyto nástroje usnadňují nejenom administraci, ale také přináší kladné výsledky při úspoře finančních prostředků. Kdyby zdravotnická zařízení začala více využívat e-aukce, mohlo by dojít k vytvoření jednotného softwaru, který by byl primárně určen pro elektronické aukce, kde by je realizovaly všechny nemocnice, popř. i další instituce. Tento způsob by pak usnadnil přepínání mezi několika platformami, které jsou již pro e-aukce využívány a dodavatelům by to usnadnilo práci.

Jelikož nebyla shledána závažná pochybení při zadávání veřejných zakázek, tak není nutné, aby zadavatelé měnili některé postupy. Pro budoucí vývoj by však bylo vhodné posílit personální kapacity ve zdravotnických zařízeních o kvalifikované pracovníky se zkušenostmi v zadávání veřejných zakázek.

6 Závěr

Diplomová práce je zaměřena na význam veřejných zakázek a jejich využití ve zdravotnických zařízeních. V teoretické části byly popsány veřejné zakázky z pohledu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a nových přístupů, které jsou převzaty z Evropské unie (např. Odpovědné veřejné zadávání). V praktické části bylo nejprve posuzováno vybrané nemocniční zařízení, kterým byla Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a poté byl význam a využití veřejných zakázek prokázáno z pohledu dalších deseti nemocnic, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví České republiky a u jedné nemocnice je zřizovatelem Ministerstvo obrany České republiky. Nejdůležitějším ukazatelem je úspora peněžních prostředků, který posuzuje význam veřejných zakázek. Dále bylo v praktické části bylo posouzení jednotlivých správních řízení vedených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

Byla vybrána taková zdravotnická zařízení, u kterých byly dostupné informace na profilech zadavatele (viz tabulka č. 6). Z pohledu primárně sledované nemocnice Fakultní nemocnice Královské Vinohrady se nemocnice snažila efektivně využít své finanční prostředky a v roce 2022 ušetřila během zadávacích řízení necelých 383 mil. Kč bez DPH. Fakultní nemocnice Královské Vinohrady využívala a využívá při vyhlásování VZ nejenom standardní postupy nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek, ale především u nákupu léčivých přípravků prostřednictvím veřejných zakázek malého rozsahu využívá elektronické aukce. Z pohledu hodnocení zakázek samostatně u Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (viz. tabulka č. 5) a poté i v porovnání se stejnými zakázkami z jiných nemocnic (viz kapitola 4.4.2) lze vidět u Fakultní nemocnice Královské Vinohrady snahu o úspory.

Při hodnocení vybraných veřejných zakázek se stejnými předměty VZ se zúčastněná zdravotnická zařízení snaží vždy uspořít finanční prostředky ať už interní či externí. Výjimečným případem byla v hodnocení Fakultní nemocnice Hradec Králové, která během své zakázky s předmětem operační mikroskop a exoskop překročila předpokládanou hodnotu o více než 6 mil. Kč bez DPH, což je opravdu nestandardní. Pro kvalitnější hodnocení by bylo dobré znát nabídku, která byla podána vítěznou společností.

Dále byly v praktické části diplomové práce posuzovány přestupky jednotlivých nemocnic za rok 2022 řešené Nejvyšším kontrolním úřadem a Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Nejvyšší kontrolní úřad se zaměřil na tři fakultní nemocnice a Ministerstvo zdravotnictví České republiky jakožto jejich zřizovatele. Tyto nemocnice,

které údajně nesprávně využily finanční prostředky, poskytnuté v rámci dotačního programu, jež jim měly pomoci po období koronavirové pandemie. Jednalo se o přezkoumání neekonomického nakládání s finančními prostředky u vybraných subjektů: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Fakultní nemocnice Bulovka a Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně.

Nejenom Nejvyšší kontrolní úřad se zabýval přestupky z pohledu sledovaných nemocnic, ale i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. V období od 1.1.2022 do 31.12.2022 bylo registrováno 11 správních zařízení, kterými se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže musel zabývat. U pěti z nich došlo buď k zastavení správních řízení nebo byl návrh zamítnut či vzat zpět ze strany navrhovatele. Na druhou stranu u šesti zbylých byly uloženy pokuty zadavatelům ve výši až 100 000 Kč. Nejčastějšími přestupky bylo nedodržení zákonem stanovených lhůt či nevyhlášení zadávacího řízení, které mělo být z podstaty věci vyhlášeno a tím pádem došlo k porušení § 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

V závěru je možné konstatovat, že ačkoliv došlo k posouzení určitých případů pochybení v rámci veřejných zakázek, jedná se o tak malé množství veřejných zakázek, které je prakticky zanedbatelné. Zdravotnická zařízení jakožto zadavatelé realizují v průběhu roku mnoho zadávacích řízení, tudíž 11 správních řízení, ať už jejich výsledek byl jakýkoliv je možné označit za vynikající v celkovém počtu a objemu veřejných zakázek.

Veřejné zakázky jsou spolehlivým institutem, který by měly zdravotnické zařízení nadále využívat. Měla by se také snažit více využít elektronické aukce, které jsou jednoduchým způsobem při hodnocení nabídek veřejných zakázek a dochází při nich k vysokým úsporám. Zdravotnická zařízení se snaží efektivně využívat finanční prostředky určené k financování veřejných zakázek. Při zadávání veřejných zakázek nedochází k porušení zásad, jež jsou popsány v § 6 ZZVZ.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní publikace

BALÝOVÁ, Lucie, 2020. *Veřejné zakázky*. 2. vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-805-4.

DVOŘÁK, David a kol., 2017. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář*. V Praze: C.H. Beck. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-651-7.

GRANDIA, Jolien a Leentje VOLKER, 2023. *Public Procurement* [online]. Cham: Palgrave Macmillan [citováno 2023-09-12]. ISBN 978-3-031-18490-1. Dostupné z: doi:10.1007/978-3-031-18490-1

HEŘMÁNKOVÁ, Karolína, 2022. *Veřejné zakázky malého rozsahu prostřednictvím elektronických aukcí ve zdravotnictví*. Praha. Bakalářská práce. Česká zemědělská univerzita; Provozně ekonomická fakulta; Katedra obchodu a financí.

CHALUPA, Michal, 2010. *Efektivnost veřejných zakázek v ČR*. Brno. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra veřejné ekonomie.

KNÁPKOVÁ, Adriana a kol., 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRAUS, Jiří, 2005. *Nový akademický slovník cizích slov A-Ž*. Praha: Academia. ISBN 9788020013514.

MALÝ, Jaroslav, 2021. *Problematika veřejných zakázek ve zdravotnictví*. Praha. Diplomová práce. Česká zemědělská univerzita; Provozně ekonomická fakulta; Katedra ekonomiky.

OCHRANA, F. a kol.: *Efektivnost zabezpečování vybraných veřejných služeb na úrovni obcí*, 2007, VŠE, Nakladatelství Oeconomica, Praha, 2007. ISBN 978-80-245-1259

PAVEL, Jan, 2013. *Veřejné zakázky a efektivnost*. Praha: Ekopress. 123 s. ISBN 978-80-87865-04-0.

RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Výroční zpráva 2022 – Pracovní verze, 2023.

7.2 Internetové zdroje

ČECHOVÁ, Lucie, 2012. Analýza vztahu mezi ziskovostí firem a úspěšností v získávání veřejných zakázek ve vybraném odvětví[online]. Praha [citováno 2023-10-27]. Dostupné z: https://insis.vse.cz/zp/portal_zp.pl?podrobnosti_zp=35280. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, Katedra veřejných financí.

ČESKO. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. In: Sběrka zákonů. Praha, částka 51, číslo 134. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134?text=profil%20zadavatele>

ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [citováno 26. 10. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

ČESKÁ REPUBLIKA, 2016. Nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. In: Sběrka zákonů. Praha, částka 66, číslo 172. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-172#p2>

ČESKO. Vyhláška č. 410/2009 Sb., vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [citováno 2. 2. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-410>

Dynamický nákupní systém, 2022. In: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ [MPSV]. *Odpovědné veřejné zadávání*[online]. [citováno 2023-10-16]. Dostupné z: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2019/01/sovz_case_study_dns_2.pdf

Finanční analýza, neuvedeno. In: MASARYKOVA UNIVERZITA [MUNI]. IS MUNI [online]. [citováno 2024-02-02]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/econ/jaro2010/MKH_FMAM/um/11734635/Likvidita.pdf

GIMUNOVÁ, Marta. *Základy anatomie pro využití ve sportu* [online]. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [citováno 2024-02-02]. Elportál. Dostupné z: <http://is.muni.cz/elportal/?id=1766396>. ISBN 978-80-280-0043-1, 978-80-280-0043-1 (html). ISSN 1802-128X.

HOROVÁ, Veronika a kol., 2022. *Zdravotnictví a odpovědné veřejné zadávání* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2023/04/publikace_zdravotnictvi_ovz.pdf

ICER, 2023. Cost-Effectiveness, the QALY, and the evLYG. In: INSTITUTE FOR CLINICAL AND ECONOMIC REVIEW. *Icer.org* [online]. [citováno 2023-09-20]. Dostupné z: <https://icer.org/our-approach/methods-process/cost-effectiveness-the-qaly-and-the-evlyg/>

Individuální elektronické nástroje, 2023. In: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR [MMR]. *Portál o veřejných zakázkách*[online]. [citováno 2023-09-20]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/nipez/individualni-elektronicke-nastroje/>

Infostránka IROP 2021-2027, 2024. In: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Integrovaný regionální operační program* [online]. [citováno 2024-02-02]. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/cs/irop-2021-2027>

Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek, 2023. In: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ [MMR]. *Portál o veřejných zakázkách* [online]. [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/nipez/>

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD, 2023. Základní informace o NKÚ. *NKÚ* [online]. [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/o-nas/>

NEMEC, Juraj a kol.. EFFICIENCY OF PUBLIC PROCUREMENT IN THE CZECH AND SLOVAK HEALTH CARE SECTORS. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*. 2021, vol. 17, 62E, p. 115-133. ISSN 1842-2845. doi:10.24193/tras.62E.7.

Organisation For Economic Co-Operation And Development, 2009. Principles for Integrity in Public Procurement [online]. France: OECD [citováno 2023-06-20]. ISBN 978-92-64-05561-2. Dostupné z: <https://www.oecd.org/gov/ethics/48994520.pdf>

Organizace v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví, 2023. In: MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ. *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. 29.8.2023 [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/organizace-v-prime-pusobnosti-ministerstva-zdravotnictvi/>

OVZ, 2022. Předměty plnění. *Odpovědné veřejné zadávání* [online]. [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://www.sovz.cz/predmety-plneni/>

Písemná zpráva ÚVN, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz/profil-y-zadavateleu-platne/detail-profilu/UVN/uzavrene-zakazky/p:puvz:query=adalimumab/detail-zakazky/N006-22-V00013752>

Povinnost aplikace principů 3E při hospodaření územních samosprávných celků: Metodická příručka [online], 2022. In: . Praha: Ministerstvo financí České republiky, s. 38 [citováno 2023-08-28]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-09-26_CHJ-MP-23-Povinnost-aplikace-principu-3E.pdf

Příkaz ÚOHS-S0559/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18528.html>

Příkaz ÚOHS-S0375/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18322.html>

Připraveni pomáhat. Díky REACT-EU, 2024. In: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Integrovaný regionální operační program [online]. [citováno 2024-02-02]. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/cs/microsites/react-eu>

QCM, S.R.O., 2021. Ceník PVU. QCM, S.R.O. *Portál pro vhodné uveřejnění* [online]. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.vhodne-uverejneni.cz/cenik>

QCM, S.R.O., 2020. Věstník veřejných zakázek. In: QMC, S.R.O. *Elektronizace zakázek* [online]. [citováno 2023-10-16]. Dostupné z: <https://elektronizace-zakazek.cz/vestnik-verejnych-zakazek/>

Rozhodnutí ÚOHS-S0601/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18801.html>

Rozhodnutí ÚOHS-S0356/2022/VZ, 2024. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024 [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18446.html>

Rozhodnutí ÚOHS-S0272/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18488.html>

Rozhodnutí ÚOHS-S0424/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18608.html>

Rozhodnutí ÚOHS-S0230/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18411.html>

Seznam kvalifikovaných dodavatelů, 2023. In: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ [MMR]. *Portál o veřejných zakázkách* [online]. [citováno 2023-10-16]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/nipez/list-of-approved-economic-operators/>

SOUKOPOVÁ, Jana, 2013. *Nákladově-výstupové metody hodnocení (CMA, CEA, CUA)* [online]. In: Brno, s. 8 [citováno 2023-09-20]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2013/MPV_VZVP/um/33148301/Studijni_text_nakladove_vystupove_metody_CMA_CEA_CUA.pdf

STÁREK, Jan, 2023 Kontrolní závěr z kontrolní akce 22/13. In: NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD [NKÚ]. *Nejvyšší kontrolní úřad* [online]. [citováno 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K22013.pdf>

STÁREK, Jan, 2018. Kontrolní závěr z kontrolní akce 17/19. In: NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD [NKÚ]. *Nejvyšší kontrolní úřad* [online]. [citováno 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K17019.pdf>

Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek [online], 2019. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [citováno 2023-06-20]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html>

TED Tender Electronic Daily [online], 2023. EU: European Union [citováno 2023-10-26]. ISSN 2529-5705. Dostupné z: <https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByMap.do>

Typy zadavatelů, neuvvedeno. *Verejna-soutez.cz* [online]. Praha: Tender Service [citováno 2023-08-22]. Dostupné z: <https://www.verejna-soutez.cz/blog/typy-zadavatelu>

Usnesení ÚOHS-S0037/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18102.html>

Usnesení ÚOHS-S0315/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024 [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18304.html>

Usnesení ÚOHS-S0062/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18055.html>

Usnesení ÚOHS-S0353/2022/VZ [online]. In: ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE [ÚOHS]. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. 2012-2024. [citováno 2024-02-18]. Dostupné z: <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-18518.html>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, 2023. Poslání a kompetence ÚOHS. *ÚOHS* [online]. 2012-2023 [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>

Vysvětlení pro začínající OSVČ + příklady: Co je to ohlašovací živnost, 2022. In: *Doklad* [online]. [citováno 2023-10-26]. Dostupné z: <https://www.idoklad.cz/blog/vysvetleni-pro-zacinajici-osvc-priklady-co-je-to-ohlasovaci-zivnost>

Veřejná zakázka: FNKV – dodávky LP – adalimumab, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatelu/detail/Z0001181/zakazka/532892>

Veřejná zakázka: FN Motol – Adalimumab, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001182/zakazka/512723>

Veřejná zakázka: LP s obsahem adalimumabu 2022, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001183/zakazka/525157>

Veřejná zakázka: Adalimumab – HUMIRA, 2022. In: *NEN – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz/profily-zadavatele-platne/detail-profilu/UVN/uzavrene-zakazky/p:puvz:query=adalimumab/detail-zakazky/N006-22-V00013752>

Veřejná zakázka: FNKV – mobilní rtg s C ramenem, 2024. In: *Tender arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001181/zakazka/547394>

Veřejná zakázka: Mobilní kompaktní RTG přístroj s C-ramenem pro operační výkony na končetinách, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001186/zakazka/563568>

Veřejná zakázka: MOBILNÍ RTG C-RAMENA VČETNĚ SERVISU, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001172/zakazka/505124>

Veřejná zakázka: FNKV – operační mikroskop, 2024. In: *Tender arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-24]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001181/zakazka/473518>

Veřejná zakázka: DODÁVKA OPERAČNÍHO MIKROSKOPU, SPOTŘEBNÍHO MATERIÁLU A POSKYTOVÁNÍ ZÁRUČNÍHO A POZÁRUČNÍHO SERVISU, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-24]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001172/zakazka/511036>

Veřejná zakázka: Operační mikroskop a exoskop včetně zajištění záručního a pozáručního servisu a dodávek spotřebního materiálu, 2024. In: *Tender Arena – Detail zakázky* [online]. [citováno 2024-02-24]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001180/zakazka/502926>

Zadávací dokumentace pro Informační systém pro stravovací provoz FN HK, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [cit. 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001180/zakazka/614309>

Zadávací dokumentace pro Dodávky PC sestav pro FN Motol v období 2022–2026, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001182/zakazka/516587>

Zadávací dokumentace pro Digitální transformace klinických procesů formou nemocničního informačního systému pro FN Olomouc, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001183/zakazka/535240>

Zadávací dokumentace pro Snížení energetické náročnosti lůžkového bloku FN Ostrava – Rekonstrukce fasády a střechy, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001184/zakazka/512186>

Zadávací dokumentace pro FN Ostrava – rekonstrukce oddělení ORL v objektu Polikliniky, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001184/zakazka/444204>

Zadávací dokumentace pro Dodávky reagensů s výpůjčkou analyzátoru III pro FN u sv. Anna v Brně, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001186/zakazka/482520>

Zadávací dokumentace pro Pořízení ozařovače pro radioterapii řízenou obrazem magnetické rezonance pro ÚVN, 2022. In: *NEN – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-19]. Dostupné z: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/detail-zakazky/N006-22-V00006157/zadavaci-dokumentace/p:zpd:page=2>

Zadávací dokumentace pro Mobilní pumpy pro parenterální výživu a příslušný spotřební materiál pro VFN. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-10]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/> <https://api.tenderarena.cz/ta/profil/stahovani-dokumentu/dokument/848924>

Zadávací dokumentace LP s obsahem adalimumabu 2022 FN Olomouc, 2024. In: *Tender Arena – Profil zadavatele* [online]. [citováno 2024-02-22]. Dostupné z: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001183/zakazka/525157>

Základní neuromodulační metody v léčbě chronické bolesti, 2019. *Anesteziologie a intenzivní medicína* [online]. **30**(3-4), 153-161 [citováno 2024-02-02]. Dostupné z: <https://www.aimjournal.cz/pdfs/aim/2019/03/12.pdf>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1	Schéma procesu 3P zadávání veřejných zakázek	32
Obrázek 2	Grafické schéma průběhu zjednodušeného podlimitního řízení.....	104
Obrázek 3	Grafické schéma průběhu otevřeného řízení	105
Obrázek 4	Grafické schéma průběhu užšího řízení.....	106

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1	Limity jednotlivých veřejných zakázek dle režimů veřejných zakázek	21
Tabulka 2	Lhůty pro podání nabídek a žádostí o účast dle jednotlivých režimů veřejných zakázek.....	37
Tabulka 3	Nákladově výstupové metody hodnocení veřejných zakázek	41
Tabulka 4	Ukazatele likvidity Fakultní nemocnice Královské Vinohrady za rok 2022.	53
Tabulka 5	Seznam vybraných veřejných zakázek realizovaných v roce 2022 ve FNKV	62
Tabulka 6	Seznam sledovaných nemocničních zařízení a jejich profilů zadavatele	63
Tabulka 7	Seznam nemocničních zařízení s VZ Mobilní rtg s C-ramenem	68
Tabulka 8	Výše finančních prostředků použitých v rozporu se ZZVZ	72
Tabulka 9	Základní informační údaje k VZ.....	73
Tabulka 10	Základní informační údaje k VZ.....	74
Tabulka 11	Základní informační údaje k VZ.....	75
Tabulka 12	Základní informační údaje k VZ.....	77
Tabulka 13	Základní informační údaje k VZ.....	78
Tabulka 14	Základní informační údaje k VZ.....	79
Tabulka 15	Základní informační údaje k VZ.....	80
Tabulka 16	Výsledná cena k jednotlivým léčivým přípravkům	81
Tabulka 17	Základní informační údaje o VZ.....	82
Tabulka 18	Základní informace o VZ.....	83
Tabulka 19	Veřejné zakázky sledované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.....	88
Tabulka 20	Seznam individuálních elektronických nástrojů	107
Tabulka 21	Seznam zařízení v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví.....	108

Tabulka 22	Účetní rozvaha FNKV k 31.12.2022 (v tis. Kč).....	110
Tabulka 23	Výkaz zisků a ztrát FNKV k 31.12.2022 (v tis. Kč).....	111

8.3 Seznam grafů

Graf 1	Nákladové rozložení ve FNKV za rok 2022	54
Graf 2	Rozložení výnosů ve FNKV za rok 2022	55
Graf 3	Procentuální podíl dle soutěžené komodity za rok 2022 ve FNKV	57
Graf 4	Procentuální podíl dle druhu veřejných zakázek v roce 2022 ve FNKV	58
Graf 5	Procentuální podíl dle druhu zadávacího řízení v roce 2022 ve FNKV	59
Graf 6	Procentuální podíl dle režimu veřejné zakázky v roce 2022 ve FNKV	60
Graf 7	Nákladové rozložení vybraných nemocnic za rok 2022	65
Graf 8	Porovnání jednotlivých nemocnic u VZ Dodávky léčivého přípravku Adalimumab	67
Graf 9	Porovnání jednotlivých nemocnic u VZ Operační mikroskop.....	69

8.4 Seznam použitých zkratk

3E	Economy, Efficiency a Effectiveness (Hospodárnost, efektivnost, účinnost)
3P	Prepare, Purchase, Perform (Příprava, nákup, provedení)
ACE inhibitor	Angiotensin-converting-enzyme (inhibitory enzymu angiotenzin-konvertázy)
ATC skupina	anatomicko-teraeoeticko-chemická skupina (u léčiv)
CBA	Cost-Benefit Analysis (Analýza nákladů a přínosů)
CEA	Cost-Effectiveness Analysis (Analýza efektivnosti nákladů)
CMA	Cost-Minimizing Analysis (Analýza minimalizace nákladů)
CUA	Cost-Utility Analysis (Analýza užitečnosti nákladů)
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNS	Dynamický nákupní systém
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
EPZP	Evropský průkaz zdravotního pojištění

ESPD	European Single Procurement Declaration (Jednotný evropský dokument pro zadávání veřejných zakázek)
FO	Fyzická osoba
FN	Fakultní nemocnice
FNB	Fakultní nemocnice Bulovka
FN HK	Fakultní nemocnice Hradec Králové
FNKV	Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
FNUSA	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
IEN	Individuální elektronický nástroj
IKEM	Institut klinické a experimentální medicíny
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISVZ	Informační systém o veřejných zakázkách
LP	Léčivý přípravek/léčivé přípravky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MTZ	Materiálně technické zabezpečení
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NEN	Národní elektronický nástroj
NIPEZ	Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OŘ	Otevřené řízení
OVZ	Odpovědné veřejné zadávání
PO	Právnícká osoba
PP	Podzemní podlaží
PVU	Portál pro vhodné uveřejnění
ROA	Return of Assets (Rentabilita aktiv)
ROE	Return of Equity (Rentabilita vlastního kapitálu)
QALY	Quality-Adjusted Life Year
SKD	Seznam kvalifikovaných dodavatelů
SR	Státní rozpočet
SZM	Spotřební zdravotnický materiál

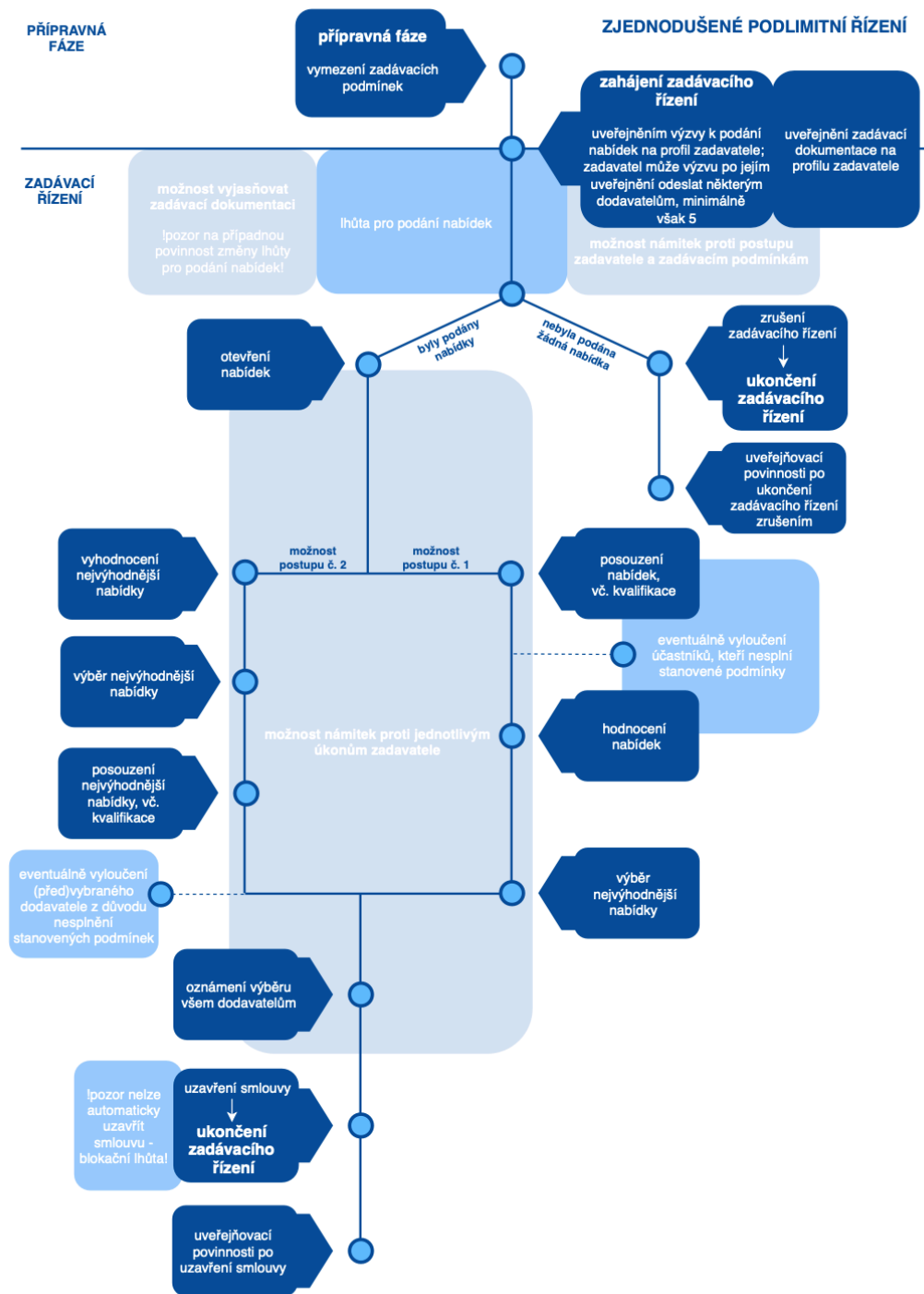
TED	Tenders Electronic Daily (Dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie)
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚOSS	Ústřední orgány státní správy
ÚSC	Územně samosprávné celky
ÚVN	Ústřední vojenská nemocnice
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
VNOL	Vojenská nemocnice Olomouc
VVZ	Věstník veřejných zakázek
VZ	Veřejná zakázka
VZMR	Veřejná zakázka malého rozsahu
VZZ	Výkaz zisků a ztrát
ZD	Zadávací dokumentace
ZPŘ	Zjednodušené podlimitní řízení
ZŘ	Zadávací řízení
ZT	Zdravotnická technika
ZZVZ	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Přílohy

Příloha A	Grafické znázornění průběhu zadávacích řízení	104
Příloha B	Seznamy	107
Příloha C	Účetní výkazy Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.....	110

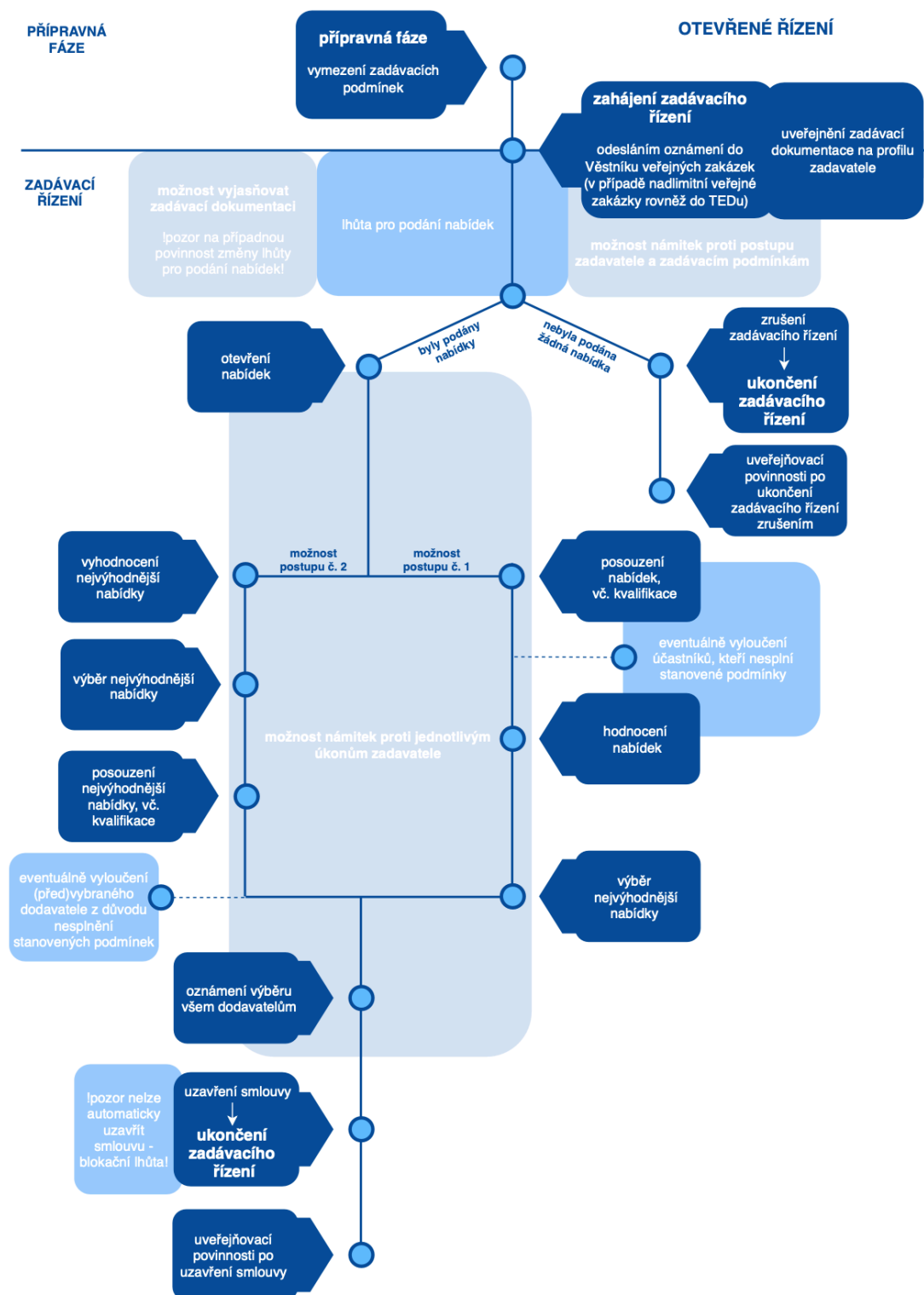
Příloha A Grafické znázornění průběhu zadávacích řízení

Obrázek 2 Grafické schéma průběhu zjednodušeného podlimitního řízení

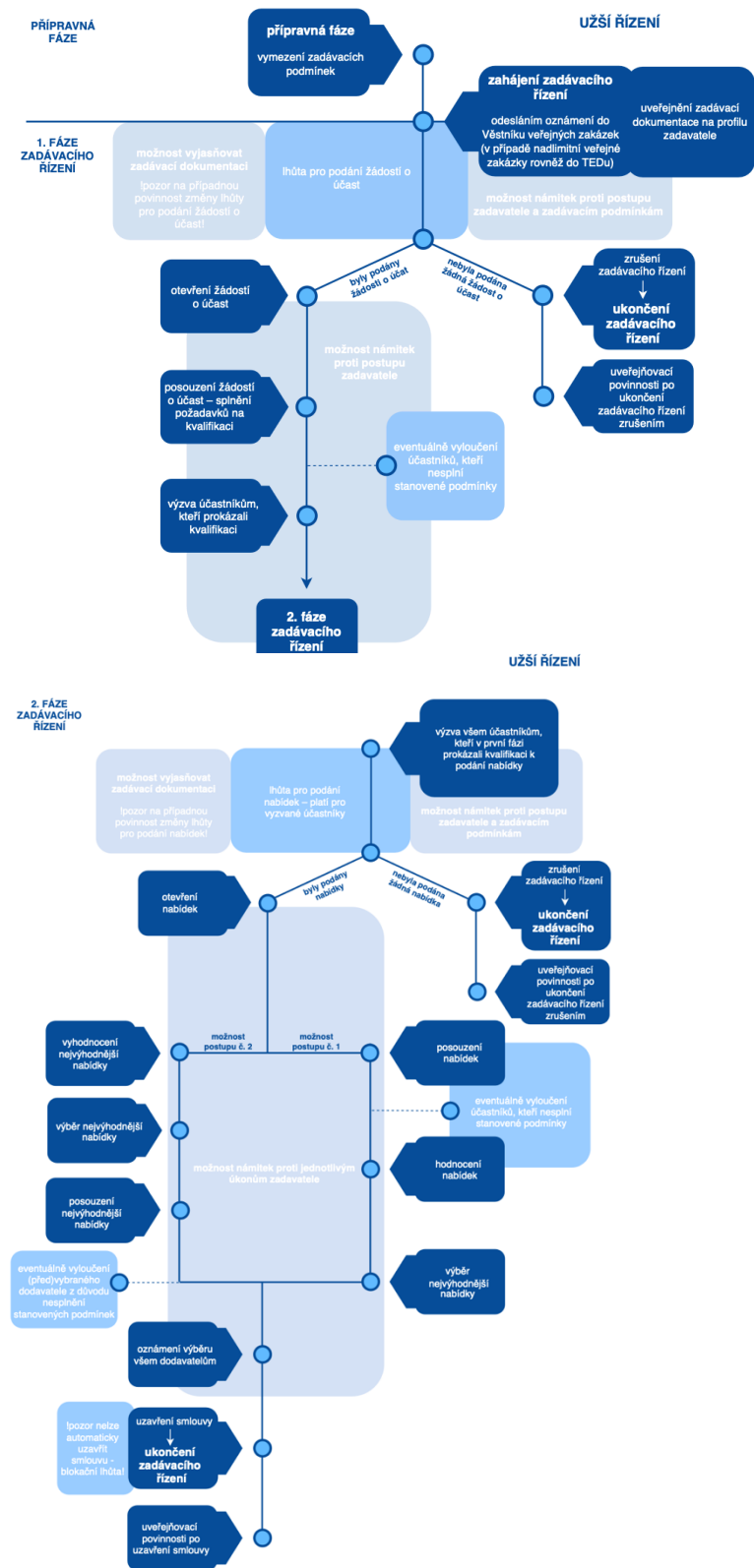
Zdroj: Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek (2019, s. 19)

Obrázek 3 Grafické schéma průběhu otevřeného řízení

Zdroj: Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek (2019, s. 10)

Obrázek 4 Grafické schéma průběhu užšího řízení

Zdroj: (Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2019, s. 15-16)

Příloha B Seznamy

Tabulka 20 Seznam individuálních elektronických nástrojů

Poskytovatel	Elektronický nástroj	Poznámka
Ministerstvo pro místní rozvoj	Národní elektronický nástroj	https://nen.nipez.cz/
QCM s.r.o.	E-ZAK, X-EN	https://www.ezak.cz/index.php https://www.vhodne-uverejneni.cz/
Tendersystems s.r.o.	Tenderarena	https://www.tenderarena.cz/rozcestnik.jsf?
NAR Marketing/Sentinet s.r.o.	Josephine Profily zadavatelů PROEBIZ	https://josephine.proebiz.com/cs/ https://profily.proebiz.com/ https://proebiz.com/
OTIDEA a.s.	zadavatel.cz/e-zakazky.cz	https://www.zadavatel.eu/
Osigeno s.r.o.	CENT	http://www.osigeno.cz/
KDV CZECH v.o.s.	Elektronický nástroj KDV	https://www.kdv.cz/
eCENTRE, a.s	Aukční SW eCentre, 2.2	https://ecentre.cz/
ANETE spol. s.r.o.	FirstBuySale®, verze 2	https://www.anete.cz/firstbuysale/
RTS, a.s.	x:tendr – profil zadavatele, verze 2	https://www.rts.cz/index.aspx
NWT a.s.	Eveza	https://www.eveza.cz/
ŠKODA ICT s.r.o.	ŠKODA Aukční portál,	https://eaukce.skoda.cz
Severočeská vodárenská, a.s.	EZVR	https://vz.svs.cz/
GC Logix s.r.o.	Athena	https://www.nasprofil.cz/
POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE, a.s	PARC	https://www.pxeaukce.cz/
YOUR SYSTEM, spol s r. o.	eZakazky,	https://www.e-zakazky.cz/verejne-zakazky

Zdroj: Individuální elektronické nástroje (2023)

Tabulka 21 Seznam zařízení v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví

Pořadí	Organizace	Město
1.	Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky	Praha 10
2.	BALMED Praha, státní podnik	Praha 6
3.	Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno	Brno
4.	Dětská psychiatrická nemocnice Velká Bíteš	Velká Bíteš
5.	Dětská psychiatrická nemocnice Opařany	Opařany
6.	Dětská psychiatrická nemocnice v Lounech	Louny
7.	Endokrinologický ústav	Praha 1
8.	Fakultní nemocnice Brno	Brno – Bohunice
9.	Fakultní nemocnice Hradec Králové	Hradec Králové- Nový HK
10.	Fakultní nemocnice Královské Vinohrady	Praha 10 – Vinohrady
11.	Fakultní nemocnice Olomouc	Olomouc 5
12.	Fakultní nemocnice Ostrava	Ostrava 4 – Poruba
13.	Fakultní nemocnice Plzeň	Plzeň
14.	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně	Brno
15.	Fakultní nemocnice v Motole	Praha 5 – Motol
16.	Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé	Luže
17.	Horské lázně Karlova Studánka, státní podnik	Karlova Studánka
18.	Hygienická stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze	Praha 1
19.	Institut klinické a experimentální medicíny	Praha 4 – Krč
20.	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví	Praha 10 – Vinohrady
21.	Koordinační středisko transplantací	Praha 10
22.	Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích	České Budějovice
23.	Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně	Brno
24.	Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech	Karlovy Vary
25.	Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě	Jihlava
26.	Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové	Hradec Králové
27.	Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci	Liberec
28.	Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě	Ostrava
29.	Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci	Olomouc
30.	Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích	Pardubice
31.	Krajská hygienická stanice Plzeňského kraje se sídlem v Plzni	Plzeň
32.	Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze	Praha 2
33.	Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem	Ústí nad Labem
34.	Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně	Zlín
35.	Léčebna tuberkulózy a respiračních nemocí Janov	Mírošov
36.	Léčebné lázně Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart
37.	Masarykův onkologický ústav	Brno
38.	Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů	Brno

39.	Národní lékařská knihovna	Praha 2 – Nové Město
40.	Národní ústav duševního zdraví	Klecany
41.	Fakultní nemocnice Bulovka	Praha 8
42.	Nemocnice Na Homolce	Praha 5
43.	Psychiatrická léčebna Červený Dvůr	Český Krumlov
44.	Psychiatrická léčebna Šternberk	Šternberk
45.	Psychiatrická nemocnice Bohnice	Praha 8 – Bohnice
46.	Psychiatrická nemocnice Brno	Brno – Černovice
47.	Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod
48.	Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice	Horní Beřkovice
49.	Psychiatrická nemocnice Jihlava	Jihlava
50.	Psychiatrická nemocnice Kosmonosy	Kosmonosy
51.	Psychiatrická nemocnice Marianny Oranžské	Bílá Voda u Javorníka
52.	Psychiatrická nemocnice v Dobřanech	Dobřany
53.	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži	Kroměříž
54.	Psychiatrická nemocnice v Opavě	Opava
55.	Rehabilitační ústav Hrabyně	Hrabyně
56.	Rehabilitační ústav Kladruby	Kladruby u Vlašimi
57.	Revmatologický ústav	Praha 2 – Nové Město
58.	Státní léčebné lázně Bludov, státní podnik	Bludov
59.	Státní léčebné lázně Janské Lázně, státní podnik	Janské Lázně
60.	Státní ústav pro kontrolu léčiv	Praha 10 – Vinohrady
61.	Státní zdravotní ústav	Praha 10 – Vinohrady
62.	Fakultní Thomayerova nemocnice	Praha 4 – Krč
63.	Ústav hematologie a krevní transfuze	Praha 2 – Nové Město
64.	Ústav pro péči o matku a dítě	Praha 4 – Podolí
65.	Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky	Praha 2
66.	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	Praha 2
67.	Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	Ostrava
68.	Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem	Ústí nad Labem

Zdroj: vlastní zpracování dle Organizace v přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví (2023)

Příloha C Účetní výkazy Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Tabulka 22 Účetní rozvaha FNKV k 31.12.2022 (v tis. Kč)

AKTIVA		Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2021
A.	Stálá aktiva	2 966 643	2 603 688
	Dlouhodobý nehmotný majetek	244 439	193 894
	Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-153 646	-125 996
	Dlouhodobý hmotný majetek	5 547 639	5 156 565
	Oprávky k hmotnému dlouhodobému majetku	-2 671 999	-2 620 985
	Dlouhodobý finanční majetek	0	0
	Dlouhodobé pohledávky	210	210
B.	Oběžná aktiva	1 749 705	1 888 931
	Zásoby	172 110	210 147
	Krátkodobé pohledávky	928 595	1 187 447
	Opravné položky k pohledávkám	-25 135	-22 438
	Krátkodobý finanční majetek	674 135	513 775
AKTIVA CELKEM		4 716 348	4 492 619

PASIVA		Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2021
C.	Vlastní kapitál	3 576 103	3 310 415
	Jmění a upravující položky	2 560 853	2 456 473
	Fondy	853 159	126 739
	Výsledek hospodaření	162 091	727 203
D.	Cizí zdroje	1 140 245	1 182 204
	Rezervy	41 858	166 586
	Dlouhodobé závazky	5 805	10 595
	Krátkodobé závazky	1 092 582	1 005 023
	Bankovní úvěry a půjčky	0	0
PASIVA CELKEM		4 716 348	4 492 619

Zdroj: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Výroční zpráva 2022 – Pracovní verze (2023)

Tabulka 23 Výkaz zisků a ztrát FNKV k 31.12.2022 (v tis. Kč)

Název položky	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2020
Spotřebované nákupy	3 035 434	2 804 027	2 456 363
Služby	336 205	311 672	274 569
Osobní náklady	3 085 470	3 050 912	3 199 944
Daně a poplatky	415	964	229
Ostatní náklady	159 928	145 794	161 973
Odpisy, rezervy a opravné položky	212 828	338 590	192 449
Finanční náklady	427	297	136
Daň z příjmů	173 074	0	0
Náklady celkem	7 003 781	6 652 256	6 285 663
Výnosy z vlastních výkonů a zboží	6 315 810	6 645 174	5 314 660
Ostatní výnosy	625 948	360 845	477 064
Finanční výnosy	110 455	35	115
Výnosy z nároků na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a státních fondů	113 659	373 404	746 054
Výnosy celkem	7 165 872	7 379 458	6 537 893
Výsledek hospodaření před zdaněním	335 165	727 202	252 230
Daň z příjmů	173 074	0	0
Výsledek hospodaření po zdanění	162 091	727 202	252 230

Zdroj: Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Výroční zpráva 2022 – Pracovní verze (2023)